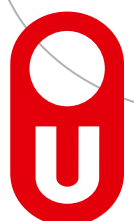

19
20

BACHELOR - MASTER
CULTUURWETENSCHAPPEN

Open Universiteit
www.ou.nl

Inhoud

03 Cultuurwetenschappen

- 03 *Beroepsperspectieven*
- 04 *Voorzieningen*
- 05 *Studiebegeleiding*
- 06 *Stafmedewerkers Cultuurwetenschappen*

08 Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

- 09 *Algemene variant*
- 13 *Educatieve variant*
- 15 *Liberal Arts and Sciences - open variant*
- 17 *Cursusoverzicht*

20 Cursusbeschrijvingen bachelor

- 21 *Propedeuse*
- 30 *Cultuurgeschiedenis*
- 36 *Filosofie*
- 41 *Kunstgeschiedenis*
- 46 *Letterkunde*
- 51 *Multidisciplinair*
- 52 *Interdisciplinair*
- 56 *Cursussen vrije ruimte en verplichte deel educatieve minor*
- 69 *Cursussen educatieve minor*
- 75 *Bachelorscriptie*

77 Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

- 80 *Cursusoverzicht*

81 Cursusbeschrijvingen master

95 Alumni

95 Promoveren bij Cultuurwetenschappen

97 Bijscholing voor docenten

98 Studeren aan de Open Universiteit

- 98 *Algemene informatie*
- 100 *Informatiekanalen*
- 101 *Voorzieningen voor studenten*
- 102 *Begeleiding per cursus*
- 103 *Tentamens*
- 104 *Vrijstellingen*

v.l.n.r.

dr. Janny Bloembergen-Lukkes

(opleidingsdirecteur),

drs. Dick Disselkoen

(opleidingsmanager),

prof. dr. Gemma Blok

(coördinator onderzoek)

Voorwoord

Beste student of aanstaande student,

We zijn het jaar 2019 wel heel goed en hoopgevend begonnen: zo heeft onze masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen in de Keuzegids 2019 de eerste plaats weten te bereiken. Maar dat is nog niet alles: eind maart werden onze bachelor- en masteropleidingen gevisiteerd en voor álle onderdelen zijn we geslaagd. Het kostte dan ook weinig moeite om glimlachend op de foto te staan.

Maar natuurlijk gaan we ook gewoon voort om uw studie Algemene cultuurwetenschappen zo interessant en aantrekkelijk mogelijk te maken. Het cursus-aanbod in beide opleidingen is gevarieerd en omvangrijk. We vinden het belangrijk dat u al die cursussen niet te zeer als kleine, onsamenhangende pareltjes ziet, maar dat u ze juist ook zult bestuderen als onderdeel van een groter geheel. Daarom zijn de zogeheten leerlijnen op papier gezet die binnen de disciplines en binnen de interdisciplinaire cursussen de onderlinge samenhang weergeven. Dit is in eerste instantie een inhoudelijke samenhang, maar de leerlijnen helpen u ook bij de volgorde waarin u de cursussen het beste kunt bestuderen. Die leerlijnen vindt u op de cursuswebsites.

Aldaar ziet u ook steeds een knop voor de cursusevaluaties. Hiermee kunt u na afronding van een cursus aangeven welke onderdelen van een cursus volgens u goed waren en wat volgens u verbeterd zou kunnen worden. Wij hopen dat u deze evaluaties blijft invullen: met uw op- en aanmerkingen kunnen we de cursussen aanpassen zodat de studenten na u een nog betere cursus krijgen. En nog betere cursussen betekent ook dat het studietraject naar de eindstreep aantrekkelijker wordt: we zien gelukkig dat een fors aantal studenten de bachelor- en masteropleiding succesvol weet af te ronden. Die opwaartse trend willen we vasthouden. Want ook bij een volgende visitatie willen we weer twee prachtige opleidingen kunnen presenteren.

Daar hebben we natuurlijk ook nieuwe en gemotiveerde docenten voor nodig. In de fotogalerij van onze stafleden ziet u misschien enkele nieuwe gezichten: zo hebben we sinds eind 2018 met Brigitte Adriaensen een nieuwe hoogleraar Letterkunde, zijn er twee nieuwe docenten voor de taalkunde- en taalbeheersingscursussen én een flink aantal promovendi die de komende jaren aan hun proefschrift werken. En wie weet, bent u straks na afronding van uw studie ook een van onze promovendi.

Er valt al met al veel te leren en hopelijk ook te genieten met onze opleidingen. Deze studiegids helpt u daarbij: u krijgt (beknopte) informatie over de afzonderlijke cursussen en de varianten binnen de bachelor- en masteropleiding. We hopen dat 2019-2020 voor u een aantrekkelijk en mooi studiejaar wordt.

Cultuurwetenschappen (CW)

Bij cultuur denken wij vooral aan wat ons met andere mensen bindt. Dat kan taal zijn, nationaliteit, godsdienst, de krant waar wij op geabonneerd zijn, onze politieke voorkeur of de manier waarop wij met elkaar omgaan. Cultuur is overal. Cultuur is dus een heel ruim begrip, waarin in elk geval identiteit, omgangsvormen en gemeenschappelijke ideeën en codes een grote rol spelen. Belangrijk in het cultuurbegrip is dat die gemeenschappelijke kenmerken ooit gegroeid zijn, maar ook constant veranderen. Denkt u zich in uw eigen woonplaats eens drie eeuwen terug. Die is dan aanzienlijk kleiner, er staan andere gebouwen, u bent anders gekleed en de taal en omgangsvormen zijn anders. Ook de beleving van godsdienst, natuur of maatschappelijke identiteit wijkt af van wat u op dit moment ervaart. Cultuur is geen vanzelfsprekend en statisch gegeven, maar wordt voortdurend overdacht, herijkt en opnieuw vormgegeven. Mede onder invloed van de globalisering en digitalisering is het tempo waarin dit in de moderne samenleving gebeurt veel hoger dan voorheen. De opleidingen van Cultuurwetenschappen zijn erop gericht om cultuuruitingen te analyseren, te interpreteren en in een breder perspectief te plaatsen. Met andere woorden, onze wetenschappelijke opleidingen zijn niet alleen gericht op het vergroten en bijbrengen van kennis op het terrein van de cultuur, maar ook op het 'actief omgaan' met cultuuruitingen. Dat ook reflectie op cultuur daarbij hoort, is haast vanzelfsprekend. U verwerft dus niet alleen kennis, maar leert met deze kennis ook iets te doen. Vandaar de aandacht in het studieprogramma voor academische vaardigheden en onderzoek. Inhoudelijk stoelen de opleidingen Cultuurwetenschappen op vier disciplines: cultuurgeschiedenis, filosofie, kunstgeschiedenis en letterkunde.

Bachelor Algemene cultuurwetenschappen, Master Kunst- en cultuurwetenschappen

Cultuurwetenschappen (CW) biedt een wetenschappelijke bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen en een masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen aan. Dit zijn twee geheel zelfstandige opleidingen:

- De bacheloropleiding wordt aangeboden in drie varianten: de algemene bachelor, de educatieve bachelor en het programma Liberal Arts and Sciences – de open bachelor. Alle drie de varianten geven toegang tot de master Kunst- en cultuurwetenschappen van de Open Universiteit.
- De masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen: hierin is sprake van verdere wetenschappelijke verdieping en een focus op onderzoek doen. De master leidt tot het diploma Master of Arts.

Beroepsperspectieven

Na het voltooien van uw opleiding hebt u een schat aan kennis opgedaan over een breed scala van culturele verschijnselen, zoals taal, ideeën, symbolen, beelden, gebouwen en afbeeldingen en over de verschillende manieren waarop deze kunnen worden bestudeerd. Uw kennis strekt zich uit over een periode die (in de meeste gevallen) begint bij de renaissance en doorloopt tot de huidige samenleving. Naast kennis en inzicht verwerft u als cultuurwetenschapper ook de vaardigheden om teksten en bronnen te analyseren, zelf een onderzoek op te zetten en daarover wetenschappelijk verantwoord te rapporteren, zowel schriftelijk als mondeling. De kennis en vaardigheden waarover u na het behalen van een bachelordiploma Algemene cultuurwetenschappen en/of een masterdiploma Kunst- en cultuurwetenschappen beschikt, maken u geschikt voor staf- en beleidsfuncties bij de overheid en culturele instellingen. En verricht u onbetaald werk of werk op projectbasis in de culturele sector, dan helpt de studie u deze werkzaamheden beter te verrichten en in een breder perspectief te plaatsen. De studie kan dan een opstap zijn naar een betaalde werkkring.

De bachelor Algemene cultuurwetenschappen en de master Kunst- en cultuurwetenschappen bieden ook kansen voor een carrière in het onderwijs. Het is mogelijk in de bacheloropleiding een educatieve minor op te nemen, waarmee u een beperkte tweedegraads bevoegdheid Geschiedenis of Nederlands behaalt. De educatieve minor Nederlands biedt grote baanzekerheid.

Voorzieningen

Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen

In youLearn vindt u op het Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen veel informatie over alles rondom uw studie. Actuele berichten en tweets worden hier geplaatst, er zijn onder andere schema's van begeleidingsdagen, een agenda met activiteiten, informatie over docenten en studenten, adressen van studentenverenigingen en het protocol over reactietermijnen voor docenten.

<https://youlearn.ou.nl/web/opcw0001/dashboard>

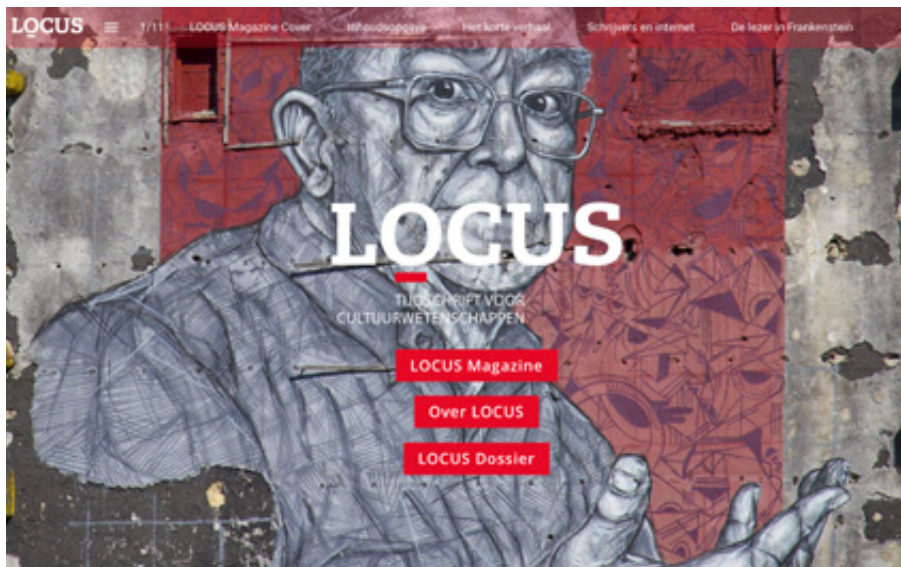
Locus

LOCUS is een webmagazine dat cultuurwetenschappelijk onderzoek op aantrekkelijke wijze toegankelijk maakt voor een publiek van zowel academici als niet-academici. Het doet dat in de vorm van halfjaarlijkse themadossiers waarin onderzoekers uit verschillende geesteswetenschappelijke disciplines zich buigen over een actueel thema binnen het cultuurwetenschappelijke debat.

Naast de themadossiers biedt LOCUS doorlopende rubrieken. De lezer vindt er long reads, columns, recensies en opiniestukken als ook reflecties op actuele gebeurtenissen in het cultuurwetenschappelijke veld en verslagen van congressen en andere academische activiteiten.

LOCUS stelt zich tot doel bij te dragen aan de valorisatie van cultuurwetenschappelijk onderzoek. De artikelen in LOCUS zijn bedoeld om kennis te delen, te inspireren, betekenis te geven, te duiden en het denken te scherpen.

<https://locus.ou.nl/locus-actueel/locus-magazine-cover/>

Opleidingscommissie Cultuurwetenschappen

Binnen Cultuurwetenschappen is een (wettelijk verplichte) opleidingscommissie (OLC-CW) actief. Deze commissie vertegenwoordigt zowel de bachelor- als de masteropleiding. De OLC-CW bestaat uit drie studenten en drie stafleden en hun plaatsvervangers. De commissie heeft instemmingsrecht ten aanzien van de Onderwijs- en examenregeling (OER) voor de opleidingen van Cultuurwetenschappen, beoordeelt jaarlijks de uitvoering van die regeling en geeft verder gevraagd en ongevraagd advies over het CW-onderwijs. Verslagen van de vergaderingen van de OLC-CW kunt u vinden op het Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen.

Studiebegeleiding

Activerend, online studeren, vaste en variabele cursussen

Het volgen van een opleiding aan de Open Universiteit wordt wel aangeduid als 'activerend, online onderwijs'. Dat u thuis op afstand studeert en grotendeels zelf uw studietempo bepaalt, betekent niet dat de Open Universiteit met de armen over elkaar zit te wachten totdat u klaar bent met een cursus en tentamen gaat doen. Als u zich aanmeldt voor onze bachelor- of masteropleiding, wordt een studiepad gemaakt. Via dit studiepad kunt u naar wens een studieplan (laten) opstellen dat zich over meerdere jaren uitstrekt. Haalt u de afgesproken planning niet, dan kijken we samen hoe die kan worden bijgesteld.

Die actieve houding van de OU komt verder tot uitdrukking in de cursussen met het predicaat 'vast'. In deze cursussen bieden de docenten vaste begeleiding aan en volgen zij uw studievoortgang. Zij verwachten van u dat u op gezette tijden deelopdrachten inlevert en proberen er actief voor te zorgen dat u de cursus binnen de gestelde tijden afrondt. Bij de 'variabele' cursussen kunt u uw studietempo meer zelf bepalen, als u maar binnen één jaar succesvol tentamen doet. Lukt dat niet, dan dient u de cursus opnieuw aan te schaffen om hem af te kunnen ronden.

Om het zelfstandig thuis studeren zo veel mogelijk te faciliteren, kennen vrijwel alle cursussen zelf- en eindtoetsen. Het zijn testen waarmee u zelf kunt bepalen of u de stof van een leereenheid c.q. hoofdstuk (zelftoets) of de hele cursus (eindtoets) beheerst.

Daarnaast zijn van vrijwel alle cursussen op de cursuswebsites proeftentamens beschikbaar, bestaande uit reeds afgenomen tentamens of in het verleden gemaakte opdrachten. Zelfstudie betekent dus zeker niet 'geen begeleiding'.

Cultuurwetenschappen biedt in de bachelor diverse vormen van begeleiding aan. Uitgebreide informatie daarover vindt u in de cursusbeschrijvingen van de bachelor elders in deze gids, op de cursuswebsites en op www.ou.nl/studieaanbod. De master kent in zijn geheel intensieve begeleiding.

Studieadviseur en medewerker studentenzaken

Hebt u vragen met betrekking tot studieplanning, studievoortgang, studievaardigheden of organisatie (dus vragen die géén betrekking hebben op de inhoud van een specifieke cursus), dan kunt u terecht bij de studieadviseurs van Cultuurwetenschappen: **E** studieadvies.cultuur@ou.nl. Het beste is om uw vraag per mail te stellen of per mail een tijdstip voor een telefonisch onderhoud aan te vragen. De studieadviseurs richten zich op gezette tijden tot u via een mail met informatie die voor alle studenten van belang is. Ook is er een medewerker studentenzaken CW die een rol vervult in de informatievoorziening rond uw studie.

E stz.cenr@ou.nl.

Aan de Vlaamse studiecentra zijn mentoren verbonden. Bij hen kunt u informatie krijgen over de studie, CW-docenten en begeleiding. Zie voor de namen www.ou.nl/studiecentra.

Stafmedewerkers Cultuurwetenschappen

Decaan

prof. dr. Rein de Wilde
rein.dewilde@ou.nl
(tot 1 september 2019)

Opleidingsdirecteur

dr. Janny Bloembergen-Lukkes
janny.bloembergen-lukkes@ou.nl

Coördinator Onderzoek

prof. dr. Gemma Blok
(moderne geschiedenis)
gemma.blok@ou.nl

Hoogleraren

prof. dr. Brigitte Adriaensen
(westerse letterkunde)
brigitte.adriaensen@ou.nl

prof. dr. Paul van den Akker
(kunstgeschiedenis)
paul.vandenakker@ou.nl

prof. dr. Eddo Evink
(filosofie)
eddo.evink@ou.nl

prof. dr. Sarah de Mul
(literatuur, cultuur en diversiteit)
sarah.demul@ou.nl

prof. dr. Leo Wessels
(geschiedenis)
leo.wessels@ou.nl

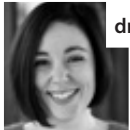

prof. dr. Erica van Boven
(emeritus)
erica.vanboven@ou.nl

Cultuurgeschiedenis

dr. Toon Bosch
toon.bosch@ou.nl
universitair hoofddocent

dr. Anneleen Arnout
anneleen.arnout@ou.nl

dr. Pieter de Bruijn
pieter.debruijn@ou.nl

dr. Martijn van der Burg
martijn.vandenburg@ou.nl

dr. Caroline Drieënhuizen
caroline.drieenhuizen@ou.nl

dr. Susan Hogervorst
susan.hogervorst@ou.nl

dr. Frank Inklaar
frank.inklaar@ou.nl
www.open.ou.nl/modern

Jasper Bongers MA
jasper.bongers@ou.nl
promovendus

Irene Geerts MA
irene.geerts@ou.nl
promovenda

Iris van der Zande MA
iris.vanderzande@ou.nl
promovenda

Filosofie

dr. Marieke Borren
marieke.borren@ou.nl

dr. Elisabeth den Hartog-de Haas
elisabeth.denhartog-dehaas@ou.nl

dr. Femke Kok
femke.kok@ou.nl

dr. Herman Simissen
herman.simissen@ou.nl

dr. Jeroen Vanheste
jeroen.vanheste@ou.nl

Carli Coenen MA
carli.coenen@ou.nl
promovenda

Kunstgeschiedenis

dr. Mieke Rijnders
mieke.rijnders@ou.nl
universitair hoofddocent

dr. Frauke Laarmann-Westdijk
frauke.laarmann@ou.nl

dr. Jos Pouls
jos.pouls@ou.nl
www.jospouls.nl

dr. Anneke Schulenberg
anneke.schulenberg@ou.nl

drs. Irmin Visser
irmin.visser@ou.nl

dr. Nathalie Zonnenberg
nathalie.zonnenberg@ou.nl

Hanneke Nap MA
hanneke.nap@ou.nl
promovenda

Letterkunde

dr. Lizet Duyvendak
lizet.duyvendak@ou.nl
universitair hoofddocent

dr. Marjolein van Herten
marjolein.vanherten@ou.nl

dr. Ted Laros
ted.laros@ou.nl

dr. Jan Oosterholt
jan.oosterholt@ou.nl

dr. Marieke Winkler
marieke.winkler@ou.nl

drs. Lieke van den Bulck MM
lieke.vandenbulck-
vanderlinden@ou.nl

Taalkunde en taalbeheersing

Sybren Spit MA
sybren.spit@ou.nl

mr. Guusje Jol MA
guusje.jol@ou.nl

drs. Wil Michels
wil.michels@ou.nl

Onderzoeksprogramma 'De veilige stad'

dr. Wim de Jong
wim.dejong@ou.nl

Educatieve minor

drs. Marion de Bie
marion.debie@ou.nl

drs. Henk Münstermann
henkmunstermann@ou.nl

Studieadviseurs

Leonie Boon-Daalmeijer MA
studieadvies.cultuur@ou.nl
+31 (0)45-576 28 88

Cleo Merckx
studieadvies.cultuur@ou.nl
+31 (0)45-576 28 88

Medewerker studentenzaken CW

Nicole Gruisen
stz.cenr@ou.nl
+31 (0)45-576 23 75

Opleidingsmanager

drs. Dick Disselkoen
dick.disselkoen@ou.nl
+31 (0)45-576 24 46

Onderwijscoördinator

Kirby de Bock MSc
kirby.debock@ou.nl
+31 (0)45-576 26 93

Medewerker promovendi en alumni

Petra de Munnik
petra.demunnik@ou.nl
+31 (0)45-576 21 62

Bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen

Waarde en waardering van cultuur

Er is een toegenomen besef dat de grondslagen van het denken en handelen binnen onze westerse cultuur minder onaantastbaar zijn dan gedacht en dus onderwerp van discussie kunnen zijn. De huidige mogelijkheden om directer, sneller en vollediger kennis te nemen van een rijk scala aan andersoortige, onbekende of 'vreemde' cultuuruitingen genereert niet alleen nieuwe kennis, maar opent vooral ook de weg om vertrouwde, veelal historisch gegroeide aannames in een ander daglicht te plaatsen. Dit alles heeft het inzicht versterkt dat cultuuruitingen hun betekenis nooit ontleenen aan intrinsieke waarden alleen. Dat geldt voor de beeldende kunst en literatuur, maar ook voor de wetenschapsbeoefening, de geschiedschrijving of bijvoorbeeld fenomenen als staats- en natievorming.

Bij de productie en receptie ervan, en in de cultuurbemiddeling en cultuurparticipatie, spelen evenzeer ethische, ideologische, politieke, sociale of economische opvattingen een belangrijke rol. Ze zijn direct of indirect medebepalend voor de betekenis en de status die aan een cultuuruiting worden toegekend of juist onzegd. Omgekeerd worden deze opvattingen beïnvloed door de cultuuruitingen als waardegebonden betekenisdragers. Er is met andere woorden een tweerichtingsverkeer tussen beide. Kortom, de aan cultuuruitingen toegekende waarden zijn niet universeel.

Ze kunnen onder meer variëren per geografisch of ideologisch gedefinieerde bevolkingsgroep. Bovendien leert de geschiedenis dat de waarden geen tijdloos gezicht hebben, maar continu aan verandering onderhevig zijn. De bestudering van dit complexe mechanisme van cultuur en haar geschiedenis vormt de kern van het onderzoek bij Cultuurwetenschappen en daarmee de basis voor de inhoud van het onderwijsprogramma van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen en de master Kunst- en cultuurwetenschappen. Kernachtig: ons onderwijs en onderzoek gaat over 'waarde en waardering van cultuur'.

Opbouw

De bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen telt 180 studiepunten (EC), waarvan 60 voor de propedeuse, afgesloten met een propedeusegetuigschrift, en 120 voor de postpropedeuse. De bacheloropleiding wordt aangeboden in drie varianten en kent de volgende opbouw:

Propedeuse Alle varianten	60 EC Alle cursussen zijn verplicht
Postpropedeuse	120 EC
Postpropedeuse (alle varianten)	- Verdieping: u kiest één van de vier disciplines van CW en neemt daarvan de vijf cursussen op in uw studieprogramma (totaal 25 EC). In de door u gekozen discipline schrijft u ook de bachelorscriptie (15 EC). - Verbreding: u kiest voor in totaal 25 EC cursussen van twee (of drie) van de andere CW-disciplines. - Integratie: u volgt een of meerdere (verplichte) interdisciplinaire cursussen.
Postpropedeuse (algemene variant)	Vrije ruimte van 30 EC
Postpropedeuse (educatieve variant)	- Blok 'verdieping' (Geschiedenis of Letterkunde, taalkunde en taalbeheersing) is 45 EC groot. - De educatieve minor (30 EC) is verplicht onderdeel van het studieprogramma. De vrije ruimte vervalt.
Postpropedeuse (programma LAS)	- Verbredingspakket (elders gevolgd onderwijs) van 40 EC maakt deel uit van de postpropedeuse. - De vrije ruimte (15 EC) mag gebruikt worden om dit verbredingspakket uit te breiden, of om geheel naar eigen keuze in te vullen.

- Programma voor alle varianten gelijk
- Programma verschilt per variant

Bachelor Algemene cultuurwetenschappen – algemene variant

Door de reguliere variant van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen te volgen, kiest u voor het meest brede aanbod van cursussen van Cultuurwetenschappen. In zeker drie van de vier disciplines van de cultuurwetenschappen bent u goed ingevoerd. U komt in aanraking met een zeer breed scala van cultuuruitingen en de verschillende manieren waarop ze kunnen worden bestudeerd. In de loop van de opleiding raakt u optimaal geëquipeerd om verbanden tussen de verschillende vormen van cultuur te leggen en deze in hun historische context te plaatsen. Voor alle cursussen geldt dat vaardighedencomponenten geïntegreerd zijn: academische vaardigheden als het zoeken van literatuur, tekst- en (visuele) bronnenanalyse, contextualiseren, wetenschappelijke discussies herkennen en voeren, mondeling en schriftelijke presenteren.

In de propedeuse volgt u, na de interdisciplinaire *Oriëntatiecursus*, vier inleidingen in de disciplines van Cultuurwetenschappen. U sluit de propedeuse weer interdisciplinair af met de cursus *Americana. Europese reflecties op Amerika na 1900*. In de propedeuse is de vaardigheidscursus *Academisch schrijven* opgenomen. Deze cursus vooronderstelt dat u de spelling en de grammatica van het Nederlands beheerst. Is dat niet het geval, kunt u uw vaardigheid op dat gebied buiten de opleiding bijspijkeren.

In de postpropedeuse kiest u voor een verdiepingdiscipline met een grootte van 25 EC. In deze discipline schrijft u ook uw bachelorscriptie (15 EC). Vervolgens vult u 25 EC met cursussen van minimaal twee van de drie andere disciplines en 25 EC met (verplichte) interdisciplinaire cursussen. Als u twijfelt over de invulling van de postpropedeuse, overleg dan met onze studieadviseurs.

De algemene variant van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen is als volgt opgebouwd:

1. De propedeuse (60 EC).
2. Het blok 'verdieping' van de postpropedeuse. Dit bestaat uit alle vijf door de discipline daartoe aangewezen cursussen van het tweede en derde niveau (25 EC) en het *Onderzoekspracticum: bachelorscriptie*.
3. Het blok 'verbreding' van de postpropedeuse. Dit bestaat uit vijf door u gekozen cursussen uit minimaal twee van de drie andere disciplines van Cultuurwetenschappen (25 EC). Eén van deze cursussen mag ook de cursus *Het cultuurwetenschappelijk debat* zijn.
4. Het blok 'integratie' van de postpropedeuse. Dit bestaat uit een verplicht aanbod van interdisciplinaire cursussen van in totaal 25 EC.
5. Een vrije ruimte van 30 EC, die u mag invullen naar eigen inzicht. Enkele CW-cursussen, waaronder de zomerscholen en de *Stage cultuurwetenschappen*, worden uitsluitend aangeboden voor de vrije ruimte. Plaatsen in het blok 'verbreding' is voor sommige cursussen onder voorwaarden mogelijk.
6. Het afstudeertraject, het *Onderzoekspracticum: bachelorscriptie* (15 EC).
7. U hebt recht op een bachelordiploma als u 180 EC hebt behaald en aan de voorwaarden voor het diploma voldoet. Mist u aan het eind van uw studie minder studiepunten dan de grootte van een cursus (5 EC), dan maakt u gebruik van de 'flexibele cursus' om op precies 180 EC uit te komen. Neem hiervoor contact op met onze studieadviseurs.

Bachelor Algemene cultuurwetenschappen Algemene variant

P R O P E D E U S E	interdisciplinair			EC	disciplinair			EC	interdisciplinair		EC	overig		EC
	Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen			10	Inleiding cultuurgeschiedenis 1: Europa tijdens het Ancien regime			5	Americana. Europese reflecties op Amerika na 1900		5	Academisch schrijven		5
					Inleiding cultuurgeschiedenis 2: De Nederlandse Republiek			5						
					Inleiding in de filosofie 1			5						
					Inleiding in de filosofie 2			5						
					Inleiding kunstgeschiedenis 1: de kunst van het kijken			5						
					Inleiding kunstgeschiedenis 2: historisch overzicht			5						
P O S T P R O P E D E U S E	disciplinair verdieping 25 EC (5 verdiepingscursussen) + 15 EC scriptie			EC	multidisciplinair verbreding 25 EC uit minimaal 2 van de 3 overige CW-disciplines of CW-debat			EC	interdisciplinair integratie 25 EC		EC	vrije ruimte 30 EC		EC
	discipline A	cursus 1	niveau 2	5	discipline B-C-D	cursus 1	niveau 2	5	Veranderend verleden		10	minor		
	discipline A	cursus 2	niveau 2	5	discipline B-C-D	cursus 2	niveau 2	5	Oordelen cultureel erfgoed		5	CW-stage		
	discipline A	cursus 3	niveau 2	5	discipline B-C-D	cursus 3	niveau 2	5	Steden in beweging		5	zomerschool		
	discipline A	cursus 4	niveau 3	5	discipline B-C-D	cursus 4	niveau 3	5	CW-seminars		5	cursussen uit overig, nog niet gekozen		
	discipline A	cursus 5	niveau 3	5	discipline B-C-D of cw debat	cursus 5	niveau 3	5				aanbod CW-disciplines		
	disciplinair													
Onderzoekspracticum: bachelorscriptie			15											

Vrije ruimte

In de postpropedeuse mag u zelf 30 EC kiezen uit het aanbod van cursussen van de Open Universiteit, of – na toestemming van de Commissie Vrijstelling en Toelating (CVT-CW) – uit het aanbod van andere universiteiten. Daarmee vult u de zogenaamde ‘vrije ruimte’ in, geheel naar eigen inzicht.

Dit zijn de mogelijkheden die u hebt:

- U kiest cursussen uit het overig aanbod van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen. Dat kunnen cursussen zijn die ‘overschieten’, nadat u het verdiepings- en verbredingsblok hebt gevuld. Het kunnen ook cursussen zijn die Cultuurwetenschappen speciaal aanbiedt voor de vrije ruimte, zoals zomerscholen, een stage of de inhoudelijke cursussen die tot het educatieve traject behoren. De mogelijkheid sommige van deze cursussen te plaatsen in het blok ‘verbreding’ blijft bestaan. Hiervoor zal wel vooraf toestemming moeten worden gevraagd aan de CVT-CW. Mastercursussen mogen niet worden ondergebracht in de vrije ruimte van de bachelor.
- U kiest een of meerdere cursussen uit het aanbod van andere opleidingen van de Open Universiteit.
- U kiest voor cursussen van een andere universiteit. Dit hoeft niet per se een Nederlandse of Belgische universiteit te zijn. Voor dit elders gevolgd onderwijs dient u vooraf toestemming te vragen aan de CVT-CW. U draagt zelf zorg voor inschrijving, betaling et cetera aan die andere universiteit. Meer informatie over elders gevolgd onderwijs vindt u in de Uitvoeringsregeling bij de OER (onderwijs- en examenregeling) van de bacheloropleiding 2019-2020: www.ou.nl/documenten.
- U kiest voor een stage. Hiervoor gelden strikte voorwaarden. Neem van tevoren contact op met een betrokken stafid en de opleidingsmanager. Een stageplan dient vooraf te worden goedgekeurd door de CVT-CW.

Studietempo's, planning en volgorde van studeren

Propedeuse

In onderstaand rooster ziet u zes alternatieven om de cursussen van de propedeuse te bestuderen. Drie daarvan starten in september (kwartiel 1), drie in februari (kwartiel 3). Het onderscheid tussen de alternatieven zit in het studietempo waarvoor u opteert. U kunt kiezen voor 15, 20 of 30 EC per jaar. Enkele cursussen van de propedeuse hebben een vast startmoment: zij hebben vaste begeleidingsperiodes. In de groen getinte vakken staan de cursussen met een variabel startmoment. Deze cursussen kunt u in uw eigen tempo bestuderen; u kunt inschrijven op een zelf gekozen moment.

Het verdient aanbeveling uw studietempo en de volgorde waarin u cursussen bestudeert te bespreken met onze studieadviseurs.

studiejaar	Kwartiel 1 (sep)	Kwartiel 2 (nov)	Kwartiel 3 (feb)	Kwartiel 4 (apr)
Alternatief 1: start kwartiel 1, studietempo 15 EC				
1	Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen		Inleiding kunstgeschiedenis 1	
2	Inleiding kunstgeschiedenis 2	Inleiding cultuurgeschiedenis 1	Inleiding cultuurgeschiedenis 2	
3	Inleiding letterkunde		Academisch schrijven	
4	Americana		Inleiding filosofie 1	Inleiding filosofie 2
Alternatief 2: start kwartiel 1, studietempo 20 EC				
1	Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen		Inleiding kunstgeschiedenis 1	Inleiding kunstgeschiedenis 2
2	Inleiding letterkunde		Inleiding filosofie 1	Inleiding filosofie 2
3	Academisch schrijven	Inleiding cultuurgeschiedenis 1	Inleiding cultuurgeschiedenis 2	Americana
Alternatief 3: start kwartiel 1, studietempo 30 EC				
1	Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen		Inleiding filosofie 1	Inleiding filosofie 2
		Inleiding cultuurgeschiedenis 1	Inleiding cultuurgeschiedenis 2	
2	Academisch schrijven		Inleiding kunstgeschiedenis 1	Inleiding kunstgeschiedenis 2
	Inleiding letterkunde			Americana
Alternatief 4: start kwartiel 3, studietempo 15 EC				
1		Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen		
2	Inleiding letterkunde		Inleiding kunstgeschiedenis 1	
3	Inleiding kunstgeschiedenis 2	Inleiding cultuurgeschiedenis 1	Inleiding cultuurgeschiedenis 2	
4	Academisch schrijven		Inleiding filosofie 1	Inleiding filosofie 2
5	Americana		Postpropedeuse cursus 1	Postpropedeuse cursus 2
Alternatief 5: start kwartiel 3, studietempo 20 EC				
1		Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen		
2	Inleiding letterkunde		Inleiding kunstgeschiedenis 1	Inleiding kunstgeschiedenis 2
3	Academisch schrijven	Inleiding cultuurgeschiedenis 1	Inleiding cultuurgeschiedenis 2	Americana
4	Postpropedeuse cursus 1	Postpropedeuse cursus 2	Inleiding filosofie 1	Inleiding filosofie 2
Alternatief 6: start kwartiel 3, studietempo 30 EC				
1		Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen		
			Inleiding kunstgeschiedenis 1	
2	Inleiding kunstgeschiedenis 2	Inleiding cultuurgeschiedenis 1	Inleiding filosofie 1	Inleiding filosofie 2
	Academisch schrijven		Inleiding cultuurgeschiedenis 2	
3	Inleiding letterkunde		Postpropedeuse cursus 1	Postpropedeuse cursus 2
		Americana		

Postpropedeuse

Ook in de postpropedeuse hebt u te maken met vaste en variabele cursussen. Voor de cursussen die een vaste startdatum hebben, kunt u zich maar op één moment in het jaar aanmelden (inschrijven). Dat 'aanmeldmoment' eindigt ongeveer twee weken voor de daadwerkelijke start van de cursus (de eerste dag van een kwartiel). Voor de cursussen met een variabel startmoment kunt u het inschrijfmoment zelf bepalen.

Wij raden u ten zeerste aan om vóór het begin van een academisch jaar een planning te maken van de cursussen die u denkt te gaan doen. Op die manier kunt u voorkomen dat u de aanmelding voor een cursus met een vast startmoment mist. Bij de planning speelt het tempo waarin u studeert natuurlijk een grote rol. Onze studieadviseurs kunnen u helpen bij het opstellen van een dergelijke planning. Via uw studiepadi vraagt u een studieplan aan.

De volgorde waarin u de cursussen bestudeert, wordt bepaald door het niveau van de cursus (zie cursusomschrijvingen). Het spreekt vanzelf dat u in de discipline die u als 'verdieping' hebt gekozen, eerst de cursussen van niveau 2 volgt en daarna de moeilijkere cursussen van niveau 3. Op deze manier maakt u zich ook de academische vaardigheden in de juiste volgorde eigen.

Binnen de verschillende disciplines heeft het aanbod van cursussen een (inhoudelijke) opbouw en samenhang: hoe de afzonderlijke cursussen passen binnen een groter, samenhangend geheel kunt u terugvinden in de zogeheten leerlijnen. Elke discipline heeft een leerlijn geformuleerd waarin u kunt zien hoe de afzonderlijke cursussen binnen één discipline zich tot elkaar verhouden. Die leerlijnen staan op de yOUlearn-site bij de afzonderlijke cursussen vermeld (zie bij 'leerdoelen').

Bij het opstellen van uw planning is het zeker mogelijk om hier en daar wat in de volgorde te veranderen, bijvoorbeeld wanneer dit voor uw (tentamen)planning beter uitkomt. Maar let er dan wel op dat bij de cursussen met een vast startmoment de begeleiding maar eenmaal per jaar wordt aangeboden. Op de begeleidingsperiode zijn de drie jaarlijkse tentamenkansen afgestemd.

Bij sommige cursussen worden harde ingangseisen gesteld, bijvoorbeeld dat u zich pas mag aanmelden voor de cursus nádat u een andere (voorbereidende) cursus hebt afgerond. Deze informatie treft u aan bij de cursusbeschrijvingen elders in deze gids.

Voor de omvang, het startmoment (vast/variabel), de tentamen- en de begeleidingsvorm van een cursus kunt u terecht in het [cursus- en tentamenoverzicht](#).

Kies het moment waarop u zich aanmeldt voor een cursus zorgvuldig. Stem het af op de tentamendata en de begeleiding. Let op dat u de aanmelding voor een cursus met een vast startmoment niet mist.

Kwartielen 2019-2020

Kwartiel	Tentamenweek	Uiterste aanmelddatum tentamen	
1	1 september 2019 t/m 8 november 2019	12, 13, 14 en 18 november 2019	16 oktober 2019
2	18 november 2019 t/m 31 januari 2020	3 t/m 6 februari 2020	8 januari 2020
3	10 februari 2020 t/m 17 april 2020	20 t/m 23 april 2020	25 maart 2020
4	27 april 2020 t/m 3 juli 2020	6 t/m 9 juli 2020	10 juni 2020
		24 t/m 26 augustus 2020	29 juli 2020

Bachelor Algemene cultuurwetenschappen – educatieve variant

Als u kiest voor het opnemen van een educatieve minor in uw bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen, dan hebt u belangstelling voor het behalen van een beperkte tweedegraads bevoegdheid in de schoolvakken Geschiedenis of Nederlands. Beperkt in die zin dat u bevoegd bent les te geven in het vmbo-tl en de onderbouw van havo en vwo, maar niet in de kaderopleidingen van het vmbo en in het volwassenenonderwijs. Met het opnemen van een educatieve minor in uw bachelor legt u ook de inhoud van het postpropedeutisch deel van de bachelor voor een belangrijk deel vast.

U dient zich immers de nodige inhoudelijke kennis van het vakgebied eigen te maken. Voor het verkrijgen van een (tweedegraads) bevoegdheid als leraar dient u overigens te beschikken over een verklaring van goed gedrag.

Na het behalen van de bachelor met de educatieve minor Geschiedenis of Nederlands kunt u uw studie voortzetten met de master Kunst- en cultuurwetenschappen. Vult u deze ook weer inhoudelijk in met de disciplines cultuurgeschiedenis dan wel letterkunde, kunt u na afronding daarvan kiezen voor een educatieve master die opleidt voor een eerstegraads bevoegdheid. Zo'n opleiding wordt door de Open Universiteit niet aangeboden. Hoe de door u reeds behaalde educatieve minor verdisconteerd wordt in het programma van deze master, hangt af van de regeling die de lerarenopleiding van de universiteit in uw regio hanteert.

De educatieve variant van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen is als volgt opgebouwd:

1. De propedeuse (60 EC). Deze verschilt niet van de andere varianten.
2. Het blok 'verdieping Geschiedenis' of 'verdieping Nederlands' van de postpropedeuse. Dit verdiepingsblok bestaat uit 45 EC.
3. Het blok 'verbreding' van de postpropedeuse. Dit bestaat uit vier door u gekozen cursussen uit minimaal twee van de drie andere disciplines van Cultuurwetenschappen (20 EC). Eén van deze cursussen mag ook de cursus *Het cultuurwetenschappelijk debat* zijn.
4. Het blok 'integratie' van de postpropedeuse. Dit bestaat uit een verplicht aanbod van interdisciplinaire cursussen van in totaal 10 EC.
5. De educatieve minor (30 EC). Deze is uiteraard verplicht. Twee cursussen kunnen gekenschetst worden als 'algemene didactiek' en 'pedagogiek'. Ze zijn voor de schoolvakken Geschiedenis en Nederlands gelijk. Dat geldt uiteraard niet voor de cursus vakdidactiek en de vakdidactische stage op een middelbare school. De studiepunten van de educatieve minor worden ondergebracht in de vrije ruimte, die daardoor bij deze variant vervalt.

Educatieve minor ná de bachelor

Op experimentele basis kunt u de educatieve minor ook ná afronding van uw bachelor halen. Informeer naar de mogelijkheden bij onze studieadviseurs.

Bachelor Algemene cultuurwetenschappen

Educatieve variant *Geschiedenis*

PROPEDEUSE - zie algemene variant									
P O S T P R O P E D E U S E	disciplinair verdieping <i>Geschiedenis</i>	EC	multidisciplinair verbreding		EC	interdisciplinair integratie	EC	vrije ruimte didactiek	EC
	45 EC geschiedenis + 15 EC scriptie		20 EC			10 EC		30 EC	
	verplicht: 45 EC Geschiedenis		keuze: 20 EC uit aanbod van min. 2 andere disciplines + eventueel cw-debat			verplicht: 10 EC interdisciplinair aanbod gebonden keuze		verplicht	
	De schouders eronder en vooruit!	5	discipline B-C-D	niveau 2	5	Veranderend verleden	10	Leraarschap, didactiek	7,5
	Naties, staten en nationalisme*	5	discipline B-C-D	niveau 2	5	Oordelen cultureel erfgoed	5	Kennis van de leerling	5
	Historische beeldvorming	5	discipline B-C-D	niveau 3	5	Steden in beweging	5	Vakdidactiek Gesch.	5
	Cgs van de oudheid	5	discipline B-C-D	niveau 3	5	CW-seminars	5	Vakdidactische stage	12,5
	Cgs van de middeleeuwen	5	of cw-debat				5	Geschiedenis	
	Perspectieven op Nederland in de moderne tijd	10							
	Historiografie	5							
De nieuwe mens	5								
disciplinair									
Onderzoekspracticum: scriptie Cultuurgeschiedenis	15								

* Of de cursus Aspecten van Naties, staten en nationalisme.

Bachelor Algemene cultuurwetenschappen

Educatieve variant *Nederlands*

PROPEDEUSE - zie algemene variant									
P O S T P R O P E D E U S E	disciplinair verdieping <i>Nederlands</i>	EC	multidisciplinair verbreding		EC	interdisciplinair integratie	EC	vrije ruimte didactiek	EC
	45 EC + 15 EC		20 EC			10 EC		30 EC	
	verplicht: 15 EC Letterkunde + 15 EC Taalkunde + 15 EC Taalbeheersing		keuze: 20 EC uit aanbod van min. 2 andere disciplines + eventueel cw-debat			verplicht: 10 EC interdisciplinair aanbod gebonden keuze		verplicht	
	Literatuurwetenschap	5	discipline B-C-D	niveau 2	5	Veranderend verleden	10	Leraarschap, didactiek	7,5
	Literatuur in de multiculturele samenleving	5	discipline B-C-D	niveau 2	5	Oordelen cultureel erfgoed	5	Kennis van de leerling	5
	Keuze: Dichter bij de poëzie	5	discipline B-C-D	niveau 3	5	Steden in beweging	5	Vakdidactiek Nederlands	5
	Bewerkte boeken	5	of cw-debat			CW-seminars	5	Vakdidactische stage Nederlands	12,5
	Wereldliteratuur	5							
	Zomerschool Letterkunde	5							
	Traditionele grammatica	5							
Fonologie, morfologie, spelling	5								
Externe taalgeschiedenis	5								
Werken met teksten	5								
Overtuigende teksten	5								
Stilistiek	5								
disciplinair									
Onderzoekspracticum: scriptie Letterkunde	15								

Bachelor Algemene cultuurwetenschappen – programma Liberal Arts and Sciences – open variant

In het programma Liberal Arts and Sciences (LAS) combineert u cultuurwetenschappen met studieonderdelen van één of meer andere, inhoudelijk niet-verwante opleidingen. Die laatste brengt u onder in een zogenaamd 'verbredingspakket' van 40 EC. U kunt het verbredingspakket nog uitbreiden met 15 EC van de vrije ruimte. Zo'n combinatie van vakken kan interessant zijn, als u bijvoorbeeld een beleids- of managementfunctie bij een culturele instelling ambieert. U kunt dan het CW-programma van de bachelor combineren met een verbredingspakket van de opleidingen Management- en Rechtswetenschappen. We noemen dat de 'Beleidsvariant'. De cursusbeschrijvingen van deze cursussen kunt u inzien op www.ou.nl/studieaanbod.

Het programma Liberal Arts and Sciences is ook bedoeld voor studenten die 'in een vorig studielevén' al een (gedeeltelijke) academische opleiding hebben gevolgd. Deze studenten kunnen in het verbredingspakket eerder behaalde studiepunten inbrengen. Voorwaarde hiervoor is dat de behaalde vakken een eenheid vormen en dat het om onderwijs van academisch niveau gaat.

Wanneer u het programma Liberal Arts and Sciences van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen wenst te volgen, moet u een gemotiveerd verzoek daartoe indienen bij de Commissie voor de examens (CvE). De Commissie Vrijstelling en Toelating Cultuurwetenschappen (CVT-CW) beslist hierover namens de CvE. Een dergelijk verzoek hoeft u pas in te dienen aan het eind van uw propedeuse. De gehele regeling treft u aan op www.ou.nl/web/open-universiteit/liberal-arts-sciences.

Het programma Liberal Arts and Sciences van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen bestaat uit een 'facultair programma' (de punten 1-4) van 125 EC, een 'verbredingspakket' van 40 EC (punt 5) en de vrije ruimte van 15 EC (punt 6). Het programma Liberal Arts and Sciences is als volgt opgebouwd:

1. De propedeuse (60 EC). Deze verschilt niet van de andere varianten.
2. Het blok 'verdieping' van de postpropedeuse. Dit bestaat uit alle vijf door de discipline daartoe aangewezen cursussen van het tweede en derde niveau (25 EC) plus het *Onderzoekspracticum: bachelorscriptie* (15 EC).
3. Het blok 'verbreding' van de postpropedeuse. Dit bestaat uit drie door u gekozen cursussen uit minimaal twee van de drie andere disciplines van Cultuurwetenschappen (15 EC). Eén van deze cursussen mag ook de cursus *Het cultuurwetenschappelijk debat* zijn.
4. Het blok 'integratie' van de postpropedeuse. Dit bestaat uit een verplicht aanbod van interdisciplinaire cursussen van in totaal 10 EC.
5. Het verbredingspakket gevuld met elders behaald onderwijs. Dit bestaat uit 40 EC. U mag dit verbredingspakket met 15 EC van de vrije ruimte uitbreiden tot 55 EC.
6. Een vrije ruimte van 15 EC, die u mag invullen naar eigen inzicht. U kunt de vrije ruimte ook gebruiken om het verbredingspakket van elders behaald onderwijs uit te breiden (zie punt 5).

Bachelor Algemene cultuurwetenschappen Liberal Arts and Sciences

PROPEDEUSE - zie algemene variant													
P O S T P R O P E D E U S E	disciplinair verdieping		EC	multidisciplinair verbreding		EC	interdisciplinair integratie		EC	Verbreidingspakket (elders gevolgd onderwijs)	vrije ruimte	EC	
	25 + 15 EC			15 EC			10 EC			40 EC		15 EC	
	verplicht: 25 EC			keuze: 15 EC uit aanbod van min 2 andere disciplines + eventueel cw-debat			verplicht: 10 EC interdisciplinair aan- bod gebonden keuze			maximaal in te brengen 40 EC		aanvulling op verbreidingspakket	15
	discipline A	niveau 2	5	discipline B-C-D	niveau 2	5	Veranderend verleden		10			of	
	discipline A	niveau 2	5	discipline B-C-D	niveau 2	5	Oordelen cultureel erfgoed		5			vrij in te vullen	15
	discipline A	niveau 2	5	discipline B-C-D	niveau 3	5	Steden in beweging		5				
	discipline A	niveau 3	5	of cw-debat			CW-seminars		5				
	disciplinair												
Onderzoekspracticum: bachelorscriptie												15	

Beleidsvariant Cultuurwetenschappen

Verbreidingspakket voor het programma LAS Algemene cultuurwetenschappen

Code	Cursus	EC
<i>Aanbevolen cursussen vanuit Managementwetenschappen (MW)</i>		
MB0102	Human Resource management	5
MB0402	Financial accounting	5
MB0202	Organisatiekunde	5
MB0302	Algemene economie voor management	5
MB0702	Marketing	5
MB1402	Supply chain management	5
<i>Aanbevolen cursussen vanuit Rechtswetenschappen (RW)</i>		
RB0004	Inleiding recht	10
RB0204	Inleiding privaatrecht	10
RB0102	Inleiding bestuursrecht	5

Uitgebreide informatie over deze cursussen op [www.ou.nl/studieaanbod/\[cursuscode\]](http://www.ou.nl/studieaanbod/[cursuscode])

Cursusoverzicht 2019-2020

bachelor Algemene cultuurwetenschappen

code	titel	EC	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata sept '19 – aug '20	vast of variabel
PROPEDEUSE						
Verplichte cursussen						
CB0004	Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen	10	groepsbijeenkomsten per studiecentrum 1e en 2e kwartiel en 3e en 4e kwartiel ¹	open vragen	<i>Kwartiel 1 en 2</i> deel 1: 18-11, 6-2, 6-7 deel 2: 3-2, 21-4, 7-7 <i>Kwartiel 3 en 4</i> deel 1: 23-4, 6-7, nov. '20 deel 2: 7-7, nov. '20, febr. '21	vast
CB0502	Inleiding cultuurgeschiedenis 1. Europa tijdens het ancient regime	5	studiedag in 2e kwartiel	multiple choice + opdracht	12-11, 5-2, 9-7	variabel
CB0602	Inleiding cultuurgeschiedenis 2. De Nederlandse republiek	5	studiedag in 3e kwartiel	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB3602	Inleiding in de filosofie 1	5	landelijke groepsbijeenkomst in 3e kwartiel	open vragen	22-4, 6-7, nov. '20	vast (kw 3)
CB3702	Inleiding in de filosofie 2	5	landelijke groepsbijeenkomst in 4e kwartiel	open vragen	8-7, nov. '20, febr. '21	vast (kw 4)
CB0702	Inleiding kunstgeschiedenis 1. De kunst van het kijken	5	groepsbijeenkomst per regio ² in 3e kwartiel	opdracht	volgens afspraak	vast (kw 3)
CB0802	Inleiding kunstgeschiedenis 2. Historisch overzicht	5	standaard	CBI-tentamen multiple choice	volgens afspraak	variabel
CB0404	Inleiding letterkunde	10	groepsbijeenkomsten per regio ² in 2e kwartiel	deel 1: multiple choice deel 2: opdracht	deel 1: 13-11, 4-2, 9-7 deel 2: volgens afspraak	vast (kw 1-2)
CB0002	Academisch schrijven	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB1302	Americana. Europese reflecties op Amerika na 1900	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel

POSTPROPEDEUSE

Disciplinaire cursussen (verdieping en verbreding)

Eis: verdiepingdiscipline 25 EC (kiezen uit één discipline)

Eis: verbredingsdiscipline 25 EC (kiezen uit minimaal twee van de drie andere disciplines + eventueel CB2702)

Cultuurgeschiedenis

CB1402	De schouders eronder en vooruit!	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst in kwartiel 1	opdracht + open vragen	14-11, 6-2, 7-7	vast (kw 1)
CB1502	Naties, staten en nationalisme. Europa vanaf 1800	5	standaard	multiple choice	12-11, 3-2, 6-7	variabel
CB1602	Aspecten van 'Naties, staten en nationalisme in Europa'	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB1702	Historische beeldvorming. Visuele cultuur en geschiedenis	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst in kwartiel 3	opdracht	volgens afspraak	vast (kw 3)
CB3902	De nieuwe mens. Een nieuwe visie op Nederland rond 1900	5	standaard	CBI-tentamen open vragen	volgens afspraak	variabel
CB3802	Historiografie. Geschiedschrijving in de Nederlanden van renaissance tot heden	5	standaard	open vragen	18-11, 23-4, 25-8	variabel

Filosofie

CB2302	Ethiek	5	standaard	CBI-tentamen mc + open vragen	volgens afspraak	variabel
CB2502	Filosofie in literatuur	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB2402	Hermeneutiek	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	vast (kw 3)
CB4302	Analytische filosofie	5	standaard	open vragen	14-11, 22-4, 24-8	variabel
CB4402	Cultuurfilosofie	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst in kwartiel 1	opdracht	volgens afspraak	vast (kw 1)

code	titel	EC	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata sept '19 – aug '20	vast of variabel
Kunstgeschiedenis						
CB1902	De Italiaanse renaissance 1300-1600	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst	CBI-tentamen multiple choice	volgens afspraak	variabel
CB1802	De Gouden Eeuw. De kwestie Rembrandt	5	standaard en studiedag in kwartiel 3	opdracht + multiple choice (CBI)	volgens afspraak	vast (kw 3)
CB0402	Kabinetten, galerijen en musea	5	standaard en studiedag	open vragen	18-11, 23-4, 25-8	variabel
CB4002	Oude Kunst. Feiten en visies	5	standaard en studiedag	dossier	volgens afspraak	vast (kw 4)
CB4102	Moderne Kunst. Feiten en visies	5	standaard	open vragen	12-11, 5-2, 8-7	variabel
Letterkunde						
CB2002	Literatuurwetenschap	5	standaard en studiedag	multiple choice + open vragen	13-11, 4-2, 7-7	variabel
CB2102	Dichter bij de poëzie	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB3302	Bewerkte boeken	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst in 3e kwartiel	opdracht	volgens afspraak	vast (kw 3)
CB0102	Wereldliteratuur	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst in 1e kwartiel	opdracht	volgens afspraak	vast (kw 1)
CB4202	Literatuur in de multiculturele samenleving	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel
Multidisciplinaire cursus (niet verplicht)						
CB2702	Het cultuurwetenschappelijk debat	5	contactonderwijs	opdracht	volgens afspraak	variabel
Interdisciplinaire cursussen (verplicht)						
CB0604	Veranderend verleden: beeldvorming en herinnering	10	standaard en landelijke groepsbijeenkomst	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB2802	Oordelen over cultureel erfgoed	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB4502	Steden in beweging. Invloeden van migratie in kunst en cultuur	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB2902	Cultuurwetenschappelijke seminars	5	contactonderwijs in kwartiel	opdracht	volgens afspraak 1, 2, 3 en 4	variabel
Cursussen ten behoeve van de vrije ruimte of het verplichte inhoudelijke blok van de educatieve minor						
CB3202	Traditionele grammatica. Inleiding in de syntaxis	5	standaard	multiple choice	12-11, 20-4, 24-8	variabel
CB0202	Fonologie, morfologie, spelling	5	standaard	multiple choice	6-2, 23-4, 25-8	variabel
CB0302	Externe taalgeschiedenis. Speciale aandacht voor het Nederlands	5	standaard	open vragen	5-2, 22-4, 26-8	variabel
CB4602	Werken met teksten	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB4702	Overtuigende teksten	5	standaard	open vragen	9-7, nov. '20, april '20	variabel
CB4802	Stilistiek	5	standaard	open vragen	18-11, 4-2, 8-7	variabel
CB3002	Cultuurgeschiedenis van de oudheid	5	standaard	open vragen	13-11, 21-4, 25-8	variabel
CB3102	Cultuurgeschiedenis van de middeleeuwen	5	standaard en landelijke groepsbijeenkomst	open vragen	14-11, 22-4, 26-8	variabel
CB0704	Perspectieven op Nederland in de moderne tijd	10	standaard en studiedag	opdracht	volgens afspraak	variabel
Cursussen ten behoeve van de vrije ruimte						
CB2202	Zomerschool Letterkunde ³	5	contactonderwijs in kwartiel 3	opdracht	volgens afspraak	vast (kw 3)
CB2602	Zomerschool Filosofie ³	5	contactonderwijs in kwartiel 4	opdracht	volgens afspraak	vast (kw 4)
CB0304	Stage cultuurwetenschappen	10	contactonderwijs	opdracht	volgens afspraak	variabel

code	titel	EC	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata sept '19 – aug '20	vast of variabel
Cursussen educatieve minor (30 EC)						
CB0003	Leraarschap, didactiek en onderwijs	7,5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB3402	Kennis van de leerling	5	standaard	opdracht	volgens afspraak	variabel
CB3502	Vakdidactiek Geschiedenis	5	standaard geïntegreerd in CB0105	opdracht	volgens afspraak	vast
CB1102	Vakdidactiek Nederlands	5	standaard geïntegreerd in CB0205	opdracht	volgens afspraak	vast
CB0105	Vakdidactische stage Geschiedenis	12,5	individueel	opdracht	volgens afspraak	vast
CB0205	Vakdidactische stage Nederlands	12,5	individueel	opdracht	volgens afspraak	vast
Afstudeertraject						
CB9906	Onderzoekspracticum: bachelorscriptie	15	individueel + groepsbijeenkomsten in kwartiel 1 en 2 en kwartiel 3 en 4	scriptie + mondelinge presentatie	volgens practicumdata	variabel

1 Groepsbijeenkomsten in het 3e en 4e kwartiel alleen in Amsterdam, Utrecht, Eindhoven, Zwolle en Rotterdam.

2 De regio's zijn: Randstad (Amsterdam, Utrecht en Rotterdam); Noordoost (Groningen en Zwolle), Zuid (Eindhoven, Nijmegen en Heerlen) en Vlaanderen. Zie voor nadere informatie de cursussite. Voor begeleiding in Vlaanderen: neem contact op met het studiecentrum.

3 Voor zomerscholen gelden afwijkende inschrijvingsvoorwaarden. U mag in uw bacheloropleiding maximaal twee zomerscholen opnemen.

Tentamendata kunnen heel soms worden aangepast. Bovengenoemde data zijn dan ook onder voorbehoud. Kijk op de website van de cursus en bij studieaanbod voor de definitieve tentamendata.

Legenda cursusoverzicht

Groepsbijeenkomsten

Tijdens groepsbijeenkomsten wordt ingegaan op de inhoud en het tentamen van de cursus. Zie ook de cursusbeschrijvingen elders in deze gids. De landelijke groepsbijeenkomsten vinden plaats in één centraal gelegen Nederlands studiecentrum.

Groepsbijeenkomsten kunnen verplicht zijn. Soms is er zonder deelname geen toelating tot het tentamen. Kijk op de cursuswebsite.

Studiedag

Niet-verplichte begeleidingsdag bij cursus met een extra-karakter.

Contactonderwijs

Onderwijs wordt gegeven in de vorm van bijeenkomsten. Tentamen door middel van een opdracht.

CBI

Een computergebaseerd individueel tentamen wordt via een computer afgenomen op een door u gekozen moment tijdens een van de tentamensessies in uw studiecentrum. U kiest zelf een tentamensessie. Aanmelden is mogelijk tot 14 dagen voor het tentamen (mits er tentamensessies beschikbaar zijn).

U legt het eerste tentamen van een cursus met een vast startmoment af in de 9de tot en met de 12de week van het kwartiel waarin de begeleiding van de betreffende cursus afloopt. Wilt u binnen het kwartiel eerder tentamen afleggen, is dit mogelijk.

Bestaat het tentamen alleen uit meerkeuzevragen, dan krijgt u direct na afloop van het tentamen de voorlopige uitslag. Na twee werkdagen ontvangt u de definitieve uitslag.

Opdracht

Een opdracht (ook wel: 'bijzondere verplichting') kan bestaan uit een werkstuk, een verslag, een referaat, een presentatie of anderszins. Bij de cursusbeschrijving vindt u nadere informatie.

Tentamendata

Voor regulier schriftelijke tentamens worden de data van tevoren vastgesteld; het is niet mogelijk hiervan af te wijken.

Volgens afspraak

Het afleggen van CBI-tentamens en het inleveren van opdrachten verloopt volgens afspraak; u kunt de tentamendata in principe zelf bepalen. Voor het inleveren van opdrachten is soms een deadline vastgesteld. Mondelinge tentamens vinden plaats in vastgestelde maanden. Datum en locatie worden in overleg met de docenten vastgesteld.

Cursusbeschrijvingen bachelor

Op de volgende pagina's vindt u een overzicht van al onze cursussen die u kunt bestuderen binnen onze bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen.

De cursusbeschrijvingen zijn hier beknopt weergegeven. De meest actuele en uitgebreide gegevens over een cursus, de leerdoelen, ingangsvoorwaarden, tentaminering en begeleiding vindt u op de website

www.ou.nl/studieaanbod. Bij elke cursusbeschrijving in deze gids staat het webadres vermeld dat direct toegang geeft tot deze informatie.

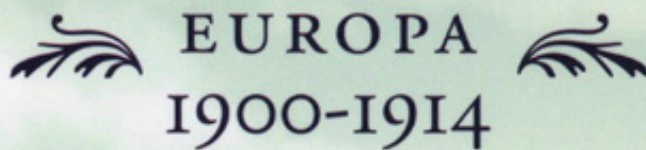
Bent u eenmaal ingeschreven voor een cursus, dan krijgt u automatisch toegang tot de cursuswebsite op yOUlearn. Hier vindt u de meest uitgebreide informatie over een cursus met vele aanwijzingen voor de bestudering ervan.

Als u een opleiding volgt, raadpleeg dan uw persoonlijke studiepads www.ou.nl/studiepad voordat u nieuwe cursussen gaat bestellen. In uw studiepads staan de cursussen echter niet in de aangeraden volgorde van bestuderen.

Kies het moment waarop u zich aanmeldt voor een cursus zorgvuldig. Houd daarbij steeds de indeling van de vier kwartelen per academisch jaar goed voor ogen. Stem het af op de tentamendata en de begeleiding. Alleen dan kunt u optimaal gebruikmaken van uw inschrijftermijn van één jaar.

Kwartelen 2019-2020

Kwartiel	Tentamenweek	Adviesdatum aanmelding cursus	
1	1 september 2019 t/m 8 november 2019	12, 13, 14 en 18 november 2019	15 augustus 2019
2	18 november 2019 t/m 31 januari 2020	3 t/m 6 februari 2020	4 november 2019
3	10 februari 2020 t/m 17 april 2020	20 t/m 23 april 2020	27 januari 2020
4	27 april 2020 t/m 3 juli 2020	6 t/m 9 juli 2020	12 april 2020

EUROPA 1900-1914

Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen

Cursuscode: CB0004 | Cursusniveau: 1; vaste cursus | Studielast: 280 uur (10 EC)

Begeleiding in kwartiel 1 en 2 en kwartiel 3 en 4

In de *Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen* maakt u kennis met de disciplines cultuurgeschiedenis, filosofie, kunstgeschiedenis en letterkunde, die aan de Open Universiteit tezamen de opleiding Algemene cultuurwetenschappen vormen. De opbouw is zodanig dat u zowel meer te weten komt over de afzonderlijke disciplines als over de periode die centraal staat: de duizelingwekkende jaren rond 1900. Rond 1900 veranderde de wereld ingrijpend. De luchtvaart werd geboren, de eerste auto's deden hun intrede, wolkenkrabbers werden gebouwd en voor het eerst kon men genieten van bewegend beeld. Tussen 1890 en 1915 werden voor een belangrijk deel de fundamenteën van de moderne tijd gelegd. Europeanen werden in deze periode beheerst door zowel angsten voor achteruitgang, degeneratie, als door een grenzeloos optimisme en vertrouwen in de toekomst. In Nederland is deze sfeer mooi geïllustreerd door de dichter Albert Verwey: 'De tijd van twijfelzucht en wankelmoedigheid is voorbij', schreef hij in 1907. Hij constateerde dat in de decennia daarvoor 'Nederland hoe langer hoe krachtiger heeft deelgenomen aan het europeesche leven'. Met hem waren veel zelfverzekerde Nederlanders rond 1900 van mening dat er nog veel goeds in het verschiet lag. Zij zouden een Gouden Eeuw van wetenschap, kunst, cultuur en handel beleven die niet onderdeed voor de zeventiende eeuw. Nederlanders wonnen Nobelprijzen, hadden een groot koloniaal rijk, waren toonaangevende kunstenaars en durfden zelfbewust de wereld tegemoet te treden. De toekomst zou niets dan duizelingwekkende mogelijkheden gaan bevatten.

Begeleiding

Begeleidingsbijeenkomsten in kwartiel 1 en 2 en in kwartiel 3 en 4 (beperkt aantal studiecentra). Zie de cursuswebsite op yOUlearn voor precieze informatie.

Tentamen

Twee deeltentamens (toets 1 en 2) met open vragen

Docenten

Examinator: dr. Martijn van der Burg

Begeleiders: dr. Martijn van der Burg (Zwolle), dr. Marieke Borren (Utrecht), dr. Frauke Laarmann-Westdijk/dr. Caroline Drieënhuizen (Amsterdam), dr. Caroline Drieënhuizen (Rotterdam), dr. Herman Simissen (Nijmegen), drs. Lieke van den Bulck MM (Eindhoven), dr. Ted Laros (Heerlen), prof. dr. Hubert Meeus (Antwerpen), drs. Jean-Pierre Demoustiez (Hasselt, Gent)

www.ou.nl/studieaanbod/CB0004

Inleiding cultuurgeschiedenis 1. Europa tijdens het ancien regime (1450-1800)

Cursuscode CB0502 | Cursusniveau: 1 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Met de benaming 'ancien regime' wordt de periode uit de Europese geschiedenis aangeduid tussen de middeleeuwen en de Franse Revolutie. Het is een tijd waarin de meerderheid van de Europese bevolking nog van de landbouw leeft en in kleine dorpen op het platteland woont. De maatschappelijke relaties worden beheerst door de verdeling van de samenleving in standen. Het bestuur is verbrokkeld. De politiek en de macht zijn in handen van een kleine groep bevoorrechten. Desondanks vormt deze periode de bakermat van het moderne Europa: de Europese economie krijgt voor het eerst een mondiale reikwijdte. Tijdens renaissance, humanisme en verlichting worden belangrijke uitgangspunten van het moderne gedachtegoed geformuleerd, hetgeen tot een veranderend mens- en wereldbeeld leidt en grote consequenties heeft voor religie en wetenschap.

Ook ontstaan in deze periode de eerste moderne gecentraliseerde staten. De cursus *Inleiding cultuurgeschiedenis 1* biedt een overzicht op hoofdlijnen van de geschiedenis van Europa in de periode 1450-1800, en van de belangrijkste en meest karakteristieke aspecten van de vroegmoderne samenleving. Voorts zal kort worden gereflecteerd op de vraag wat geschiedenis is en op de geschiedenis van de geschiedschrijving (historiografie). Omdat het om een cursus op inleidend niveau gaat, staat hierbij, net als elders in de cursus, wel het cognitieve element centraal. In de cursus oefenen we ook met enkele academische vaardigheden. We maken kennis met de geldende bibliografische conventies en het zelfstandig zoeken naar wetenschappelijke literatuur in Nederlandse bibliotheken. Op basis van een aangereikte casus zal naar relevante boeken en artikelen gezocht worden.

Begeleiding

Standaard en een studiedag in kwartiel 2

Tentamen

80 juist/onjuist vragen en een literaturopdracht die met een voldoende moet worden afgerond

Docent

Examinator en begeleider: prof. dr. Leo Wessels

www.ou.nl/studieaanbod/CB0502

Inleiding cultuurgeschiedenis 2. De Nederlandse Republiek (1500-1800)

Cursuscode: CB0602 | Cursusniveau: 1 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

In de Nederlandse geschiedenis neemt de Republiek der Zeven Verenigde Provinciën (1588-1795) een unieke plaats in. Nadat een reeks gewesten in 1581 de Spaanse koning had afgezworen, werd in 1588 bij gebrek aan een competent alternatief staatshoofd besloten dat voortaan de soevereiniteit in de Noordelijke Nederlanden niet langer bij een vorst lag maar bij de afzonderlijke gewesten. De Noordelijke Nederlanden kenden een ongekeerde economische groei en een bloeiperiode van de 'Ware Vrijheid'.

Niet voor niets staat dit tijdvak wereldwijd bekend als de Gouden Eeuw. Toch deelde niet iedereen in de voorspoed en vrijheid. De cursus beoogt beide gezichten van de Republiek te laten zien aan de hand van overkoepelende thema's als maatschappij, economie, politiek, religie en kunst. Naast het standaardbeeld besteedt 'De Nederlandse Republiek' aandacht aan andersdenkenden, vrouwen, armen, migranten en slaven. Zij hebben net zozeer bijgedragen aan de illustere Republiek.

Na afloop van deze cursus beschikt u over de volgende academische vaardigheden:

- U bent in grote lijnen bekend met het archiefwezen;
- U hebt geoefend met het zelfstandig verrichten van primair bronnenonderzoek, aan de hand van gegeven instructies;
- U kunt in geschrift verslag doen van uw bevindingen.

Begeleiding

Standaard en een studiedag (11 januari 2020)

Tentamen

Een analysedossier, bestaande uit twee delen:

1. KAVV-analyse (weging: voldoende/onvoldoende).
2. Bronanalyse (cijfer).

Docenten

Examinator: dr. Martijn van der Burg

Begeleiders: dr. Martijn van der Burg en prof. dr. Leo Wessels

www.ou.nl/studieaanbod/CB0602

Inleiding in de filosofie 1

Cursuscode: CB3602 | Cursusniveau: 1; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 3

Inleiding in de filosofie 2

Cursuscode: CB3702 | Cursusniveau: 1; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 4

De filosofie begint wanneer het vanzelfsprekende tot vraag wordt. Het woord filosofie betekent 'verlangen naar wijsheid' en drukt het besef van een tekort uit: de filosofie verlangt naar wijsheid, maar dat verlangen is nog niet vervuld. Filosofie veronderstelt dus een besef van niet-weten of onwetendheid en tegelijkertijd een verlangen om wel te weten en wijs te worden. Op haar weg naar wijsheid stelt de filosofie vragen over ware kennis, juist en rechtvaardig handelen, over de structuur van de werkelijkheid, het wezen van de mens, het leven en de schoonheid.

De *Inleiding in de filosofie* is gesplitst in twee cursussen. In deel I maakt u kennis met de belangrijkste denkers, begrippen en stromingen uit de westerse filosofiegeschiedenis tot 1850, terwijl in deel II de hedendaagse filosofie (vanaf 1850 tot nu) centraal staat. Het filosofische thema dat als een rode draad door beide cursussen loopt, is de relatie tussen denken en werkelijkheid.

Begeleiding

In de kwartielen 3 en 4

Tentamen

Open vragen

Docenten

Examinator: dr. Femke Kok

Begeleiders: dr. Femke Kok (Nederland), drs. Jean-Pierre Demoustiez (Vlaanderen)

www.ou.nl/studieaanbod/CB3602

www.ou.nl/studieaanbod/CB3702

Inleiding kunstgeschiedenis 1. De kunst van het kijken

Cursuscode: CB0702 | Cursusniveau: 1; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 3

Als de cursus *Inleiding kunstgeschiedenis 1. De kunst van het kijken* ergens over gaat, is het wel het leren kijken naar objecten van de westerse kunst van de Griekse oudheid tot aan de dag van vandaag. Om deze objecten beter te begrijpen, worden ze in het ene tekstboek afgebeeld en beschreven. In het andere tekstboek worden ze theoretisch en thematisch benaderd en in een maatschappelijke context geplaatst. Specifiek komen enkele schilderkunstige genres aan de orde, waarmee de afsluitende museumopdracht wordt voorbereid. Bovendien komt de taal van de kunstgeschiedenis aan de orde. Twee leereenheden op de cursuswebsite leiden u in hoe u objecten van de westerse kunst visueel kunt analyseren en rubriceren. Dezelfde site biedt uitgebreide oefening in het toepassen van de taal van de kunstgeschiedenis en het herkennen van materiële en feitelijke gegevens aan kunstobjecten. Tevens voorbereid door de practicumdag in Utrecht past u de verkregen kennis en inzichten toe in een individuele opdracht bij een kunstwerk in een museum, waarmee deze cursus wordt afgesloten.

Begeleiding

Begeleiding in kwartiel 3. Deze begeleiding bestaat uit een introductiedag (aangeboden in de studiecetra Zwolle, Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven op 17, 19, 20 en 21 februari 2020) en uit de practicumdag in Utrecht. De practicumdag staat borg voor de authentieke ervaring met kunstwerken.

Zie voor precieze informatie de cursuswebsite op yOUlearn.

Tentamen

Museumopdracht: u maakt individueel een visuele analyse van een kunstwerk. U wordt ingedeeld in een groepje met drie andere studenten, die elk ook een eigen opdracht ontvangen. Gezamenlijk bezoekt u het museum, beantwoordt de vragen en bespreekt een ieders individuele opdracht. Op zijn laatst in de tentamenweek van kwartiel 3 zendt u de eigen antwoorden in. Inzending van de museumopdracht houdt in dat u zich kunt inschrijven voor *Inleiding kunstgeschiedenis 2*.

Docenten

Examinator: drs. Irmin Visser

Begeleiders: drs. Irmin Visser en dr. Frauke Laarmann-Westdijk

www.ou.nl/studieaanbod/CB0702

Inleiding kunstgeschiedenis 2. Historisch overzicht

Cursuscode: CB0802 | Cursusniveau: 1 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Inschrijven kan plaatsvinden als de museumopdracht van de Inleiding kunstgeschiedenis 1 (CB0702) is ingezonden.

De cursus *Inleiding kunstgeschiedenis 2. Historisch overzicht* plaatst objecten van de westerse kunst van de Griekse oudheid tot aan de dag van vandaag nog nadrukkelijker in hun historische context dan de cursus *Inleiding kunstgeschiedenis 1. De kunst van het kijken*.

Een leereenheid op de cursuswebsite leidt u in in de academische regels waaraan objecten van de westerse kunst lange tijd moesten voldoen. De andere leereenheid verkent de 'regels' van de moderne kunst en brengt ze in verband met de nieuwe uitdagingen waarvoor kunstenaars gesteld werden. De voorlopersrol van genieën als Michelangelo, Durand en Duchamp wordt belicht in beschrijvingen van exemplarische objecten in het tekstboek *101 hoogtepunten van de westerse kunst* en ingepast in thematische hoofdstukken van het tekstboek *Manieren van kijken*.

Begeleiding

Begeleiding via de cursuswebsite in yOUlearn

Tentamen

De cursus wordt afgesloten met een CBI-tentamen, waartoe u individueel een afspraak maakt.

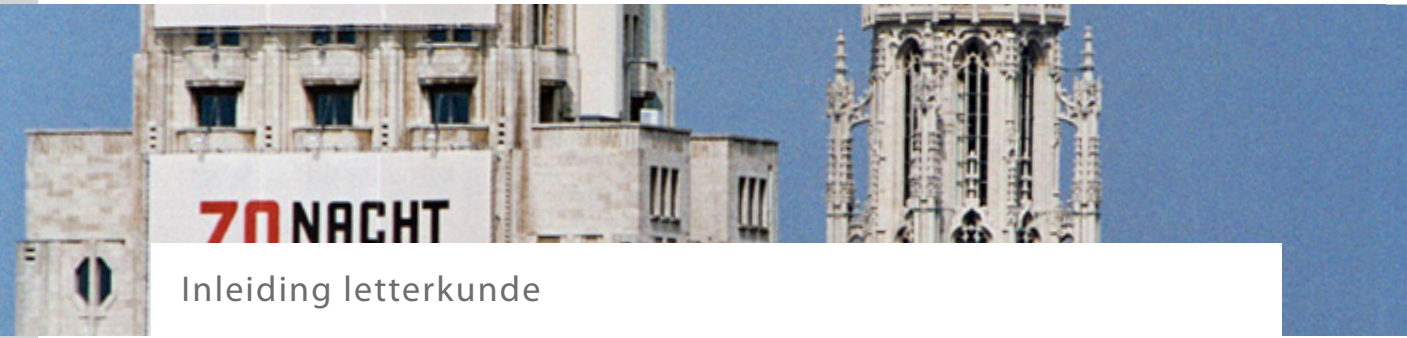
Het CBI-tentamen bestaat uit 40 meerkeuzevragen met 4 mogelijke antwoorden.

U mag *101 hoogtepunten van de westerse kunst* (deel 1) meenemen naar het tentamen.

Docent

Examinator en begeleider: drs. Irmin Visser

www.ou.nl/studieaanbod/CB0802

Inleiding letterkunde

Cursuscode: CB0404 | Cursusniveau: 1; vaste cursus | Studielast: 280 uur (10 EC)

Begeleiding in kwartiel 1 en 2

Aan de basis van deze cursus staat leesplezier. Want wat is er prettiger dan je terugtrekken met een goed boek: genieten van mooie taal, je in vervoering laten brengen of je hoofd breken over moeilijke kwesties? Dat leesplezier kan worden vergroot door grip te krijgen op die betovering door 'literatuur'. Om zinvol over een literaire tekst te kunnen praten, is het nodig om over dezelfde terminologie te kunnen beschikken. Deze cursus helpt u bij het aanleren van dit 'instrumentarium'. Het doel van de cursus is kennis bij te brengen van en inzicht te geven in literaire werken, hun mogelijke betekenis, hun werking en hun plaats in de (internationale en) Nederlandstalige literaire traditie van middeleeuwen tot heden. U leert proza te analyseren met behulp van de in de cursus aangeboden technieken en uiteindelijk kunt u literaire werken plaatsen in de literaire en culturele traditie. Daarvoor krijgt u een historisch overzicht van de Nederlandstalige literatuurgeschiedenis, waarbij de literaire werken mede worden gezien binnen de West-Europese culturele context.

Begeleiding

Bij deze cursus wordt in Nederland in kwartiel 2 (9, 10 en 11 december 2019) in drie studiecetra begeleiding aangeboden. Zie voor precieze informatie de cursuswebsite op yOUlearn.

Tentamen

Twee deeltentamens:

Deel 1 (Literatuurgeschiedenis): mc-tentamen

Deel 2 (Verhaalanalyse): opdracht

Docenten

Examinator: dr. Marieke Winkler

Begeleiders: dr. Marjolein van Hertten, dr. Jan Oosterholt, dr. Marieke Winkler, drs. Jean-Pierre Demoustiez (Hasselt, Gent), prof. dr. Hubert Meeus (Antwerpen)

www.ou.nl/studieaanbod/CB0404

Academisch schrijven

Cursuscode: CB0002 | Cursusniveau: 1 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Tijdens uw studie Algemene cultuurwetenschappen krijgt u een flink aantal schrijfoopdrachten. Menige cursus sluit u af met een betoog of een essay. De teksten die u dan inlevert, moeten aan allerlei criteria voldoen. Er mogen natuurlijk niet te veel taalfouten in staan en de lezer moet begrijpen wat u betoogt, maar dat is nog niet genoeg.

Deze cursus behandelt de vaardigheden die onmisbaar zijn bij het schrijven van betogende teksten. Wat is uw standpunt in een bepaald debat en hoe overtuigt u de lezer van uw gelijk? Welke argumenten gebruikt u daarbij?

De cursus *Academisch schrijven* bestaat uit twee blokken: blok 1 gaat over taalvaardigheden, blok 2 richt zich op redeneren en overtuigen. Nadat u twee verplichte opdrachten met een voldoende hebt afgesloten, krijgt u de tentamenopdracht. U maakt een keuze uit een aantal gegeven onderwerpen, ontwerpt een argumentatiestructuur en schrijft een betoog. Aan de hand van de feedback die u hierop krijgt, schrijft u een definitieve versie. Deze versie geldt als afsluitend tentamen.

Ingangseis

Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen of een van de inleidende cursussen van de propedeuse CW afgerond

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Een schriftelijk betoog. Bij dit betoog zit een argumentatiestructuur, met daarin het standpunt en de ondersteunende argumenten.

Data: op afspraak

Docenten

Examinator: dr. Marjolein van Herten

Begeleiders: drs. Lieke van den Bulck MM, dr. Marjolein van Herten en drs. Wil Michels

www.ou.nl/studieaanbod/CB0002

Americana. Europese reflecties op Amerika na 1900

Cursuscode: CB1302 | Cursusniveau: 1 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Elke vier jaar genereren de Amerikaanse presidentsverkiezingen een golf aan belangstelling voor de VS. Journalisten verslaan politieke verwickelingen, maar er zijn ook veel (reis)reportages waarin Amerika-deskundigen hun beelden over Amerika tonen. Dit past in een lange Europese traditie van reflectie op Amerika. Amerika wordt door Europeanen gretig gebruikt om hun zorgen of verwachtingen over ontwikkelingen in heden en toekomst te spiegelen. De gebruikte beelden blijken vaak opmerkelijk hardnekkig: de oppervlakkige, materialistische cultuurbarbaar; de pionier met een jeugdige, onconventionele experimenteerdrijf; de conformist die uiterlijke schijn aanbidt; de vrije individualist.

In *Americana* analyseren we de Europese (met nadruk op Nederlandse) reflecties op Amerika aan de hand van vijf thema's, verspreid in de periode na 1900, met verschillende stereotypen en waarderings. Aan bod komt het anti-Amerikanisme in het Interbellum, maar ook de extreem positieve opstelling in de Wederopbouwperiode. Hoewel Amerikaanse cultuuruitingen vaak als oppervlakkig worden gekarakteriseerd, is er een diepzinnig tegenbeeld, zoals blijkt uit reflecties op de Rothko-kapel in Houston. Ook uit de omgang met Amerika als land van het post-modernisme blijkt een positieve houding. Maar gelijktijdig is er de afkeer van de oprukkende Disneyficatie. Analysemiddelen uit diverse disciplines zorgen voor het interdisciplinaire karakter van de cursus.

Ingangseis

De cursus sluit de propedeuse CW af. U dient de *Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen* en ten minste twee van de vier inleidingen op de disciplines van CW te hebben afgerond.

Begeleidingsvorm

Standaard

Tentamen

Opdracht

Docenten

Examinator: dr. Frank Inklaar

Begeleiders: dr. Jan Oosterholt, dr. Jos Pouls en dr. Jeroen Vanheste

www.ou.nl/studieaanbod/CB1302

De schouders eronder en vooruit! Nederland 1948-1973

Cursuscode: CB1402 | Cursusniveau: 2; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 1

In 1950 reden in Nederland 139.000 auto's, in 1980 4.515.000. In 1957 waren er 8 zwart-witte-televisies per 100 Nederlandse gezinnen, in 1970 82 (en 6 kleurentelevisies). Tot 1988 zijn er 1460 ruilverkavelingsprojecten uitgevoerd met een gezamenlijke oppervlakte van 1.472.000 ha, ruim de helft van het totale landelijke gebied. Zomaar wat gegevens uit het handboek *1950 Welvaart in zwart-wit* van Schuyt en Taverne, die de fundamentele transformatie van Nederland in drie decennia na de Tweede Wereldoorlog aangeven. Het land ging op de schop, we zetten de schouders er onder en vormden een nieuw land in economische, sociale en culturele zin. Nederland moderniseerde.

De cursus *De schouders eronder en vooruit! Nederland 1948-1973* geeft een inkijk in deze wereld van moderniteit. Via het handboek van Schuyt en Taverne raakt u bekend met veel aspecten van het moderniserende Nederland, zowel voor wat betreft de uitgangspunten achter de veranderingen, als de resultaten ervan. Een heel breed panorama passeert de revue: van Amerikanisering tot ontzuiling; van city-vorming tot Cobra; van opstand tegen het gezag tot verzorgingsstaat. Hiernaast maakt u ook kennis met het gebruik van modernisering als theoretisch concept. En al studerende leert u kritisch te reflecteren op opzet en inhoud van het handboek.

Begeleiding

Standaard en een studiedag (28 september 2019)

Tentamen

Twee tussentijdse opdrachten die beide met een voldoende moeten worden afgesloten. Pas dan mag u inschrijven voor het tentamen. Het afsluitend tentamen bestaat uit open vragen.

Docenten

Examinator: dr. Janny Bloembergen-Lukkes

Begeleiders: dr. Janny Bloembergen-Lukkes en dr. Frank Inklaar

www.ou.nl/studieaanbod/CB1402

Naties, staten en nationalisme. Europa vanaf 1800

Cursuscode: CB1502 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Studenten die zich aanmelden voor cursus CB1502 mogen niet de (oude) cursus Inleiding cultuurgeschiedenis (C04212) hebben afgerond.

De Europese geschiedenis sinds de Franse Revolutie is in belangrijke mate bepaald door het nationalisme, te omschrijven als de problematiek van het al dan niet samenvallen van de grenzen van natie en staat. In deze cursus maakt u kennis met de ontwikkeling van het nationalisme in Europa in de periode van circa 1800 tot 1945. Daarnaast komen aspecten van de theorievorming van het nationalisme aan de orde, mede in samenhang met een casus over het Franse nationalisme in de periode 1870-1918.

Van het tekstboek *Nationalisme, naties en staten in Europa* bestudeert u de Inleiding, Deel 1 'Van patriottisme tot nationalisme: patria en natio voor 1815' (de paragrafen over de verlichting, de Franse Revolutie en het Napoleontische rijk), Deel 2 'Van Wenen tot Frankfort, 1815-1848' (Inleiding, Het systeem van Wenen, Nationalisme en Romantiek, Trajecten van Nationalisme en natievorming in afzonderlijke landen, Duitsland, Griekenland, De Lage Landen en de Slotbeschouwing), Deel 3 'Ijzer en bloed: staatsvorming en nationalisme, 1848-1914', Deel 4 'Voor de afgrond. Nationalisme in Europa, 1914 – 1945' en de casus Frans Nationalisme.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

CBL: 40 mc-vragen (4-keuzemogelijkheden)

Casus Frankrijk: zelftoets via antwoordmodel in werkboek

Data: op afspraak

Docent

Examinator en begeleider: dr. Toon Bosch

www.ou.nl/studieaanbod/CB1502

Aspecten van 'Naties, staten en nationalisme in Europa'

Cursuscode: CB1602 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Aanmelden voor cursus CB1602 kan uitsluitend door studenten die eerder de (oude) cursus Inleiding cultuurgeschiedenis (C04212) hebben afgerond.

Deze cursus is bedoeld voor studenten die eerder in de oude cursus *Inleiding cultuurgeschiedenis* (C04212) delen van het handboek *Naties, staten en Nationalisme in Europa sedert circa 1800* hebben bestudeerd. In aanvulling daarop verdiept u zich zowel in de theorievorming als in de tijd via andere invalshoeken in het fenomeen nationalisme en staats- en natievorming. Een en ander gebeurt in samenhang met de training van uw analytische vaardigheden, met name bij de casus 'Italië' waarbij ook theoretische reflectie aan bod komt.

In deze cursus staan meerdere aspecten van het nationalisme in Europa centraal. In deel 1 maakt u grondig kennis met het state of art-debat en de meest gezaghebbende standpunten in de theorievorming en de historiografie van het nationalisme. Vervolgens staat de ontwikkeling van nationalisme en internationalisme na 1945 centraal. Het derde deel van de cursus bestaat uit de casus Italië waarin u op zoek gaat naar staats- en natievorming en de constructie van nationale identiteit sedert de eenwording van het land in 1861. Deel 4 omvat het werkstuk waarmee de cursus wordt afgesloten.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

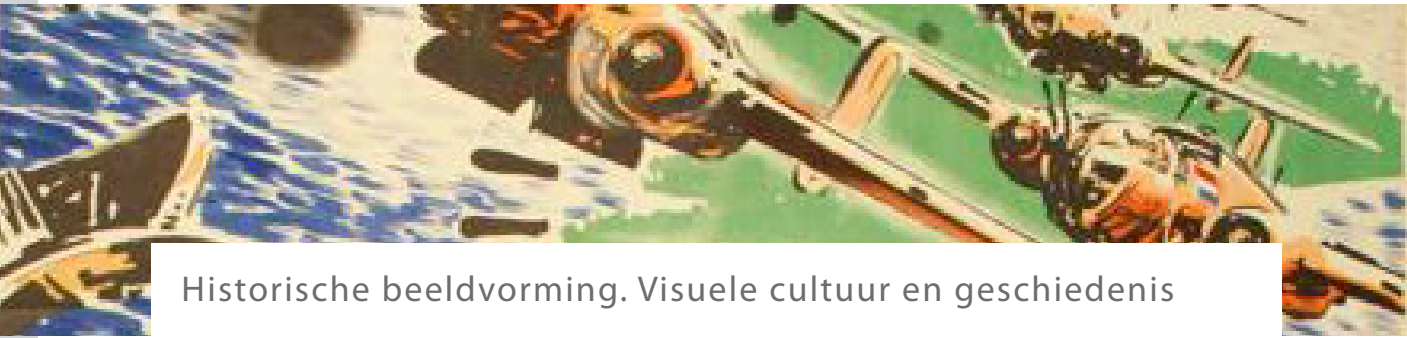
De toetsing bestaat uit twee onderdelen:

1. Tussentijdse opdrachten over theorievorming en historiografie (voldoende/onvoldoende)
2. Het eindwerkstuk casus 'Italië'

Docent

Examinator en begeleider: dr. Toon Bosch

www.ou.nl/studieaanbod/CB1602

Historische beeldvorming. Visuele cultuur en geschiedenis

Cursuscode: CB1702 | Cursusniveau: 2; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 3

In deze cursus staan verschillende vormen en functies centraal van historische beelden: voorstellingen van het verleden. Beelden over het verleden zijn niet alleen bedoeld ter lering en vermaak; ze vertegenwoordigen vaak ook een maatschappelijk en politiek belang. Deze cursus behandelt hoe en waarom uiteenlopende beelden over het verleden circuleren in de maatschappij in heden en verleden. Aan de hand van enkele casestudies zal het functioneren van historische beelden inzichtelijk worden gemaakt vanaf de achttiende eeuw tot heden. Tijdens de vorming van de moderne natiestaten in Europa werden veelvuldig historische beelden ingezet. Op die manier gaf men invulling aan het idee van een eenduidige, krachtige en eendrachtige natie. Vaak werd daarbij teruggesproken op een ver verleden: beelden, verhalen en mythen bijvoorbeeld over oer-Nederlanders, stoere Germanen of Gallische Fransen. De populariteit van deze historische beelden had te maken met de opkomst van een nieuw historisch besef in de samenleving, waarbij de natiestaat een bindende rol speelde. Ook de zich professionaliserende geschiedwetenschap was destijds nationaal georiënteerd. Maar hoe kreeg dat nationale verleden precies vorm, en hoe veranderden deze historische beelden in de loop der tijd? Welke invloed hebben de verschillende soorten beeld dragers – schilderijen, standbeelden, schoolplaten, televisie enzovoort – op de inhoud van historische voorstellingen?

Begeleiding

Standaard en een studiedag (9 april 2020)

Tentamen

Schriftelijke opdracht

Docent

Examinator en begeleider: dr. Susan Hogervorst

www.ou.nl/studieaanbod/CB1702

De nieuwe mens. Een nieuwe visie op Nederland rond 1900

Cursuscode: CB3902 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Glanzende etalageruiten van warenhuizen. Modepaleizen in winkelstraten. Koffiehuizen vol pracht en praal en grand hotels. Boulevards in badplaatsen met zee- en zonnebaden. Spektakeltheaters en bioscopen. Volgens Auke van der Woud in zijn boek *De nieuwe mens. De culturele revolutie in Nederland rond 1900* uitingen van een culturele revolutie die zich eind negentiende eeuw voltrok in Nederland (en de hele westerse wereld). Langzaam verloor de oude cultuur, gericht op hogere idealen, terrein aan een nieuwe massacultuur van spektakel, kortdurende vervoering en zintuigelijke realiteit. Van der Woud pleit voor een andere benadering van de periode rond 1900 met meer aandacht voor de nieuwe massacultuur.

De cursus pakt deze oproep op. Aan de hand van *De nieuwe mens* wordt de nieuwe massacultuur in Nederland nader onderzocht, ook in relatie tot restanten van wat Van der Woud de oude cultuur noemt. Tegelijkertijd worden de claims van Van der Woud onderzocht. Waar is zijn visie op gebaseerd en is die visie wel zo baanbrekend als hij pretendeert? Wat hebben andere cultuurhistorici over dit tijdvak te melden? Hoe de kritiek van Van der Woud op de bestaande historiografie over deze periode te wegen? Aan de hand van vragen en opdrachten gaat u zelf uw mening vormen.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Een tussentijdse opdracht die met een voldoende moet worden afgesloten. Pas dan mag u zich inschrijven voor het tentamen. Het afsluitend tentamen bestaat uit open vragen (CBI).

Docenten

Examinator: dr. Frank Inklaar

Begeleiders: dr. Frank Inklaar en dr. Anneleen Arnout

www.ou.nl/studieaanbod/CB3902

Historiografie. Geschiedschrijving in de Nederlanden van renaissance tot heden

Cursuscode: CB3802 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Hoe zagen de mensen in het verleden hún verleden? Hoe beschouwden de bewoners van de Lage Landen hun eigen geschiedenis in de jaren rond 1500, de overgangperiode van middeleeuwen naar renaissance? En hoe veranderde het aanwezige historisch besef later, gedurende de periode van humanisme, verlichting en romantiek?

De cursus *Historiografie* behandelt de geschiedenis van de geschiedschrijving en de geschiedbeoefening, inclusief die van het veranderend historisch besef (de verhouding tussen heden en verleden), in Nederland en België vanaf de renaissance tot in onze tijd.

Aan de hand van essays (het tekstboek), bronteksten en opdrachten wordt getoond hoe de omgang met het verleden vanaf de renaissance ook in de Nederlanden steeds weer nieuwe vormen heeft aangenomen. De kroniek, de erudiete verhandeling, het pamflet, het nationale epos, de historische monografie, het tijdschriftartikel, het essay, alle zijn het voorbeelden van genres die historici (mede) hebben ontwikkeld en beoefend. Door deze vormverandering kon de geschiedschrijving beantwoorden aan de telkens weer veranderende noden van de tijd en vond zij meteen ook aansluiting bij de eigenheid van opeenvolgende cultuurstromingen als humanisme, verlichting, romantiek, modernisme en postmodernisme.

De in het bronnenboek gepresenteerde (delen van) bronnen zijn exemplarisch voor de in het tekstboek behandelde en geanalyseerde genres. Het *Vademecum* is een werkboek en vormt het derde deel van de cursus. Het biedt een terugkoppeling op de stof van tekst- en bronnenboek.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Open vragen

Docent

Examinator en begeleider: dr. Herman Simissen

www.ou.nl/studieaanbod/CB3802

Ethiek

Cursuscode: CB2302 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Ethiek maakt van oudsher een essentieel deel uit van de bezinning op de vooronderstellingen van het denken en handelen, die in de filosofie vorm krijgt. Het gaat om vragen als: welk handelen is goed en waarom? Hoe kan ik mijn handelen verantwoorden? Hoe zien de deugdzame mens en de rechtvaardige samenleving er uit? In de cursus komt onder meer naar voren dat filosofen teruggrijpen op de traditie als zij ethische problemen trachten te verhelderen. De antwoorden op ethische vragen door filosofen als Aristoteles en Kant zijn in de geschiedenis van de filosofie steeds opnieuw geïnterpreteerd en bekritiseerd. Dat verwerkingsproces kleurt onze huidige opvattingen over ethische vraagstukken. Door de theorieën van vijf invloedrijke filosofen te behandelen, biedt de cursus zicht op deze historische ontwikkeling. Opvattingen over juistheid en rechtvaardigheid, over het goede leven, verschillen per periode en per cultuur. De ethiek stelt zich niet tevreden met een afstandelijke beschrijving van zulke opvattingen, maar richt zich op de geldigheid en strekking van normen en waarden en vraagt zich af welke de meest rechtvaardige zijn. In de ethiek gaan theorie en praktijk hand in hand, want het rechtvaardige of goede is iets wat verwerkelijk moet worden. Ethiek wordt daarom ook wel praktische filosofie genoemd. Ook het praktische aspect van ethiek komt in deze cursus daarom uitvoerig aan bod.

Voorkennis

Bekendheid met de cursussen *Inleiding in de filosofie 1 en 2* vergemakkelijkt de bestudering van deze cursus.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

CBI-tentamen met een combinatie van gesloten en open vragen

Docent

Examinator en begeleider: dr. Elisabeth den Hartog

www.ou.nl/studieaanbod/CB2302

Filosofie in literatuur

Cursuscode: CB2502 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Schrijvers en dichters zijn onderzoekers van mens en cultuur. Tolstoj stelt in *Oorlog en vrede* en *Anna Karenina* de misschien oudste filosofische vraag: hoe moet je leven? Marcel Proust onderzoekt in *Op zoek naar de verloren tijd* menselijke relaties in het algemeen en de liefde in het bijzonder. Andere schrijvers richten zich vooral op de relatie tussen mens en samenleving of op de cultuur als geheel. Dostojevski bekritiseert het moderne materialistische en atheïstische mens- en wereldbeeld. Het gedicht *The Waste Land* van T.S. Eliot en romans als *De toverberg* van Thomas Mann, *De ondraaglijke lichtheid van het bestaan* van Milan Kundera en *Elementaire deeltjes* van Michel Houellebecq behoren tot de interessantste en indringendste analyses van onze westerse cultuur. In voorbeelden als deze gaat het om literaire verkenningen van wijsgerig-antropologische en cultuurfilosofische thema's.

In de cursus *Filosofie in literatuur* wordt de filosofische dimensie van literatuur bestudeerd aan de hand van een aantal belangrijke twintigste-eeuwse en hedendaagse romans. Daarbij wordt ook ingegaan op methodologische vragen en op de principiële vraag in hoeverre literatuur überhaupt in staat is een bijdrage te leveren aan het beantwoorden van filosofische vraagstukken. Ter afronding van de cursus maakt u een eigen beknopte filosofische analyse van een roman.

Begeleiding

Standaard en een studiedag (4 oktober 2019)

Tentamen

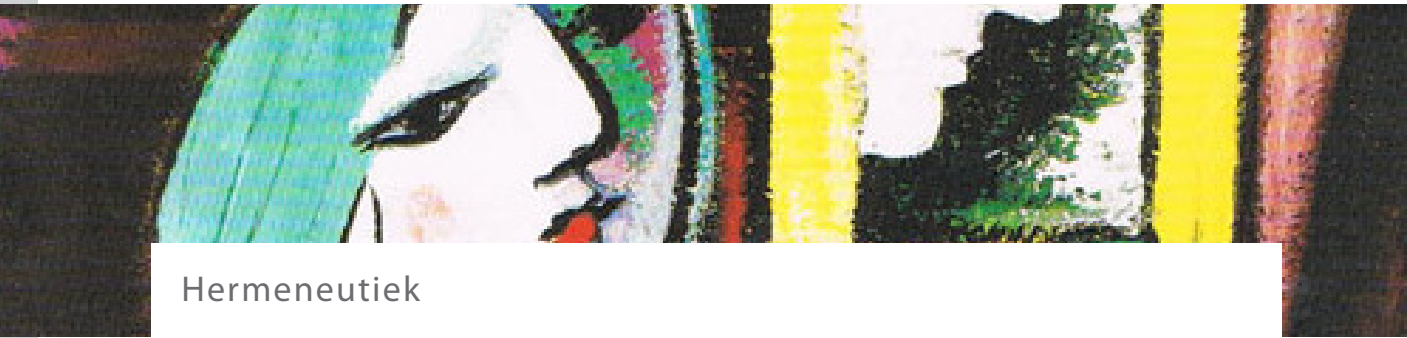
Het tentamen bestaat uit een schrijfofdracht waarin u een beknopte filosofische analyse uitvoert van een (aangewezen) literair werk.

Data: volgens afspraak

Docent

Examinator en begeleider: dr. Jeroen Vanheste

www.ou.nl/studieaanbod/CB2502

Hermeneutiek

Cursuscode: CB2402 | Cursusniveau: 2; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 3

In de verschillende cultuurwetenschappen worden allerlei culturele verschijnselen op uiteenlopende manieren bestudeerd. Wat deze wetenschappen in elk geval met elkaar gemeen hebben, is dat ze op de één of andere manier gebruikmaken van interpretatie. Interpretatie is dus een centraal gegeven in alle cultuurwetenschappen. Daarom is de centrale vraag van deze cursus: wat is interpretatie? Alles wat door mensen wordt gemaakt en gedaan, kan object zijn van interpretatie: teksten, gebouwen, kunstwerken, handelingen, instituties, historische perioden, enz. Wat gebeurt er wanneer we iets interpreteren? Zijn er vaste regels en methoden voor interpretatie? Al vanaf de oudheid worden zulke regels bestudeerd in de hermeneutiek, de wetenschap van het interpreteren. In de negentiende en twintigste eeuw is de hermeneutiek langzamerhand uitgebouwd tot een wetenschapsfilosofie en tot een eigen wijsgerige stroming. Daarnaast zijn er heel andere benaderingen van interpretatie ontwikkeld, onder andere geïnspireerd door marxisme en psychoanalyse. Vervolgens zijn pogingen ondernomen om al deze alternatieven in een overkoepelende visie samen te nemen. In deze cursus worden de hieruit voortgekomen theorieën en strategieën van interpretatie onder de loep genomen en met elkaar vergeleken.

Ingangseis

Cursussen *Inleiding in de filosofie 1 en 2* zijn afgerond.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Er zijn twee tussentijdse opdrachten die voldoende moeten zijn gemaakt om aan het schriftelijk werkstuk (de eindopdracht) te mogen beginnen.

Docent

Examinator en begeleider: prof. dr. Eddo Evink

www.ou.nl/studieaanbod/CB2402

Analytische filosofie

Cursuscode: CB4302 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Aan het eind van de negentiende eeuw kwamen de Engelse filosofen Bertrand Russell en G.E. Moore in verzet tegen de traditie waarin zij waren opgeleid. Zij verweten haar vaagheid en dubbelzinnigheid. Naar hun mening moest de filosofie een heel nieuw begin maken, en zich voortaan laten leiden door logica en analyse van de gebruikte taal. De natuurwetenschappen, met hun precieze methode en strenge argumentatie, zouden het voorbeeld moeten zijn voor de nieuwe benadering. Zo zouden veel, mogelijk zelfs alle problemen van de traditionele filosofie kunnen worden ontmaskerd als schijnproblemen.

Met hun pleidooi voor vernieuwing stonden Russell en Moore aan het begin van een benadering die de naam 'analytische filosofie' heeft gekregen. In het Engelse taalgebied werd zij rond het midden van de twintigste eeuw dominant, en ook daarbuiten is zij geleidelijk invloedrijk geworden. Daarbij maakte de analytische filosofie een opmerkelijke verandering door: vanaf de jaren zestig liet zij zich minder gelegen liggen aan inhoudelijke beperkingen die van oudsher golden, en ging zich ook bezighouden met vraagstukken die tot dan voorbehouden leken aan de traditionele filosofie. Daarmee vervaagde het onderscheid tussen de analytische filosofie en de traditionele benadering enigszins; maar nog steeds kenmerkt de analytische traditie zich door een streven naar een methodische aanpak en een strenge argumentatie. Deze cursus biedt een thematische inleiding tot de analytische filosofie. Er is aandacht voor gevestigde onderwerpen in deze traditie als taal filosofie, kenleer en wetenschapsfilosofie, maar ook voor thema's die pas recent vanuit de analytische traditie zijn besproken, zoals de filosofie van de geest.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Schriftelijk: open vragen

Docent

Examinator en begeleider: dr. Herman Simissen

www.ou.nl/studieaanbod/CB4302

Cultuurfilosofie

Cursuscode: CB4402 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 1

Het begrip 'cultuur' wordt op verschillende, elkaar gedeeltelijk overlappende manieren gebruikt in de filosofie en in het dagelijks taalgebruik. In de meest algemene zin verwijst cultuur naar collectieve betekenissen, verhalen en (zelf)interpretaties, inclusief de daarmee verbonden praktijken en de resultaten daarvan. De cursus gaat specifiek in op de volgende conceptualisering van 'cultuur' die zijn ontwikkeld in de filosofische traditie, met uitstapjes naar aanpalende disciplines in de geestes- en sociale wetenschappen: beschaving, geschiedenis of 'Mensheid', collectieve identiteiten (gebaseerd op nationaliteit, etniciteit of religie), de kunsten, de symbolische orde, bovenbouw en discursiviteit (taligheid).

Elk van deze conceptualisering wordt bestudeerd vanuit een specifiek perspectief: strijd. Voorbeelden daarvan zijn de spanning tussen natuur en cultuur, tussen beschaving en barbaarij, negativiteit (dialectiek), multiculturalisme, oriëntalisme, het debat over hoge en lage cultuur, de zelf-anderdifferentie, basis-bovenbouw en machtsverhoudingen. In deel 1, 'Cultuur en strijd', worden de verschillende betekenissen van het cultuurbegrip en de dimensie van strijd daarbinnen onderzocht. Deel 2, 'Strijd om de Verlichting', is toegespitst op een specifieke casus van cultuurstrijd: verlichting en de kritieken ervan; ten eerste de spanning tussen verlichting en romantiek; ten tweede hedendaagse kritieken op en verdedigingen van de uitgangspunten van de verlichting.

De hoofdmoot van de studiestof bestaat uit primaire teksten. Deze cursus beoogt daarmee niet alleen uw filosofische bagage, begrippenkader te vergroten, maar ook uw filosofische lees- en schrijfvaardigheden verder te ontwikkelen, onder meer door het maken van korte essayopdrachten.

Ingangseis

De cursussen *Inleiding in de filosofie 1 en 2* moeten zijn afgerond. Het is sterk aanbevolen de cursussen *Hermeneutiek* en *Ethiek* te hebben afgerond.

Begeleiding

Standaard met een facultatieve en een verplichte groepsbijeenkomst (25 oktober 2019)

Tentamen

Tussentijdse schriftelijke opdracht, een mondelinge presentatie en een bijzondere verplichting

Docent

Examinator en begeleider: dr. Marieke Borren

www.ou.nl/studieaanbod/CB4402

ART IN RENAISSANCE

De Italiaanse renaissance 1300-1600

Cursuscode: CB1902 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Deze cursus plaatst de kunst die in Florence en Rome – ofwel de belangrijkste kunstcentra van Italië – tussen 1300 en 1600 ontstond, in een context en onderzoekt waarom deze werd vervaardigd en in opdracht van wie. Naast schilderijen en sculpturen komen bouwwerken als palazzi en kathedralen aan de orde. Het wordt duidelijk dat de kunst van de Italiaanse renaissance tot de meest belangrijke en invloedrijke van de westerse kunst- en cultuurgeschiedenis gerekend mag worden, niet in de laatste plaats omdat erin voor het eerst de mens een meer centrale plaats innam dan God. De kunstwerken bieden zo toegang tot wat de renaissance-mens bewoog. Het is toegankelijk Engels geschreven tekstboek *Art in Renaissance Italy* is uitvoerig in kleur geïllustreerd. De werkbookeenheden op de cursuswebsite volgen de indeling van dit tekstboek: 1) Introduction: Art in Context; 2) The Late Thirteenth and the Fourteenth Century; 3) The Fifteenth Century; 4) The First Half of the Sixteenth Century; en tot slot 5) The Later Sixteenth Century.

Begeleiding

Standaard en een studiedag

Tentamen

Tussentijdse museumopdracht

Afsluitend CBI-tentamen: 40 meerkeuzevragen

Docenten

Examinator: drs. Irmin Visser

Begeleiders: prof. dr. Paul van den Akker en drs. Irmin Visser

www.ou.nl/studieaanbod/CB1902

De Gouden Eeuw. De kwestie Rembrandt

Cursuscode: CB1802 | Cursusniveau: 2; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 3

Het beeld van de Hollandse zeventiende-eeuwse schilderkunst is in de afgelopen decennia vooral omvangrijker en onoverzichtelijker geworden. De omvang van de productie wordt maximaal geschat op enkele miljoenen schilderijen, die veel meer verbeelden dan de bekende landschappen, stillevens en alledaagse taferelen. Ook de invalshoeken waaronder de schilderkunst worden bestudeerd, zijn toegenomen. Zo wordt tegenwoordig niet alleen geprobeerd kunstenaars en hun oeuvres te identificeren of de vraag naar de betekenis van voorstellingen te beantwoorden.

Men kijkt ook naar zo uiteenlopende onderwerpen als de veranderende receptiegeschiedenis van de Hollandse schilderkunst of de manieren waarop kunstenaars hun werken vervaardigen. Om inzicht te krijgen in verschillende vragen en methoden van kunsthistorisch onderzoek, wordt in deze cursus een van de meest in het oog springende voorbeelden als case study centraal gesteld. Vanuit één kunstenaar, Rembrandt, worden recente inzichten toegankelijk gemaakt. Zo laat zich de receptie van Rembrandt door de eeuwen heen als het ware als spiegel voor de wisselende waardering van de Hollandse schilderkunst lezen. Het omvangrijke onderzoek naar Rembrandts oeuvre in de afgelopen decennia biedt een goed startpunt om diverse kunsthistorische methodes, waaronder het connaisseurschap, het iconografisch onderzoek en het materieel-technisch onderzoek te leren kennen. De Rembrandt Database (www.rembrandtdatabase.org) verleent daarbij goede diensten.

Voorkennis

Aangeraden wordt deze cursus pas te bestuderen na de propedeuse, of in ieder geval ná afronding van *Inleiding kunstgeschiedenis 1 en 2*.

Begeleiding

Standaard en een studiedag in kwartiel 3

Tentamen

Schriftelijke opdracht en CBI-tentamen

Docent

Examinator en begeleider: dr. Frauke Laarmann-Westdijk

www.ou.nl/studieaanbod/CB1802

Kabinetten, galerijen en musea

Cursuscode: CB0402 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

De cursus *Kabinetten, galerijen en musea* behandelt de uiterst gevarieerde geschiedenis van het verzamelen in Europa van circa 1500 tot heden. De gekozen voorbeelden behoren deels tot de nationale, deels tot de internationale geschiedenis. U maakt kennis met allerlei soorten collecties, niet alleen van kunstobjecten maar ook van voorwerpen uit de natuur. De cursus beoogt geen compleet historisch overzicht te geven van de verschillende soorten collecties die in de loop van de geschiedenis zijn gevormd. Tot de thema's die in de verschillende leereenheden terugkeren, behoren de motieven die vorsten, overheden en particulieren ertoe brachten verzamelingen aan te leggen en de functies die deze collecties, uitgegroeid tot kabinetten, galerijen en musea, werden geacht te vervullen. Omdat de functies goed afgelezen kunnen worden uit de wijzen waarop collecties worden geordend en tentoongesteld, loopt de presentatiegeschiedenis als een rode draad door de cursus. In negen leereenheden worden aan de hand van representatieve voorbeelden de opvattingen over en de praktijk van het verzamelen en presenteren beschreven en onderzocht in samenhang met ontwikkelingen in het denken over vooral de kunst, maar ook de natuur komt aan bod. Zo wordt de geschiedenis van het verzamelen opgevat als een aspect van de wetenschapsgeschiedenis.

Begeleiding

Standaard en een studiedag (8 november 2019)

Tentamen

Schriftelijk tentamen: open vragen

Docent

Examinator en begeleider: dr. Mieke Rijnders

www.ou.nl/studieaanbod/CB0402

Oude Kunst. Feiten en visies

Cursuscode: CB4002 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 4

De Oudnederlandse schilderkunst, oftewel de kunst van de 'Vlaamse primitieven' zoals ze ook werd genoemd, heeft lange tijd het beeld bepaald van de kunstproductie ten noorden van de Alpen in de periode die in Italië als renaissance wordt aangeduid (1300-1600). Dit beeld is echter te beperkt. Inmiddels weten we dat er veel meer kunst geproduceerd werd, vaak in technieken die we tegenwoordig als artistieke kunstvormen minder hoog waarderen, maar die vooral de tand des tijds minder goed hebben doorstaan dan de paneelschilderkunst. Dit noopt echter tot een nieuwe positiebepaling van de schilderkunst ten opzicht van het gehele krachtenveld.

In de cursus zullen verschillende kunstvormen aan de orde komen om zo een breder cultuurhistorisch beeld te schetsen. Aan de hand van verschillende invalshoeken zoals de functie van het artistieke medium, de uitdagingen van de materiaalkeuze en het maakproces, de betekenis van het werk en de rol die een werk op de contemporaine kunstmarkt vervulde, kan uiteindelijk de positie van de schilderkunst nader bepaald worden.

Daarnaast worden in deze cursus vaardigheden herhaald en geoefend die bij het schrijven van een bachelorscriptie van pas zullen komen.

Voorkennis

Om deze cursus te kunnen volgen worden kennis en vaardigheden uit de kunsthistorische propedeuse- en niveau 2-cursussen verondersteld en *Academisch schrijven*.

Begeleiding

Er wordt een landelijke studiedag aangeboden die gerelateerd is aan een actuele tentoonstelling, een symposium of een vergelijkbare activiteit in het wetenschappelijk veld.

Tentamen

De cursus wordt getentamineerd aan de hand van een tijdens de cursus door de student op te bouwen dossier.

Docent

Examinator en begeleider: dr. Frauke Laarmann-Westdijk

www.ou.nl/studieaanbod/CB4002

Moderne kunst. Feiten en visies

Cursuscode CB4102 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

In 2004 werd Fountain, een 'ready made' uit 1917 van de Frans-Amerikaanse kunstenaar Marcel Duchamp (1887-1968) uitgeroepen tot het meest invloedrijke, moderne kunstwerk. Duchamp liet onder meer Picasso (op plaats twee met *Les demoiselles d'Avignon*), Matisse (plaats vijf: *L'atelier rouge*) en Brancusi (plaats zeven: *Colonne sans fin*) achter zich. Fountain maakt in een klap duidelijk hoever de moderne kunst af is komen te staan van de kunst van de voorafgaande eeuwen. De uitkomst duidt er verder op dat in de twintigste eeuw een origineel concept als de kern van het artistieke kunnen wordt beschouwd. De uitvoering doet er niet zo toe, als het idee maar goed is. Toch is inmiddels ook de moderne kunst (1900-1970) een betrekkelijk normaal kunsthistorisch tijdvak geworden, in veel opzichten vergelijkbaar met stromingen als renaissance, romantiek en impressionisme. Kunsthistorici hebben de balans opgemaakt. Het debat duurt echter nog voort en de prikkelende benadering van *Moderne kunst. Feiten en visies* haakt hierbij aan. De cursus is tweedelig: het eerste – kleinste – deel omvat een globaal, Nederlandstalig overzicht van de moderne kunst, met daarin de nadruk op de belangrijkste ontwikkelingen in West-Europa en Noord-Amerika. Het tweede deel is omvangrijker en bestaat uit acht artikelen die afkomstig zijn uit *Art of the Twentieth Century*, een module van Britse Open University. Deze studies leggen op een inzichtelijke wijze kernbegrippen uit de moderne kunst zoals avant-garde, expressionisme, kubisme, primitivisme, abstractie en realisme onder het vergrootglas en nuanceren gangbare opvattingen en ordeningen daarvan zoals die in veel populaire overzichten worden gepresenteerd.

Voorkennis

Kennis van de Engelse taal is vereist.

Begeleiding

Standaard en een studiedag

Tentamen

Instituopdracht en schriftelijk tentamen met open vragen

Docent

Examinator en begeleider: dr. Anneke Schulenberg

www.ou.nl/studieaanbod/CB4102

Literatuurwetenschap

Cursuscode: CB2002 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

U weet globaal gesproken wel wat literatuur is. Veel moeilijker te beantwoorden is de vraag: waarom? Waarom is er literatuur? Waarom is literatuur wat het is? Waarom is volgens deskundigen een bepaalde auteur (nog) wel literatuur en een andere niet (meer)? Waarom vinden wij niet allemaal, altijd, dezelfde teksten literatuur? Waarom vindt u de ene tekst de moeite waard en de andere niet?

De cursus *Literatuurwetenschap* is reflectief van opzet en benadering. De cursus probeert de vele waarom-vragen die men over literatuur kan stellen, te beantwoorden. In de loop der jaren zijn er verschillende theorieën en benaderingswijzen ontwikkeld die het verschijnsel 'literatuur' nader zouden moeten kunnen verklaren. Benaderingen van literatuur worden in deze cursus thematisch aan de orde gesteld. Afhankelijk van de doelstelling van de onderzoeker zijn er verschillende invalshoeken mogelijk van het verschijnsel literatuur. De cursus beschouwt literatuur als een veelzijdig cultureel verschijnsel en laat zien dat de literatuurwetenschap het best beoefend kan worden binnen het bredere kader van de cultuurwetenschappen. Ook de relatie tussen literatuur en andere media is daarbij relevant.

Voorkennis

Kennis van de cursus *Inleiding letterkunde* is gewenst.

Begeleiding

Standaard en een studiedag (10 oktober 2019)

Tentamen

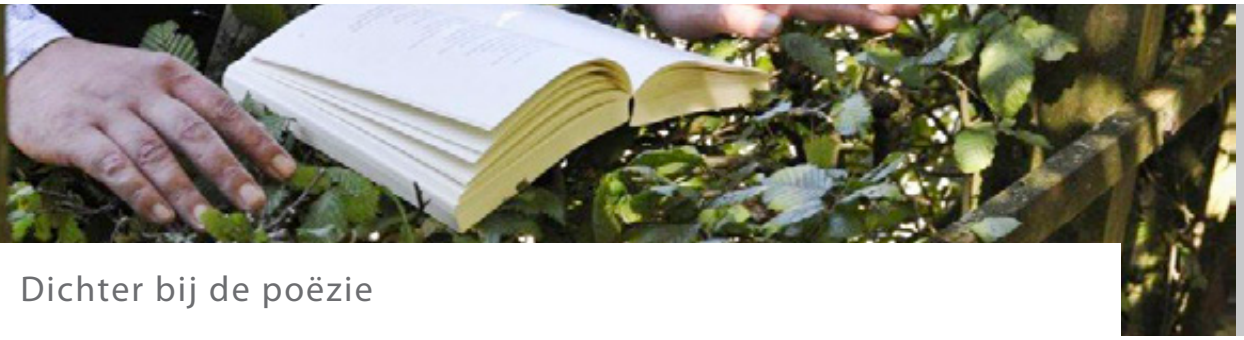
20 meerkeuzevragen met 4 mogelijke antwoorden + een aantal open vragen

Docent

Examinator en begeleider: dr. Lizet Duyvendak

www.ou.nl/studieaanbod/CB2002

Dichter bij de poëzie

Cursuscode: CB2102 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Poëzie heeft het imago moeilijk en abstract te zijn. Iets wat slechts voor een kleine schare ingewijden van betekenis is en waaraan bijzondere epistemologische waarde kan worden toegeschreven. Tegelijkertijd vormt het een medium waar gemakkelijk naar teruggegrepen wordt bij feestelijke (en minder feestelijke) gebeurtenissen en officiële momenten zoals de jaarlijkse dodenherdenking.

In de cursus wordt stilgestaan bij de vele functies die poëzie in de maatschappij vervult, zowel op papier als daarbuiten. Van gelegenheidsgedicht tot individuele expressie, van kennisinstrument tot politiek pamflet: hoe valt poëzie te begrijpen als breed sociaal-cultureel fenomeen? Daarnaast krijgt u in deze cursus de belangrijkste analytische instrumenten aangereikt waarmee u zelf poëtische teksten kunt analyseren. Waarom worden regels afgebroken? Hoe werkt beeldspraak precies? Wie spreekt er in een gedicht en namens wie? Kortom, hoe komt betekenis tot stand in een gedicht en wat is de betekenis van poëzie als cultureel verschijnsel?

Voorkennis

Afgeronde propedeuse is gewenst.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

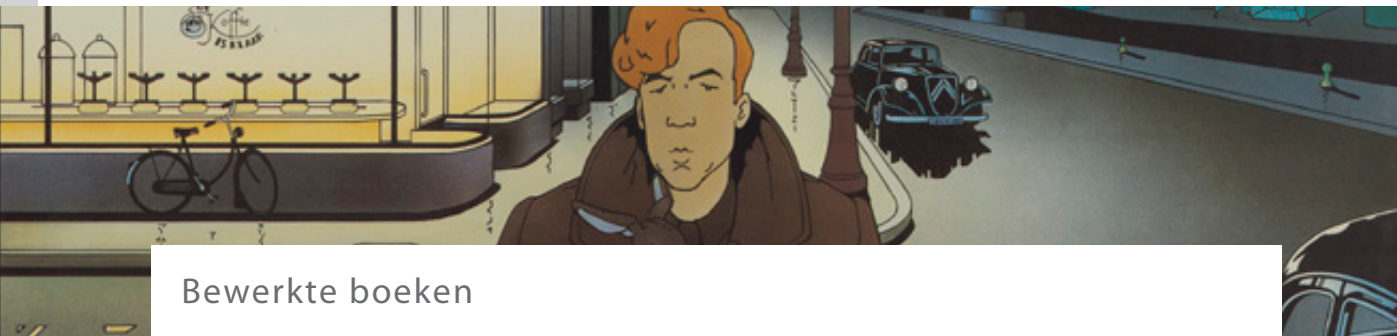
De cursus wordt afgesloten met een bijzondere verplichting. U bezoekt een poëzie-evenement (naar keuze) en schrijft een kort verslag van dit evenement met een typering van de dichters en het werk dat daar is voorgedragen. Vervolgens maakt u een analyse met behulp van een gegeven checklist van één gedicht, hetzij van de hand van een dichter die u hebt gezien tijdens het festival, hetzij van een door de docent verschaft lijst met dichters/gedichten.

Docent

Examinator en begeleider: dr. Lizet Duyvendak

www.ou.nl/studieaanbod/CB2102

Bewerkte boeken

Cursuscode: CB3302 | Cursusniveau: 2; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 3

Publieke werken, *Nooit meer slapen*, *Knielen op een bed violen*: drie voorbeelden van Nederlandse romans die in 2013 verfilmd werden. Sinds jaar en dag bestaat een flink deel van de speelfilmproductie – in Nederland en daarbuiten – uit adaptaties van literaire teksten. Tot ver in de vorige eeuw was het in literaire kringen bon ton om neer te kijken op deze vorm van cultuurrecycling. Inmiddels lijkt daar een eind aan gekomen en wordt dit type bewerkingen beschouwd als een interessante bijdrage aan de receptiegeschiedenis van literatuur. De romans en verhalen krijgen in cinematografische vorm een tweede leven en niet zelden een groter publiek. Maar wat is eigenlijk de relatie tussen de literaire tekst en de verfilming ervan?

In deze cursus beschouwen we de verfilming als een 'interpretatie' van de oorspronkelijke literaire tekst. Dit gebeurt in eerste instantie vanuit een verhaalanalytisch perspectief: zijn er tijdens het adaptatieproces bijvoorbeeld motieven weggevallen of toegevoegd? Wat is er in de bewerking gebeurd met de verschillende personages en hun onderlinge relaties? En zijn er misschien nevenintriges verdwenen of is er juist een verhaallijn toegevoegd? Speciale aandacht zal uitgaan naar de verfilming van literaire 'klassiekers' en van verhalen uit de (post-)koloniale tijd: worden deze teksten 'geactualiseerd' of streeft men juist naar een zo authentiek mogelijk beeld van het verleden? Worden er vraagtekens gezet bij de ideologische lading van teksten uit lang vervlogen tijden of probeert men juist recht te doen aan de oorspronkelijke intenties?

Begeleiding

Standaard en een studiedag (26 februari 2020)

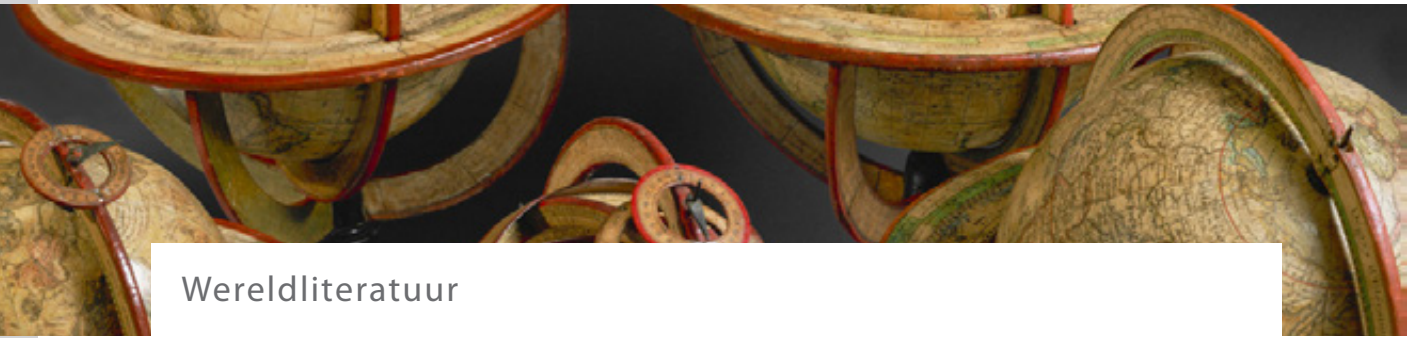
Tentamen

Schriftelijk werkstuk

Docent

Examinator en begeleider: dr. Jan Oosterholt

www.ou.nl/studieaanbod/CB3302

Wereldliteratuur

Cursuscode: CB0102 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding in kwartiel 1

Wat is wereldliteratuur? Een verzameling van de beste literaire werken die de wereldbevolking door de eeuwen heen heeft geproduceerd ('the best which has been thought and said in the world', in de woorden van Matthew Arnold)? Weinigen zullen willen betwisten dat Homerus, Dante en Shakespeare tot de wereldliteratuur behoren.

Maar waarom is dat zo? Wie bepaalt eigenlijk dat deze schrijvers tot de wereldliteratuur, ja tot de top van de wereldliteratuur, behoren en anderen niet? En een stap verder terug nog: wie bepaalt eigenlijk wat literatuur is en wat niet? In deze cursus zullen we de geschiedenis van het begrip wereldliteratuur en de verschillende manieren waarop invulling is gegeven aan dit begrip in kaart brengen. De ontwikkelingen worden steeds nadrukkelijk bekeken vanuit de culturele, sociale en (geo-)politieke context waarin ze plaatsvinden. Aan het einde van de cursus kan de student zo een genuanceerd en gedifferentieerd antwoord geven op de vraag wat wereldliteratuur is.

Voorkennis

Kennis van de cursus *Inleiding letterkunde* én de Engelse taal is gewenst.

Begeleiding

Standaard en verplichte groepsbijeenkomst (29 oktober 2019)

Tentamen

Het tentamen bestaat uit twee onderdelen: een posterpresentatie van 10 minuten met aansluitend discussie en een schriftelijk werkstuk van maximaal 2000 woorden.

Docent

Examinator en begeleider: dr. Ted Laros

www.ou.nl/studieaanbod/CB0102

Literatuur in de multiculturele samenleving

Cursuscode: CB4202 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Wie zijn 'wij' en hoe verhouden 'we' ons tot de rest van de wereld? Hoe richten we onze samenleving in zodat iedereen optimaal kan samenleven? Vragen over de multiculturele samenleving leiden al sinds ongeveer drie decennia tot heftige discussies onder politici, beleidsmakers en opiniemakers. In Vlaanderen en Nederland is cultuur inderdaad volop in beweging, ook in de wereldpolitiek wordt steeds vaker teruggegrepen op verhalen over botsende beschavingen en culturele conflicten. Meer dan ooit vereenzelvigen mensen zich met verhalen over cultuur die verenigen en verdelen, ze geven nieuwe betekenis aan oude culturele tradities, raken bezield door beelden, iconen en vlaggen. Is het mogelijk om meer inzicht te verwerven in de manier waarop verhalen over cultuur de mens en de menselijke verhoudingen bepalen door ons te richten op de rol en betekenis van literatuur in de multiculturele samenleving?

In deze cursus concentreren we ons op het analyseren en interpreteren van hedendaagse literaire teksten en onderzoeken de literaire verbeelding van de multiculturele samenleving. We nemen kennis van de gangbare benaderingen en sleutelconcepten in het postkoloniale letterkundige debat, zoals culturele identiteit, diaspora, hybriditeit, taal, gender. We gaan na welke specifieke positie literaire teksten innemen in een transnationale wereld en vragen ons af wat een literatuurkritiek zou kunnen betekenen die culturele meervoudigheid en literaire polyfonie als uitgangspunt neemt.

Voorkennis

Wenselijk is een afgeronde propedeuse CW en enkele letterkundecursussen uit de postpropedeuse.

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Een begeleide schrijfpodracht

Docent

Examinator en begeleider: prof. dr. Sarah de Mul

www.ou.nl/studieaanbod/CB4202

Het cultuurwetenschappelijk debat

Cursuscode: CB2702 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Het cultuurwetenschappelijk debat is een cursus waarbij u zelf uw avontuurlijke traject bepaalt. U verzamelt 116 studie-uren door het bijwonen van activiteiten die in het kader van de cursus worden georganiseerd. Elke keer dat u aanwezig bent geweest, ontvangt u (op vertoon van een geldig persoonsbewijs of uw OU-studentkaart) een deelnamebewijs dat staat voor een aantal studie-uren. Als u 116 studie-uren bijeen hebt, kunt u beginnen aan de eindopdracht (24 studie-uren). Als u die met een voldoende hebt afgerond, verkrijgt u op basis van de deelnamebewijzen en de goedgekeurde opdracht het cursuscertificaat.

Aanmelden (inschrijven)

U hoeft niet voor *CW-debat* ingeschreven te staan om deel te nemen aan een activiteit. U moet zich voor de cursus aanmelden op het moment dat u 116 studie-uren hebt verzameld en aan de eindopdracht begint. Dit wordt gecontroleerd. Deelnamebewijzen van activiteiten in het kader van *CW-debat* blijven vijf jaar geldig. Houd bij deze cursus rekening met reiskosten om de activiteiten en lezingen te bezoeken.

Activiteiten

In het kader van de cursus *Het cultuurwetenschappelijk debat* neemt u deel aan activiteiten die de faculteit organiseert over actuele thema's of kwesties op het terrein van de cultuurwetenschappen: dit zijn onder andere de regiodagen CW, de landelijke CW-dag, lezingen, excursies en bepaalde activiteiten die door studentenverenigingen worden georganiseerd. Welke activiteiten en voor hoeveel studie-uren deze binnen CW-debat verdisconteerd kunnen worden, vindt u op de website van de cursus (deze is in yOUlearn voor iedereen toegankelijk, dus ook als u niet ingeschreven staat) en op het Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen.

Voorkennis

Academisch schrijven of *Schrijfvaardigheid (Schrijfpracticum 1)* en *Schrijfpracticum 2* zijn dringend aanbevolen.

Begeleiding

Contactonderwijs

Tentamen

Schrijven van een essay en deelname aan activiteiten

Data: volgens afspraak

Docenten

Examinator: drs. Lieke van den Bulck MM

Begeleiders: verschillen per activiteit

www.ou.nl/studieaanbod/CB2702

Veranderend verleden: beeldvorming en herinnering

Cursuscode: CB0604 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 280 uur (10 EC)

Variabele cursus

Het verleden ligt dan wel achter ons, maar verandert voortdurend. Wisselende interpretaties en representaties daarvan in het heden, via vertellingen, voorstellingen en beelden, geven steeds opnieuw betekenis aan gedeelde ervaringen. Deze notie van een veranderend verleden werken we in deze cursus uit aan de hand van het thema Tweede Wereldoorlog. Het uitgangspunt daarbij is Nederland, maar de bevindingen worden in een internationale context geplaatst.

Zo vormen de Duitse Vergangenheitsbewältigung, een vergelijking met België, en niet in de laatste plaats de nasleep van de dekolonisatie van Nederlands-Indië belangrijke aandachtspunten. Aan de hand van iconische personen – schrijvers, beeldend kunstenaars, historische figuren – worden kenmerkende aspecten uitgelicht van de veranderende omgang met de Tweede Wereldoorlog.

Voorbeelden zijn: de opkomst van de autobiografische herinnering, het kantelende beeld van de vijand en de vormgeving van de oorlogsherinnering in monumenten. U kiest een van deze aspecten om uit te werken als onderwerp voor een korte mondelinge presentatie en een academisch werkstuk, waarin u uw onderwerp kritisch analyseert met behulp van de concepten en literatuur van deze cursus.

Ingangseis

Propedeuse CW en 30 EC van de postpropedeuse afgerond

Begeleiding

Standaard en begeleidingsdagen verspreid over het jaar

Tentamen

Schriftelijk werkstuk van 3000 à 4000 woorden

Docenten

Examinator: dr. Susan Hogervorst

Begeleiders: dr. Susan Hogervorst, dr. Femke Kok, dr. Anneke Schulenberg, dr. Herman Simissen en dr. Marieke Winkler

www.ou.nl/studieaanbod/CB0604

Oordelen over cultureel erfgoed

Cursuscode: CB2802 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Cultureel erfgoed is een term die steeds vaker wordt gebruikt: van een standbeeld van Piet Hein tot een monumentale fabriek uit de negentiende eeuw. Soms gaat het over archeologische resten diep in de grond of in het water en zelfs complete landschappen kunnen als erfgoed worden aangeduid. Maar cultureel erfgoed gaat ook over niet-tastbare verschijnselen zoals het sinterklaasfeest of de Vierdaagse van Nijmegen. Zij worden gezien als belangrijke culturele verschijnselen die moeten worden bewaard en doorgegeven aan volgende generaties. Het begrip erfgoed verwijst zowel naar het proces van culturele selectie en betekenisgeving als naar het resultaat daarvan in de vorm van objecten, plaatsen en praktijken. In deze cursus leert u de mechanismen die aan cultureel erfgoed ten grondslag liggen te analyseren met als doel zelf een beredeneerd oordeel over een erfgoedcasus te vormen.

In het inleidende deel maakt u kennis met het begrip cultureel erfgoed en de historische achtergronden ervan. Aan de hand van een drietal casussen verdiept u zich tevens in de politieke processen die aan het erfgoedbegrip ten grondslag liggen. Het tweede deel gaat over het behoud en de restauratie van gebouwd cultureel erfgoed. U bestudeert de ontwikkelingen in het monumentenbeleid en het debat over authenticiteit aan de hand van drie torens in Nederland. Met de letterkundige canondiscussie verwerft u in het derde deel inzicht in het proces van canonisering van cultureel erfgoed. Welke actoren en instituties spelen hierin een rol en welke argumenten worden gehanteerd? Voor het laatste deel ligt de focus op de toenemende drang naar beleving die het erfgoedveld kenmerkt. Hoe verhoudt het idee van het beleven van het verleden zich tot theorievorming en filosofische discussies over ervaring en emotie in de omgang met geschiedenis?

Voorkennis

Aangeraden wordt deze cursus te bestuderen na afronding van de propedeuse CW en ná de cursus *Veranderend verleden: beeldvorming en herinnering*.

Begeleiding

Standaard en een studiedag (18 januari 2020)

Tentamen

Schriftelijke opdracht. Voordat aan de eindtoets kan worden begonnen, dienen de zelftoetsen/ instuuropdrachten van de verschillende blokken voldoende te zijn afgerond.

Docent

Examinator en begeleider: dr. Pieter de Bruijn

www.ou.nl/studieaanbod/CB2802

Steden in beweging. Invloeden van migratie in kunst en cultuur

Cursuscode: CB4502 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Migratie heeft betrekking op verplaatsingen van grote bevolkingsgroepen binnen of buiten bepaalde landsgrenzen. Ze kan plaatsvinden op vrijwillige maar ook onvrijwillige basis, uit een zoektocht naar economische kansen, maar ook uit noodzaak of zelfs dwang, zoals bij natuurrampen, of in tijden van oorlog. De processen van migratie kunnen vanuit verschillende perspectieven bestudeerd worden; sociologisch of economisch, maar ook vanuit een cultuurhistorisch perspectief. In de cursus *Steden in beweging* wordt de invloed van migratie op verschillende uitingen van kunst en cultuur bestudeerd.

Dit gebeurt aan de hand van een centrale case study: de metropool Londen. Beschouwd als middelpunt van het Britse koloniale rijk kende deze stad al voor de beide wereldoorlogen een dynamische migratiegeschiedenis. Na de Tweede Wereldoorlog en het uiteenvallen van het grote koloniale rijk hebben zich in Londen diverse groepen migranten uit de voormalige koloniën gevestigd, die de cultuur en uitstraling van de stad in verdergaande mate hebben veranderd. U verdiept zich in de migratiegeschiedenis van Londen, en de bredere problematiek van migratie in de kunsten door middel van een aantal sleutelteksten.

Aan de hand van thema's, die verschillende theoretische concepten behelzen, bestudeert u vervolgens de culturele uitingen van de naoorlogse migratie in Londen. Vanuit thema's als postkolonialisme, globalisering, en plaatsgebonden identiteit analyseert u diverse concrete voorbeelden uit de kunst en cultuur. Op deze wijze maakt u niet alleen kennis met de culturele gevolgen van migratie in Londen, maar ook met het brede theoretische veld dat ten grondslag ligt aan migratiestudies, en wordt er geoefend met het toepassen van theoretische concepten.

Ingangseisen

Propedeuse CW en 60 EC van de postpropedeuse afgerond

Begeleiding

Standaard, eventueel met begeleidingsdag

Tentamen

Opdracht

Docenten

Examinator: prof. dr. Sarah de Mul

Begeleiders: dr. Caroline Drieënhuizen, prof. dr. Sarah de Mul, dr. Anneke Schulenberg, dr. Nathalie Zonnenberg

www.ou.nl/studieaanbod/CB4502

Cultuurwetenschappelijke seminars

Cursuscode: CB2902 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 80 + 60 uur (5 EC)

Variabele cursus

In de cursus volgt u twee seminars: in ieder geval één seminar hoort bij uw verdiepingsdiscipline. Het heeft een omvang van 60 uur + een uitbreiding van 20 uur. Voor het andere seminar kiest u uit het aanbod van de andere drie disciplines. De omvang van dit seminar is 60 uur. Elk seminar wordt afgesloten met een beoordeelde opdracht. Wanneer deze is goedgekeurd, ontvangt u een deelcertificaat voor het desbetreffende seminar. Voor het cursuscertificaat moet u beschikken over twee voldoende deelcertificaten.

Tijdens een seminar wordt een bepaald cultuurwetenschappelijk onderwerp onder leiding van een docent c.q. docenten diepgaand bestudeerd. De vorm waarin dat gebeurt, loopt per seminar sterk uiteen. U kunt denken aan leesgroepen, excursies, lezingencycli, bezoek aan congressen, 'hei-weekenden', enzovoort.

Het actuele aanbod aan seminars staat per academisch jaar vermeld op de cursuswebsite in yOUlearn en op het Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen.

Aan de meeste seminars zijn extra kosten verbonden in verband met de inhuur van sprekers, de extra begeleidingstijd, huur van locaties en reizen.

Aanmelden (inschrijven)

Gedurende de inschrijftermijn van één jaar kunt u twee seminars kiezen uit een aanbod van vier. U meldt zich voor beide seminars aan via stz.cenr@ou.nl.

Ingangseis

Afgeronde propedeuse CW

Begeleiding

Contactonderwijs

Tentamen

Opdracht. De tentamenvorm verschilt per seminar. U kunt denken aan het houden van een referaat, het schrijven van een werkstuk, een mondeling tentamen, enzovoort.

Data: volgens afspraak

Docenten

Elk seminar heeft zijn eigen docent(en).

www.ou.nl/studieaanbod/CB2902

Cursussen ten behoeve van de vrije ruimte of het verplichte deel van de educatieve minor

De cursussen Traditionele grammatica, Fonologie, morfologie en spelling, Externe taalgeschiedenis, Werken met teksten, Stilistiek en Overtuigende teksten zijn verplicht voor degenen die de educatieve minor Nederlands in hun bacheloropleiding willen opnemen.

Diegenen die de educatieve minor Geschiedenis in hun bacheloropleiding willen opnemen, moeten verplicht de cursussen Oudheid, Middeleeuwen en Perspectieven op Nederland in de moderne tijd bestuderen.

Kiest u niet voor de educatieve minor, dan kunt u deze cursussen uitsluitend opnemen in de vrije ruimte. De cursussen kunnen ook als losse cursus besteld worden.

Traditionele grammatica. Inleiding in de syntaxis

Cursuscode: CB3202 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Traditionele grammatica, ook wel schoolgrammatica genoemd, heeft tot doel leerlingen inzicht in taal te geven. Inzicht in taal is een voorwaarde voor het bewust omgaan met taal. Dit laatste vormt een belangrijk oogmerk van het moedertaalonderwijs: leerlingen moeten 'taalbewust' worden. De traditionele grammatica richt zich met name op de zinsontleding en de benoeming van woordsoorten. Leerlingen worden geacht de basisbeginselen van de traditionele grammatica te beheersen. Van de leraar Nederlands mag bijgevolg worden verwacht dat hij/zij de traditionele grammatica niet alleen beheerst, maar dat hij/zij ook inzicht heeft in de achtergronden en in de tekortkomingen van deze benadering van taal. Inzicht in de traditionele grammatica stelt de leerlingen in staat over taal te reflecteren en te communiceren. Daarnaast is het ook nuttig bij het aanleren van een vreemde taal en bij het gebruik van woordenboeken. Ook is het cruciaal voor een beter begrip van complexe teksten. Dit zijn allemaal zaken waarmee de toekomstige leraar Nederlands tijdens de dagelijkse lespraktijk wordt geconfronteerd.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Nederlands

Begeleiding

Standaard

Tentamen

mc-tentamen

Docent

Examinator en begeleider: Sybren Spit MA

www.ou.nl/studieaanbod/CB3202

Fonologie, morfologie, spelling

Cursuscode: CB0202 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Deze cursus behandelt de spelling van het Nederlands. Hierbij gaat het niet alleen om de spellingregels als zodanig, maar vooral ook om de systematiek die aan deze spellingregels ten grondslag ligt. Voor een toekomstig leraar Nederlands is dat laatste essentieel. Immers, hij/zij moet de spelling kunnen uitleggen en de ervaring leert dat de leerlingen spelling een lastig onderwerp vinden. De spelling van het Nederlands uitleggen veronderstelt dat je inzicht hebt in de aard van de regels, dat wil zeggen in de systematiek die aan de regels ten grondslag ligt. In deze cursus wordt ingegaan op die aspecten van de 'klankleer' (= fonologie) en de woordstructuur (= morfologie) van het Nederlands, die essentieel zijn voor een goed begrip van de spelling. Ook wordt ingegaan op de spellingswijzigingen, de roep om een eenvoudiger spelling, etc. Deze laatste kwesties zijn eveneens essentieel voor inzicht in de spelling van het Nederlands, daar dit herhaaldelijk resulteert in een publiek debat over de spelling. Een leraar Nederlands moet zich hierover een mening kunnen vormen en hij/zij moet dit ook aan de leerlingen kunnen uitleggen. Dit laatste betreft de sociaalculturele context van de spelling.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Nederlands

Begeleiding

Standaard

Tentamen

mc-tentamen

Docent

Examinator en begeleider: Sybren Spit MA

www.ou.nl/studieaanbod/CB0202

Externe taalgeschiedenis. Speciale aandacht voor het Nederlands

Cursuscode: CB0302 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Hoe is 'het Nederlands' ontstaan? Deze vraag valt niet zo maar te beantwoorden, zo lang niet gepreciseerd is wat onder 'het Nederlands' dient te worden verstaan. Toch moet een toekomstig leraar Nederlands wel inzicht hebben hoe de huidige Nederlandse cultuurtaal is ontstaan. Momenteel is iedereen vertrouwd met het bestaan van een dergelijke 'cultuurtaal', maar lange tijd was er van een dergelijke eenheidstaal geen sprake. Men sprak het plaatselijk dialect, een gesproken eenheidstaal ontbrak. Pas aan het eind van de 19e eeuw is de Nederlandse cultuurtaal (die zowel in mondeling als in schriftelijk taalgebruik werd gehanteerd) ontstaan. In deze cursus wordt stil gestaan bij de krachten die aan het ontstaan van deze cultuurtaal (veelal aangeduid als ABN) ten grondslag liggen. Voor de leraar Nederlands is dit alles van cruciaal belang, daar hij/zij inzicht moet hebben in de positie en het belang van cultuurtalen, in de positie en waarde van dialecten, en in de afwijkingen van de norm (een kleine meisje, hun lopen, groter als mij, etc.).

Van een leraar Nederlands mag worden verwacht dat hij/zij inzicht in deze afwijkingen van de norm heeft, en dat hij/zij zich een mening kan vormen over het maatschappelijk debat dat keer en keer de kop opsteekt naar aanleiding van het voorkomen van dit soort verschijnselen. Hij/Zij moet vragen kunnen beantwoorden of het Nederlands 'bedreigd wordt', of het 'verloedert' of dat het het risico loopt 'te verdwijnen'.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Nederlands

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Open vragen

Docent

Examinator en begeleider: Sybren Spit MA

www.ou.nl/studieaanbod/CB0302

TEKST

Werken met teksten

Cursuscode: CB4602 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Hoe schrijf je een goede tekst? Hoe redigeer en beoordeel je een bestaande tekst? Dat staat centraal in de cursus *Werken met teksten* die speciaal is ontwikkeld voor toekomstige docenten. Op een brede en systematische wijze worden de essentiële aspecten besproken van informatieve teksten. Er is zowel aandacht voor de context van een tekst als voor de interne samenhang tussen zinnen en alinea's. Ook leert u meer grip te krijgen op de retorische aspecten van een tekst en leert u hoe een overtuigende argumentatie wordt opgebouwd. Daarnaast is er aandacht voor de mogelijkheden die het aangeleerde biedt aan potentiële docenten in het voortgezet onderwijs, en zijn alle oefeningen gericht op dat doel. Extra aantrekkelijk is het onderdeel 'creatief schrijven' waarbij u aan de slag gaat met korte, aansprekende oefeningen die in een klassensituatie ook goed bruikbaar zijn.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Nederlands

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Vorbereidende opdrachten en één eindopdracht (voldaan/niet voldaan)

Docent

Examinator en begeleider: drs. Wil Michels

www.ou.nl/studieaanbod/CB4602

OVERTUIGENDE TEKSTEN

Overtuigende teksten

Cursuscode: CB4702 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Aanmelden voor deze cursus kan vanaf 27 april 2020.

Politieke debatten voeren, een hoger cijfer voor een werkstuk lospeuteren, donateurs werven voor een museum, een leerling aanzetten tot minder bijbaan en meer huiswerk... Mensen proberen in allerlei contexten anderen te overtuigen.

Maar wat is overtuiging precies? Hoe werkt het? Welke factoren spelen een rol? Welke strategieën gebruiken we daarbij en welke werken beter, en welke juist niet? Onder welke omstandigheden? Hoe zetten we taal daarbij in, zowel mondeling als schriftelijk? De cursus *Overtuigende teksten* gaat in op deze vragen. Ook sluit de cursus aan bij een recent academisch debat tussen cognitieve benaderingen van overtuiging en interactionele benaderingen van overtuiging. In cognitieve benaderingen wordt overtuiging gezien als een mentaal proces, als iets wat in je hoofd gebeurt. In interactionele benaderingen wordt overtuiging voorgesteld als de verbale technieken die persoon A inzet om persoon B tot een ander standpunt te bewegen. Punt van discussie is dat cognitieve benaderingen de interactionele context vaak onderbelicht laten. De cursus bestaat uit twee delen. Het eerste deel van de cursus gaat over overtuigende teksten. Deze worden benaderd vanuit de cognitieve benadering van overtuiging. De begrippen en theorieën worden geoefend aan de hand van teksten uit de literatuurwetenschap. In deel twee van de cursus komt mondeling taalgebruik aan bod. Daarbij wordt een interactioneel perspectief gekozen.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Nederlands

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Twee deelopdrachten (elk 15%) en een tentamen (open vragen) (70%)

Docenten

Examinator: dr. Marjolein van Herten

Begeleider: mr. Guusje Jol MA

www.ou.nl/studieaanbod/CB4702

Stilistiek

Cursuscode: CB4802 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

Is stijl slechts de versiering van een gedachte? Welke stijlmiddelen zitten er in de gereedschapskist van veelbesproken redenaars als Jesse Klaver of Geert Wilders? Hoe kunnen we de vertelstijlen van Van der Heijden en Voskuil – en de effecten ervan – typeren? De cursus *Stilistiek* biedt een kennismaking met diverse stijlopvattingen en een wetenschappelijke benadering van stijl, toegepast door taalkundigen, letterkundigen en taalbeheersers. U leert stijlverschillen en hun effecten te analyseren in uiteenlopende tekstsoorten (literair en zakelijk) en media (boeken, tijdschriften, kranten, rapporten, speeches, brieven). Ook oefent u uw eigen, productieve stilistische vaardigheden: in een deel van de oefeningen zult u stijladviezen toepassen en pastiches maken.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Nederlands

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Twee deelopdrachten (elk 15%) en een tentamen (70%)

Docenten

Examinator: dr. Marjolein van Herten

Begeleider: mr. Guusje Jol MA

www.ou.nl/studieaanbod/CB4802

Cultuurgeschiedenis van de oudheid

Cursuscode: CB3002 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

In de *Ilias* beschrijft Homerus Mycene als de machtigste van alle steden op de Peloponnesus en noemt het 'het goudrijke Mycene', gesticht door Perseus, de zoon van oppergod Zeus en Danaë. De stadsmuur zou zijn gebouwd door de reus Cyclops. De opgravingen van Schliemann bevestigden in de 19e eeuw het bestaan van Mycene en de grootsheid ervan, maar veel andere beweringen van Homerus moeten toch worden geïnterpreteerd als mythen, als verhalen die de mensen eeuwenlang aan elkaar door vertelden.

De auteurs van *Cultuurgeschiedenis van de oudheid* grijpen de stad Mycene aan om de mythologie te behandelen, die zo'n belangrijke rol speelt in de klassieke teksten. Zo gaan zij voortdurend te werk: twaalf steden dienen als uitgangspunt voor de behandeling van een hoofdthema uit de cultuurgeschiedenis van de klassieke oudheid in haar geheel. Zo dient Milete voor de filosofie, Athene voor 'oorlog en vrede' en 'beeldende kunst', Alexandrië voor 'literatuur', Delos voor 'economie en handel', Rome voor 'staatsinstellingen en recht' en 'de samenleving', Nijmegen voor 'centrum en periferie', Ephese voor 'stedenbouw en architectuur', Constantinopel voor 'religie' en Ravenna voor 'de oudheid na de oudheid'.

Aan het eind van de cursus hebt u een uitstekend cultuurhistorisch overzicht gekregen van de Griekse en Romeinse wereld.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Geschiedenis

Begeleiding

Standaard

Tentamen

Open vragen

Docent

Examinator: dr. Stephan Mols (verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen)

www.ou.nl/studieaanbod/CB3002

Cultuurgeschiedenis van de middeleeuwen

Cursuscode: CB3102 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

De uitdrukking 'middeleeuwse toestanden' heeft geen positieve connotatie. Het begrip 'middeleeuws' wordt nog steeds vaak gebruikt als synoniem voor achterlijk, simpel en primitief. Deze appreciatie van de lange periode tussen ca. 400/500 en 1500 is terug te voeren op de periode van de 14e en 15e eeuw, toen humanisten het concept 'middeleeuwen' schiepen en de periode die tussen hun eigen tijd en de door hen zo bewonderde klassieken als een tijd van achteruitgang en stagnatie typeerden; een tussentijd die verder geen naam mocht hebben. In het denken over de middeleeuwen is deze humanistische gedachtegang steeds bijzonder invloedrijk gebleven. Aan de andere kant is de periode van de middeleeuwen ook vaak een grote bewondering ten deel gevallen. Zo vond men in deze periode de wortels van de moderne Europese naties of van een Europese eenheid. De middeleeuwen werden door katholieken ook gezien als de periode waarin Europa echt christelijk was, terwijl anderen juist spraken van een periode vol van bijgeloof en superstities.

Dergelijk oordelen over de middeleeuwen leven in de huidige samenleving nog volop. Deze cursus wil deze (voor)oordelen als uitgangspunt gebruiken voor een kennismaking met de cultuur van de middeleeuwen. De cursus heeft de pretentie te laten zien waar dergelijke oordelen vandaan komen en hoe historici tegenwoordig over deze zaken denken. De cursus wil zo iets zeggen over de manieren waarop wij tegenwoordig over de middeleeuwen denken, over de wijze waarop dergelijke oordelen tot stand zijn gekomen en over de middeleeuwen zelf.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Geschiedenis

Begeleiding

Standaard en een studiedag (20 november 2019)

Tentamen

Open vragen

Docenten

Examinator: dr. Rob Meens (verbonden aan het Instituut voor geschiedenis van de Universiteit Utrecht)

Begeleider: dr. Herman Simissen

www.ou.nl/studieaanbod/CB3102

Perspectieven op Nederland in de moderne tijd. Debatten in wetenschap en samenleving

Cursuscode: CB0704 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 280 uur (10 EC)

Variabele cursus

'Alle geschiedenis', aldus de Italiaanse historicus Croce, is 'eigentijdse geschiedenis'. Anders gezegd: iedere tijd stelt zijn eigen vragen aan het verleden. Een historisch perspectief komt geregeld naar voren in tal van maatschappelijke discussies, vandaag de dag bijvoorbeeld over onze houding ten opzichte van migratie, de omgang met het koloniaal verleden, de opkomst van de participatiesamenleving, of de zoektocht naar een nationale identiteit.

Ook binnen het wetenschappelijk debat over Nederland in de moderne tijd lopen de meningen van historici geregeld in meer of mindere mate uiteen, over vragen als: was het wel zo dat de 'verzuiling' Nederland vroeger tot op het bot verdeelde? En vanuit welke motieven is onze verzorgingsstaat ontstaan – solidariteit met zwakkeren, of een verlangen naar individuele autonomie, dus de wens van burgers om in tijden van nood niet afhankelijk te zijn van particuliere liefdadigheid?

In deze cursus doet u niet alleen kennis op over de recente Nederlandse geschiedenis, maar leert u ook een kritische houding te ontwikkelen tot wetenschappelijke en publieke debatten. De cursus is opgebouwd rond zes debatten, waarin zowel politieke als sociaaleconomische en culturele thema's aan bod komen. U bestudeert het historisch-wetenschappelijke debat aan de hand van een selectie artikelen. In het verlengde daarvan relateert u de bestudeerde thematiek aan de huidige maatschappelijke discussies, inclusief de rol die historici daarin spelen.

Aanmelding

Verplicht voor de educatieve minor Geschiedenis

Begeleiding

Standaardbegeleiding en een studiedag (4 april 2020)

Tentamen

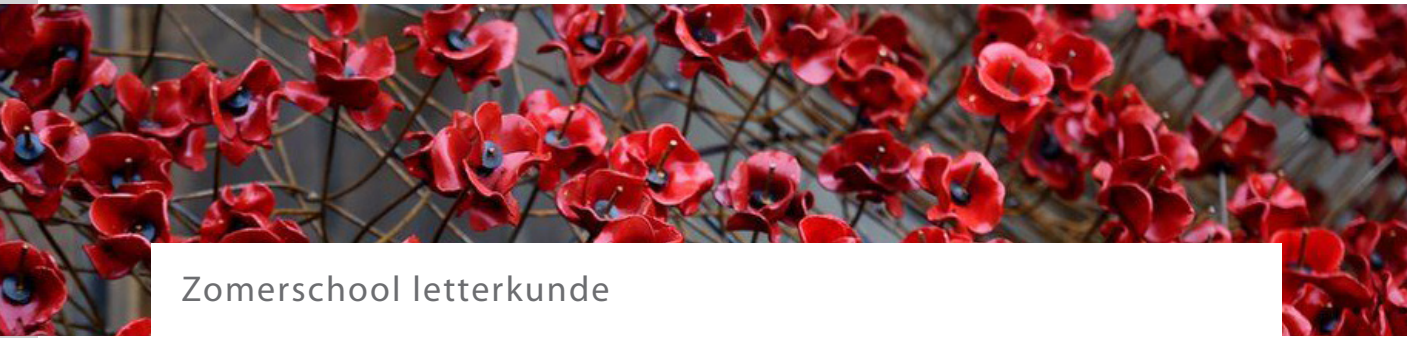
Na de bestudering van drie thema's volgt een tussentijdse toets in de vorm van een schriftelijke opdracht. Na een voldoende afsluiting worden de volgende drie thema's afgesloten met een schriftelijke eindtoets in de vorm van een opdracht.

Docent

Examinator en begeleider: dr. Pieter de Bruijn

www.ou.nl/studieaanbod/CB0704

Zomerschool letterkunde

Cursuscode: CB2202 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Zomerschool vindt plaats van 16 t/m 20 maart 2020

De Zomerschool letterkunde wordt gehouden in het OU-studiecentrum in Gent (België). De zomerschool zal gewijd zijn aan literatuur over 'De groote oorlog', met als theoretische invalshoek 'intertekstualiteit', omdat heel veel literatuur over die oorlog naar elkaar verwijst, elkaar citeert, bijvoorbeeld de romans van Barbusse, *De Hel*, Remarque's *Im Westen nichts neues*, Hertmans' *Oorlog en terpentijn* en de gedichten van de *War poets*. We concentreren ons dan dus niet alleen op de Nederlandstalige literatuur, maar lezen ook vertalingen. Het thema leent zich prachtig voor een benaderingen vanuit verschillende literaturen.

In het CW-programma is al veel aandacht voor *cultural memory*, *lieux de memoires* etc. (in *Veranderend verleden* expliciet gekoppeld aan de Tweede Wereldoorlog), een meer letterkundige benadering gerelateerd aan de Eerste Wereldoorlog betekent een mooie aanvulling en verbreding. Het is de bedoeling om ook een enkele excursie te maken naar bijvoorbeeld Ieper of Passendale.

Ingangseis

Afgeronde propedeuse CW. Als voorbereiding wordt in ieder geval de cursus *Inleiding letterkunde* bekend verondersteld.

Begeleiding

Voorafgaand aan de week in Gent vindt er een verplichte voorbereidingsbijeenkomst plaats.

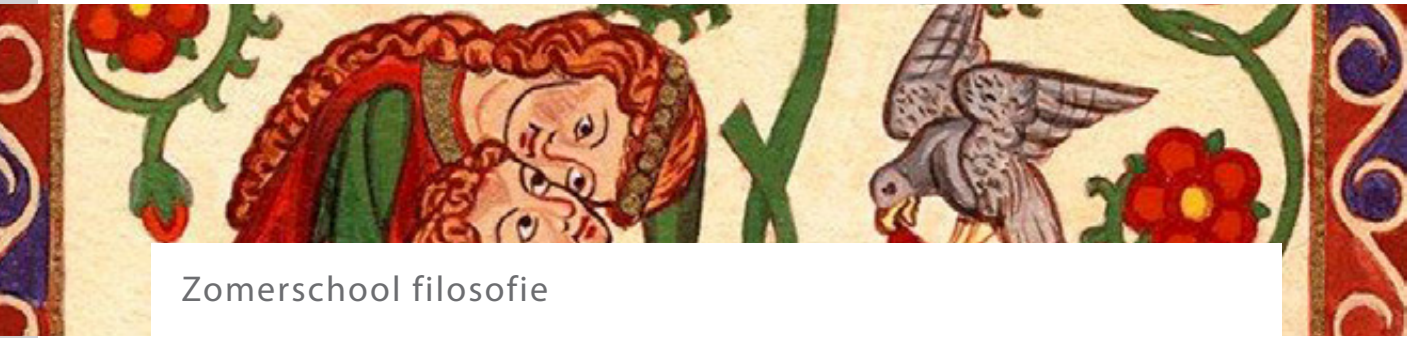
Tentamen

Schriftelijk werkstuk

Docenten

dr. Lizet Duyvendak en dr. Marieke Winkler

www.ou.nl/studieaanbod/CB2202

Zomerschool filosofie

Cursuscode: CB2602 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Zomerschool vindt plaats van 11 t/m 15 mei 2020

Wat is liefde? Welke vormen van liefde bestaan er? Wat is het verschil tussen liefde en vriendschap? Bestaat er zoiets als onbaatzuchtige liefde, of gaat achter elk liefhebben een bepaalde reden of doel schuil? Dergelijke vragen behoren tot de oudste in de filosofie en zijn altijd op de filosofische agenda blijven staan: van Plato's *Symposium* en *Faidros* via de *Essays* van Montaigne tot belangrijke recente werken als *The Four Loves* van C.S. Lewis, de trilogie *The Nature of Love* van Irving Singer, *Sexual Desire* van Roger Scruton en *Love and Friendship* van Allan Bloom.

In de zomerschool wordt kennisgemaakt met het filosofische denken over de liefde. Als kader dient daarbij de traditionele indeling in drie soorten van liefde: eros, agape en philia. Er zal met name uitgebreid stil worden gestaan bij het zeer invloedrijke idealistische denken over de liefde, dat in de loop van de westerse cultuurgeschiedenis steeds is teruggekeerd in poëzie (bijv. Petrarca en Dante), romans (bijv. Stendhal, Proust en Vestdijk) en filosofische geschriften, en dat zich onder meer heeft gemanifesteerd in platonische, hoofse en romantische gedaanten. Tevens wordt ingegaan op de christelijke ideeën over liefde; op het denken over vriendschap van filosofen als Aristoteles, Montaigne en Nietzsche; op diverse vormen van kritiek op de idealistische liefde, zoals die van Schopenhauer en Freud; en op de onderliggende mensbeelden waarop de diverse vormen van denken over de liefde steunen.

Ingangseis

Afgeronde propedeuse CW

Begeleiding

Contactonderwijs. De zomerschool bestaat uit een gezamenlijke cursusweek waarin de thematiek onder begeleiding van de docent wordt verkend door lezingen, filmfragmenten, presentaties van studenten en discussies.

Tentamen

Schriftelijk werkstuk

Docent

dr. Jeroen Vanheste

www.ou.nl/studieaanbod/CB2602

Stage cultuurwetenschappen

Cursuscode: CB0304 | Cursusniveau: 3 | Studielast: 280 uur (10 EC)

Variabele cursus

U kunt een stage onderbrengen in de vrije ruimte van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- U dient zelf de stage te regelen. Wel plaatst Cultuurwetenschappen op het Opleidingsportaal stages voor zover deze door instellingen bij de staf gemeld worden. Een stafid van Cultuurwetenschappen dient bereid te zijn de stage inhoudelijk te begeleiden. Cultuurwetenschappen heeft geen inspanningsverplichting wat betreft het aanbieden van stageplaatsen.
- Een stage dient academisch niveau te hebben. De stagebegeleider op het stageadres moet een afgestudeerd academicus zijn met een voor de cultuurwetenschappen relevante opleiding.
- U moet voordat u de stage gaat volgen schriftelijk toestemming vragen voor de inbreng van de stage in de opleiding. Een verzoek om toestemming richt u aan de Commissie Vrijstelling en Toelating van Cultuurwetenschappen (CVT-CW).
- Het verzoek om toestemming gaat vergezeld van een stageplan dat opgesteld is volgens het daartoe door de faculteit aangereikte format (zie cursuswebsite en Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen).
- U krijgt een schriftelijke reactie van de CVT-CW (in naam van de Commissie voor de examens) waarin vermeld staat of u wel of geen toestemming krijgt voor de stage.

De eindopdracht bestaat uit een door de begeleider op het stageadres en de inhoudelijk begeleider vanuit CW goedgekeurd stageverslag.

Ingangseisen

Propedeuse CW en 60 EC van de postpropedeuse afgerond

Begeleiding

Individueel

Tentamen

Opdracht waarvan in elk geval een stageverslag deel uitmaakt

Docenten

U moet zelf een stafid van Cultuurwetenschappen benaderen om uw stage te begeleiden.

Examinator: dr. Janny Bloembergen-Lukkes

www.ou.nl/studieaanbod/CB0304

Leraarschap, didactiek en onderwijs

Cursuscode: CB0003 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Variabele cursus

Deze cursus biedt u een introductie op het leraarschap. In de cursus komen diverse aspecten van het beroep leraar aan de orde, evenals de context waarin het leraarschap is gesitueerd. Er wordt een gedegen theoretische basis van de onderwijskundige kennis en inzichten aangeboden.

Daarnaast wordt ook ingezoomd op een belangrijk domein van kennis en vaardigheden van de leraar in het moderne onderwijs: de algemene didactiek. Theoretische inzichten worden op een toegankelijke wijze vertaald naar praktische toepassingen. De cursus biedt u een eerste kennismaking met de beroepscompetenties van de leraar in het moderne onderwijs en bevat tevens goede toepassingsmogelijkheden. U maakt kennis met opvattingen over wat leren is en hoe leerprocessen verlopen. De cursus introduceert en verdiept diverse onderwijsvisies op leren en instructie en u leert gericht zelf onderwijs te ontwerpen. Belangrijke aspecten zijn curriculumtheorie en het omgaan met individuele verschillen tussen leerlingen.

Aanmelding

Deze cursus maakt onderdeel uit van de educatieve minor. Volgt u de educatieve variant niet, is de cursus uitsluitend geschikt voor de vrije ruimte.

Begeleiding

Studietaken in yOUlearn met bijbehorende opdrachten leiden u door de inhoud van de cursus. Er is in yOUlearn regelmatig contact voorzien tussen u en de docent en met medestudenten. Daarnaast wordt gecommuniceerd via telefonisch contact, online-sessies of door het schrijven van en reageren op blogs en deelname aan discussiegroepen. Er zijn geen begeleidingsbijeenkomsten, maar wel bijeenkomsten voor alle studenten van de educatieve minor, waarop steeds een thema uit de les- en opleidingspraktijk behandeld wordt en waar ruimte is voor het stellen van vragen en het uitwisselen van ervaringen. De docent van de cursus is daarbij aanwezig.

Tentamen

Schriftelijke opdracht (à 30 uur). Deze is opvraagbaar bij de docent en in te leveren volgens afspraak.

Docenten

Examinator: drs. Henk Münstermann

Begeleiders: drs. Henk Münstermann en drs. Marion de Bie

www.ou.nl/studieaanbod/CB0003

Kennis van de leerling

Cursuscode: CB3402 | Cursusniveau: 2 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele cursus

In deze cursus komen aspecten van de leeftijdsgroep 12-16 jaar aan de orde die van belang zijn voor het hedendaagse lesgeven aan pubers en adolescenten. Behandeld worden theorieën en inzichten uit de jeugdsociologie, ontwikkelings- en adolescentiepsychologie. Er wordt ingegaan op wetenschappelijk onderzoek naar jongeren, maar er is ook ruimschoots aandacht voor inbreng en perspectieven van jongeren zelf. Als voorbereiding op toekomstige onderwijstaken leert u daarnaast om te gaan met inzichten uit onderzoek naar bewezen succesvolle strategieën over pedagogisch handelen en klassenmanagement. Verder komt de vraag aan de orde of het bij puberteit en adolescentie daadwerkelijk om een 'moeilijke' leeftijd gaat in een belangrijke transitiefase. Dit is een terrein waarmee u als leraar in de onderbouw bij uitstek te maken krijgt. Orde houden is ook tegenwoordig een basisbeginsel in de klas en de school. Hierbij staan bewezen succesvolle onderzochte lespraktijken centraal. Het uitwerken van de bijbehorende studietaken biedt aangrijpingspunten bij het ontwerpen en inrichten van onderwijs aan deze leeftijdsgroep. U kunt er bij de voorbereiding op en tijdens de stage veel baat van hebben.

Aanmelding

Deze cursus maakt onderdeel uit van de educatieve minor. Voorafgaand aan de cursus moet u cursus CB0003 hebben bestudeerd. Volgt u de educatieve variant niet, is de cursus uitsluitend geschikt voor de vrije ruimte.

Begeleiding

Studietaken in yOULearn met bijbehorende opdrachten leiden u door de inhoud van de cursus. Er zijn geen begeleidingsbijeenkomsten. Wel zijn er jaarlijks landelijke bijeenkomsten voor alle studenten van de educatieve minor, waarop steeds een thema uit de les- en opleidingspraktijk behandeld wordt en waar ruimte is voor het stellen van vragen en het uitwisselen van ervaringen. Op deze bijeenkomsten is ook de docent van deze cursus aanwezig.

Tentamen

Schriftelijke opdracht (à 20 uur). Deze is opvraagbaar bij de docent en in te leveren volgens afspraak.

Docent

Examinator en begeleider: drs. Marion de Bie

www.ou.nl/studieaanbod/CB3402

Vakdidactiek Geschiedenis

Cursuscode: CB3502 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding start in kwartiel 1

Als u wilt inschrijven voor deze cursus, moet u het ten behoeve van de educatieve minor verplicht inhoudelijk pakket geschiedenis (à 45 EC) hebben afgerond, alsmede de eerste twee cursussen van de educatieve minor: Leraarschap, didactiek en onderwijs (CB0003) en Kennis van de leerling (CB3402) (of hun voorgangers). U bestudeert deze cursus terwijl u de vakdidactische stage (CB0105) loopt.

Iedereen houdt zich bezig met geschiedenis. Geschiedenisonderwijs is daarom slechts nodig om iets bij te scholen dat mensen vanzelf al doen. Maar wat is nu precies die geschoolde manier van omgaan met het verleden? Waarom moeten leerlingen zich met geschiedenis bezighouden? Wat kan een docent doen om historisch denken bij leerlingen te stimuleren? Hoe kunnen verhalen, ict of bewegend beeld op een zinvolle manier worden ingezet in de geschiedenisles? Dit soort abstracte én concrete vragen komen aan bod in deze cursus, waarin u wordt voorbereid op de praktijk van het geschiedenisonderwijs. Na afloop van deze cursus hebt u inzicht in de specifieke aard en het doel van het geschiedenisonderwijs en beschikt u over een repertoire aan didactische hulpmiddelen om betekenisvol geschiedenisonderwijs te kunnen geven.

Begeleiding

Standaard en via de cursuswebsite in yOUlearn

Tentamen

Opdrachten

Data: volgens afspraak

Docent

Examinator en begeleider: dr. Susan Hogervorst

www.ou.nl/studieaanbod/CB3502

Vakdidactische stage Geschiedenis

Cursuscode: CB0105 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 350 uur (12,5 EC)

Begeleiding start in kwartiel 1

U hebt de inhoudelijke vakken horend bij de educatieve minor geschiedenis afgerond. U volgt deze cursus gelijktijdig met Vakdidactiek geschiedenis (CB3502).

Tijdens de stage maakt u stapsgewijs kennis met de onderwijspraktijk in het vmbo-tl en de onderbouw van het havo en vwo. De stage start met een periode waarin u een aantal lessen observeert op de school waar u stage loopt. Vervolgens gaat u delen van lessen verzorgen. Ten slotte verzorgt u volledige lessen en neemt u deel aan alle bij het onderwijs horende taken zoals ouderavonden, teamoverleggen en rapportvergaderingen. U wordt begeleid door een vakdocent geschiedenis op school en op afstand door uw docent vanuit de Open Universiteit, die ook op lesbezoek komt. Tijdens uw stage voert u opdrachten uit en schrijft u reflectieverslagen. U bezoekt drie begeleidingsdagen en neemt deel aan online intervisiesessies.

Begeleiding

Individueel

Tentamen

Het tentamen bestaat uit diverse opdrachten en verslagen die u tijdens de stage maakt, en die u opneemt in een portfolio. Er vinden minimaal twee lesbezoeken plaats met daaraan gekoppeld een beoordelingsgesprek. Bij de beoordeling van uw stage is ook de stagebegeleider van de school betrokken. Na de afronding van de stage en na completering van het portfolio houdt u een eindpresentatie waarin u aangeeft dat u voldoet aan de bekwaamheidseisen die gelden voor startende leraren. Hierbij zijn de OU-stagebegeleider en een docent van de algemeen-didactische cursussen aanwezig.

Data: volgens afspraak

Docent

Examinator en begeleider: dr. Susan Hogervorst

www.ou.nl/studieaanbod/CB0105

Vakdidactiek Nederlands

Cursuscode: CB1102 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 140 uur (5 EC)

Begeleiding start in kwartiel 1

Als u wilt inschrijven voor deze cursus, moet u het ten behoeve van de educatieve minor verplicht inhoudelijk pakket letterkunde, taalkunde en taalbeheersing (à 45 EC) hebben afgerond, alsmede de eerste twee cursussen van de educatieve minor: Leraarschap en didactiek (CB0003) en Kennis van de leerling (CB3402) (of hun voorgangers). U bestudeert deze cursus terwijl u de vakdidactische stage Nederlands (CB0205) loopt.

Het voornaamste doel van het schoolvak Nederlands is de taalvaardigheid van de leerlingen te vergroten, zowel mondeling als schriftelijk, zowel actief (spreken en schrijven) als passief (luisteren en lezen). Hierbij horen onderwerpen als spelling, grammatica, woordenschat, maar is er ook aandacht voor fictie.

In deze cursus komen zowel theorie als praktijk aan bod. U leert hoe u de verschillende onderwerpen van het schoolvak Nederlands op een aantrekkelijke manier kunt aanbieden aan uw leerlingen en hoe u vervolgens hun kennis en vaardigheden kunt toetsen. Een deel van de opdrachten voert u uit in de praktijk: u volgt deze cursus dan ook tegelijk met uw stage (CB0205). Voor deze cursus maakt u gebruik van het handboek *Nederlands in de onderbouw* van Bonset, De Boer en Ekens (2010). Daarnaast is er een digitaal werkboek waarin u studeeraanwijzingen, opdrachten en extra materiaal kunt vinden. De leereenheden worden afgesloten door middel van zelftoetsen.

Begeleiding

Standaard en via de cursuswebsite in yOUlearn

Tentamen

Opdrachten

Data: volgens afspraak

Docent

Examinator en begeleider: dr. Marjolein van Herten

www.ou.nl/studieaanbod/CB1102

Vakdidactische stage Nederlands

Cursuscode: CB0205 | Cursusniveau: 3; vaste cursus | Studielast: 350 uur (12,5 EC)

Begeleiding start in kwartiel 1

U hebt de inhoudelijke vakken horend bij de educatieve minor Nederlands afgerond. U volgt deze cursus gelijktijdig met Vakdidactiek Nederlands (CB1102).

Het vak Nederlands vormt één van de kernvakken van het voortgezet onderwijs. Dit schoolvak heeft tot voornaamste doel de taalvaardigheid van de leerlingen te vergroten. Het gaat daarbij om mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid, zowel actief (zelf communiceren, zowel mondeling als schriftelijk) als passief (het verwerven van informatie uit geschreven en gesproken bronnen). Hierbij horen onderwerpen als spelling en grammatica, het uitbreiden van de woordenschat en het plannen van, uitvoeren van en reflecteren op taalactiviteiten (spreken, luisteren, schrijven en lezen). Daarnaast is er aandacht voor fictie.

Dit alles maakt Nederlands tot een zeer veelzijdig schoolvak. Tijdens de stage maakt u stapsgewijs kennis met de onderwijspraktijk in het vmbo-tl en de onderbouw van het havo en vwo. De stage start met een periode waarin u een aantal lessen observeert op de school waar u stage loopt. Vervolgens gaat u delen van lessen verzorgen. Ten slotte verzorgt u volledige lessen en neemt u deel aan alle bij het onderwijs horende taken als ouderavonden, teamoverleggen en rapportvergaderingen.

Begeleiding

Individueel

Tentamen

Het tentamen bestaat uit diverse opdrachten en verslagen die u tijdens de stage maakt, en die u opneemt in een portfolio. Er vinden minimaal twee lesbezoeken plaats met daaraan gekoppeld een beoordelingsgesprek. Bij de beoordeling van uw stage is ook de stagebegeleider van de school betrokken. Na de afronding van de stage en na completering van het portfolio houdt u een eindpresentatie waarin u aangeeft dat u voldoet aan de bekwaamheidseisen die gelden voor startende leraren. Hierbij zijn de OU-stagebegeleider en een docent van de algemeen-didactische cursussen aanwezig.

Data: volgens afspraak

Docent

Examinator en begeleider: dr. Marjolein van Herten

www.ou.nl/studieaanbod/CB0205

Onderzoekspracticum: bachelorscriptie

Cursuscode: CB9906 | Cursusniveau: 3; variable cursus | Studielast: 420 uur (15 EC)

Begeleiding in kwartiel 1 en 2 en in kwartiel 3 en 4

Met het *Onderzoekspracticum: bachelorscriptie* sluit u uw bacheloropleiding af. In het kader van dit practicum doet u een wetenschappelijk (literatuur)onderzoek naar een bepaald onderwerp, dat in sommige gevallen aangevuld wordt met een leeronderzoek op basis van een set voorgeselecteerde data. In de loop van het practicum rapporteert u over de opzet van uw onderzoek en aan het eind presenteert u mondeling en schriftelijk de resultaten. Deze presentaties dienen te voldoen aan de criteria en normen die in de *Practicumwijzer bachelorscriptie* en in het *Vademecum* zijn vastgelegd.

U bent niet vrij in het kiezen van een scriptieonderwerp. De onderwerpen die u onderzoekt, sluiten inhoudelijk aan bij cursussen uit het programma van de bacheloropleiding. In het academisch jaar 2019-2020 hebben de vier disciplines van cultuurwetenschappen de volgende onderwerpen geselecteerd:

- Cultuurgeschiedenis: migratie in Nederland en België in de 19e en 20e eeuw.
  - Filosofie: mensbeelden en levenskunst.
  - Kunstgeschiedenis: Het Mauritshuis en visies op de schilderkunst van de Gouden Eeuw.
  - Letterkunde: het taboe in de hedendaagse roman. Literatuur en het maatschappelijk debat.
- Uitgebreide informatie over de onderwerpen vindt u op de cursuswebsite in yOULearn.

Ingangseisen

U kunt inschrijven voor het *Onderzoekspracticum: bachelorscriptie* als u maximaal nog twee cursussen van de bacheloropleiding moet afronden. Voor deze twee cursussen moet u wel ingeschreven staan. De openstaande cursussen mogen geen cursussen zijn van de propedeuse, en geen cursussen van de gekozen verdieping en het interdisciplinaire blok van de postpropedeuse. Van deze regel zijn uitgezonderd de cursussen van de vrije ruimte.

Na inschrijving ontvangt u een mail waarin u wordt gevraagd de door u gemaakte keuze voor de disciplinaire verdieping nogmaals te bevestigen. Zodra uw keuze binnen is, krijgt u de benodigde studiematerialen toegestuurd.

Begeleiding

Het tijdschema van het *Onderzoekspracticum: bachelorscriptie* is strak, de begeleiding intensief. U wordt geacht gelijk op te werken met medestudenten die voor een bachelorscriptie in dezelfde discipline hebben gekozen. Op vooraf vastgestelde data moet u stukken leveren en toelichten aan de begeleider en uw medestudenten.

Houd er rekening mee dat u waarschijnlijk weinig of geen tijd zult overhouden om naast het Onderzoekspracticum nog andere cursussen te bestuderen.

Het *Onderzoekspracticum: bachelorscriptie* start tweemaal per jaar, aan het begin van kwartiel 1 (september) en aan het begin van kwartiel 3 (februari). Er zijn gedurende de practicumperiode minimaal vier verplichte bijeenkomsten. Tussendoor is er geregeld contact met de inhoudelijke begeleiders per telefoon, mail en via yOULearn.

Tentamen

Scriptie en mondelinge presentatie. De inhoud van de scriptie en de mondelinge presentatie worden apart beoordeeld. Het Nederlands dient in orde te zijn. De inhoud van de scriptie bepaalt het cijfer, de mondelinge presentatie moet voldoende zijn.

Docenten

Inhoudelijke begeleiders: dr. Janny Bloembergen-Lukkes (cultuurgeschiedenis), dr. Marieke Borren (filosofie), dr. Frauke Laarmann-Westdijk (kunstgeschiedenis), dr. Ted Laros (letterkunde).

Presentatiebegeleider: drs. Lieke van den Bulck MM.

Examinatoren: dr. Caroline Drieënhuizen (cultuurgeschiedenis), dr. Herman Simissen (filosofie), dr. Jos Pouls (kunstgeschiedenis), dr. Lizet Duyvendak (letterkunde).

Inhoudelijk coördinator: dr. Toon Bosch

Scriptiecoördinator: drs. Dick Disselkoen

www.ou.nl/studieaanbod/CB9906

Masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen

De master Kunst- en cultuurwetenschappen heeft een omvang van 60 EC en sluit direct aan op de bacheloropleiding. Het bachelordiploma Algemene cultuurwetenschappen van de Open Universiteit biedt rechtstreeks toelating tot de master Kunst- en cultuurwetenschappen. De variant van de bachelor die u gevolgd hebt, doet niet ter zake. Hebt u elders een andere verwante bacheloropleiding gevolgd, dan wordt u meestal toegelaten na afronding van een zogenaamd schakelprogramma. U mag pas starten met de master wanneer u officieel bent toegelaten door de Commissie Vrijstelling en Toelating (CVT), een subcommissie ingesteld door de Commissie voor de examens.

Dat onze masteropleiding kwalitatief hoogstaand is, blijkt wel uit de Keuzegids 2019: van alle masteropleidingen Kunst- en cultuurwetenschappen staat onze masteropleiding op de 1e plaats!

Wetenschappelijk onderzoeker

In de master Kunst- en cultuurwetenschappen wordt u opgeleid tot zelfstandig wetenschappelijk onderzoeker. Met uw onderzoek sluit u aan bij het centraal thema van het onderzoeksprogramma van Cultuurwetenschappen 'Waarde en waardering van cultuur'. Alle mastercursussen zijn ontworpen met dit centraal thema als uitgangspunt. Na de relatief brede benadering in de bachelor, kenmerkt de masteropleiding zich door specialisatie. Masterstudenten specialiseren zich in één of twee van de vier constituerende cultuurwetenschappelijke disciplines door te kiezen voor bepaalde cursussen. Bij de mastercursussen moet u ervan uitgaan dat een flink deel van het studiemateriaal in het Engels is.

Specialisatie en verdieping komen uiteindelijk samen in de masterscriptie, een verslag van een zelfstandig uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek, waarin de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden worden geïntegreerd. Een plan voor de opzet en uitvoering van uw onderzoek en scriptie maakt u in de cursus *Onderzoeksplan*. De masterscriptie zelf heeft een omvang van eenderde van de totale omvang van de master. Voor u aan de masterscriptie kunt beginnen, dient u minimaal drie van de vier inhoudelijke mastercursussen van 7,5 EC te hebben afgerond, waaronder de cursussen van de discipline(s) waarin u uw onderzoek van de masterscriptie doet.

Kenmerken van het onderwijs en de begeleiding in de master Kunst- en cultuurwetenschappen

Voor de mastercursussen geldt qua begeleiding en opzet het volgende:

- Er zijn twee studieadviseurs voor de masteropleiding, met wie u overlegt over studietempo en studieplanning **E** studieadvies.cultuur@ou.nl
Met de docenten van de cursussen spreekt u over de inhoud van de cursus en uw voortgang binnen één cursus;
- Elke cursus heeft een vaste begin- en einddatum. Het cursusmateriaal is circa twee maanden voor aanvang beschikbaar;
- U studeert samen met uw medestudenten in een vast tempo;
- U kunt rekenen op intensieve begeleiding;
- De cursussen hebben een omvang die een veelvoud is van 2,5 EC. De meeste inhoudelijke cursussen tellen 7,5 EC, de masterscriptie 20 EC;
- Er is een aantal verplichte begeleidingsbijeenkomsten (meestal drie).
Eén bijeenkomst mag u missen. U ontvangt dan van de docent een vervangende opdracht. Mist u meer bijeenkomsten zonder geldige reden (ziekte, ernstige familieomstandigheden), dan kunt u de cursus niet voltooien;
- U kunt de cursussen niet in eigen tempo bestuderen c.q. voltooien. (Soms is dit na overleg met de docent en de studieadviseur wel mogelijk.)
- Er zijn tussentoetsen. U moet tussentijds prestaties leveren in de vorm van een tentamen over de literatuur, een presentatie of een tussentijds werkstuk. Deze tussentoetsen bepalen mede het eindcijfer;
- Alle cursussen sluiten af met een eindwerkstuk;
- Alle cursussen hebben het karakter van een onderzoekspracticum. Zij zijn erop gericht u te scholen in het zelfstandig doen van academisch onderzoek. Zij bereiden u voor op het onderzoek dat u in het kader van de masterscriptie zult verrichten.

Het scriptietraject

U mag met het scriptietraject beginnen na afronding van minimaal drie van de vier 7,5-EC-cursussen. Daaronder moeten alle cursussen zijn die behoren tot de discipline waarin u uw masterscriptie schrijft. U start met het aanschaffen van de cursus *Onderzoeksplan*. U schrijft het onderzoeksplan onder begeleiding van de docent die later ook de begeleider van uw masterscriptie zal zijn. Als uw begeleider het onderzoeksplan heeft goedgekeurd, wordt het voorgelegd aan de beoogde examinerator van uw masterscriptie. Gaat deze ook akkoord, dan kunt u inschrijven voor de cursus *Masterscriptie*.

Toelating tot de masteropleiding

Rechtstreekse toelating

Om te worden toegelaten tot de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen, dient u – volgens de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek – te beschikken over het bachelorgetuigschrift van een eraan voorafgaande wo-bacheloropleiding van de Open Universiteit.

Beschikt u niet over een dergelijk diploma, kán tot toelating worden besloten, mits u kennis en vaardigheden hebt die vergelijkbaar zijn met die van iemand die wél dat bachelorgetuigschrift heeft verworven. Ook als u een wo-bachelorgetuigschrift van een gelijkwaardig geachte opleiding bij een andere Nederlandse of Belgische universiteit hebt behaald, wordt u toegelaten tot de master Kunst- en cultuurwetenschappen. Gelijkwaardig geachte opleidingen zijn gelijknamige bacheloropleidingen Algemene cultuurwetenschappen behaald aan een andere Nederlandse of Belgische wo-instelling. Beschikt u over een dergelijk getuigschrift, moet u nog wel formeel toelating tot de masteropleiding aanvragen.

Hebt u een bachelorgetuigschrift van een verwante wo-opleiding (geschiedenis, Nederlands of andere talen, filosofie, kunstgeschiedenis), kunt u rechtstreeks instromen in de master. Maar dan moet u de master wél invullen met cursussen die aansluiten bij die verwante vooropleiding.

Hebt u bijvoorbeeld vroeger geschiedenis op wo-niveau gestudeerd en het wo-bachelordiploma behaald, kunt u rechtstreeks instromen in de master Kunst- en cultuurwetenschappen, mits u deze invult met de historische mastercursussen én een historische masterscriptie schrijft. (Datzelfde procedé geldt ook voor de overige drie disciplines.)

Neem van tevoren contact op met onze twee studieadviseurs. **T** +31 (0)45-5762888,

E studieadvies.cultuur@ou.nl. Zodra u bent toegelaten tot de master, maakt u met een van beiden afspraken over studieprogramma en studietempo.

Toelating via een schakelprogramma

Behalve de rechtstreekse toelating is het ook mogelijk toegelaten te worden tot de master Kunst- en cultuurwetenschappen op basis van een voltooid schakelprogramma. Hebt u bij een andere Nederlandse of Belgische universiteit of hogeschool een verwante doctoraal-, kandidaats-, mo-b- of bacheloropleiding van ten minste 180 EC voltooid, wordt u in de gelegenheid gesteld uw kennis en vaardigheden op het peil te brengen van de eindtermen die behoren bij de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen van de Open Universiteit. Voor u stelt de Commissie Vrijstelling en Toelating (CVT-CW) op individuele basis een schakelprogramma samen, waarmee u kunt instromen in de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen. De maximale omvang van een schakelprogramma is 60 EC. De precieze omvang en samenstelling wordt individueel vastgesteld aan de hand van het vakkenpakket van de vooropleiding en uw gekozen (disciplinaire) verdieping in de master. U moet eerst een schakelprogramma aanvragen en laten vaststellen, voordat u zich inschrijft voor cursussen die deel zouden kunnen uitmaken van een schakelprogramma. U hebt geen enkele garantie dat cursussen die u hebt afgerond automatisch worden toegevoegd aan een naderhand aangevraagd schakelprogramma. In alle gevallen geldt dat u pas aan de (cursussen van de) masteropleiding kunt beginnen, nadat u het schakelprogramma hebt voltooid.

Bij het voltooien van een schakelprogramma wordt geen bachelorgetuigschrift afgegeven. Wanneer geen toelating tot de masteropleiding kan worden verleend, staat voor de aanvrager de vrijstellingsprocedure voor de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen open.

Aanvragen toelating tot de master

De Commissie Vrijstelling en Toelating beslist namens de Commissie voor de examens over alle verzoeken tot toelating tot de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen, ongeacht of het gaat om een verzoek tot rechtstreekse toelating of tot toelating op basis van een voltooid schakelprogramma. Elke aanvraag wordt individueel bekeken aan de hand van de bovengenoemde beoordelingscriteria. Daarom is het van belang dat u een verzoek tot toelating zo volledig mogelijk indient. Alleen aan een officiële, persoonlijke beschikking van de Commissie voor de examens kunt u rechten ontlenuen.

Een verzoek tot toelating moet schriftelijk worden gedaan met een formulier 'Vrijstellings- en/of toelatingsverzoek'. Ook als u rechtstreeks doorstroomt van de OU-bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen naar de masteropleiding, moet u een verzoek tot toelating indienen.

Het formulier kunt u telefonisch aanvragen, **T** +31 (0)45-5762888 of downloaden [www.ou.nl/ vrijstelling](http://www.ou.nl/vrijstelling).

Omdat elke aanvraag voor toelating tot de masteropleiding afzonderlijk wordt beoordeeld, moet de tekst in deze studiegids gezien worden als een globale uiteenzetting van het door de Open Universiteit gehanteerde toelatingsbeleid.

Verkorte wo-bacheloropleiding voor hbo'ers

Een verwante vierjarige hbo-opleiding geeft met een schakelprogramma toegang tot de master Kunst- en cultuurwetenschappen. U krijgt na de afronding van het schakelprogramma geen wo-bachelorgetuigschrift. Stelt u toch prijs op het behalen van een wo-bachelorgetuigschrift, dan schrijft u in voor de verkorte bacheloropleiding. Uw hbo-diploma geeft recht op een vrijstelling van circa 115 EC. U moet nog ongeveer 65 EC afronden om een wo-bachelorgetuigschrift te krijgen. Daar is dan ook het *Onderzoekspracticum: bachelorscriptie* bij inbegrepen.

Inschrijvingen en vrijstellingen voor losse mastercursussen

Inschrijven voor een losse mastercursus zonder dat u bent toegelaten tot de master, is niet mogelijk. Voor een cursus uit de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen wordt slechts vrijstelling verleend als het overeenkomende vak is afgerond in het kader van een universitaire opleiding én aldaar op wetenschappelijk niveau is getentamineerd. Voorwaarde voor vrijstelling is dat u bent toegelaten tot de masteropleiding.

Cursusoverzicht master Kunst- en cultuurwetenschappen

code	titel	EC	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata sept '19 – aug '20
------	-------	----	------------------	--------------	---------------------------------

Eerste studiejaar masteropleiding (30 EC)

Aanbod cursussen 1e en 2e kwartiel

CM1003	Facetten van vertier	7,5	3 groepsbijeenkomsten en individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 2e kwartiel
CM0903	De veelzijdige verlichting	7,5	3 groepsbijeenkomsten en individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 2e kwartiel
CM0503	Kunsthistorisch ordenen	7,5	3 groepsbijeenkomsten en individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 2e kwartiel
CM0203	De negentiende-eeuwse roman	7,5	3 groepsbijeenkomsten en individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 2e kwartiel
CM0803	De koloniale ervaring	7,5	3 groepsbijeenkomsten en individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 2e kwartiel

Aanbod cursus 2e en 3e kwartiel

CM0113	De natie staat in in transnationaal perspectief	7,5	3 groepsbijeenkomsten en individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 3e kwartiel
--------	---	-----	--------------------------------------	------------	---------------------------------

Aanbod cursussen 3e en 4e kwartiel

CM0603	Hedendaagse cultuuranalyses en -kritieken	7,5	3 groepsbijeenkomsten en individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 4e kwartiel
CM0403	Kunst en identiteit in het Interbellum	7,5	3 groepsbijeenkomsten individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 4e kwartiel
CM1103	De narcotische moderniteit	7,5	3 groepsbijeenkomsten en individueel	opdrachten	Tussentijds en eind 4e kwartiel

Tweede studiejaar masteropleiding (30 EC)

Aanbod cursussen 1e t/m 4e kwartiel

CM0502	Masterclass CW 'Toekomst democratische rechtsstaat'*	5	contactonderwijs	opdrachten	3e kwartiel
CM0312	Masterclass CW*	5	contactonderwijs	opdrachten	4e kwartiel
CM0202	Onderzoeksplan**	5	individueel	scriptieplan	

* U kiest één masterclass

** CM020V/W/X/Y/Z varianten van Onderzoeksplan ten behoeve van inpassing

CM9908	Masterscriptie	20	individueel	scriptie	
--------	----------------	----	-------------	----------	--

Kwartielen 2019-2020

Kwartiel	Adviesdatum aanmelden cursus
1	1 september 2019 t/m 8 november 2019
2	15 augustus 2019
3	18 november 2019 t/m 31 januari 2020
4	4 november 2020
1	10 februari 2020 t/m 17 april 2020
2	27 januari 2020
3	27 april 2020 t/m 3 juli 2020
4	12 april 2020

Cursusbeschrijvingen master

De cursusbeschrijvingen zijn gerangschikt volgens het cursusoverzicht. De meest actuele en uitgebreide gegevens over een cursus vindt u op de website www.ou.nl/studieaanbod. Bij elke cursusbeschrijving in deze gids staat het webadres vermeld dat direct toegang geeft tot deze informatie. U vindt hier extra informatie over ingangsvoorwaarden, cursusinhoud, tentaminering en begeleiding.

Raadpleeg voordat u zich aanmeldt voor nieuwe cursussen in de masteropleiding een van onze twee studieadviseurs. Aan het begin van elk studiejaar bepaalt u samen met een van hen in een intakegesprek welke cursussen u in welke volgorde gaat bestuderen.

Ga naar www.ou.nl/studieaanbod/MAKC

Onder de tab 'samenstelling' vindt u het curriculum met daaronder de cursussen per kwartiel.

Facetten van vertier. De opkomst en de schaduwzijden van vrijetijdsbesteding, 1870-2010

Cursuscode: CM1003 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 1

Vrijetijdsbesteding is een belangrijk en karakteristiek onderdeel van de moderne stedelijke massacultuur. Het is een onderwerp dat overall om ons heen zichtbaar is, dat mondiaal een belangrijke economische functie vervult, maar door de onstuimige groei ook negatieve aspecten kent op onder meer het terrein van veiligheid, overlast en milieu. Het thema biedt veel mogelijkheden voor (lokaal) onderzoek en doet door zijn inhoud en breedte recht aan de cultuurwetenschappelijke benadering. Het is een onderwerp waar juist de verknoping van de veelheid van maatschappelijke ontwikkelingen, positief en negatief, in de moderne samenleving duidelijk aan kan worden geïllustreerd.

Aan de hand van een reader met artikelen verwerft u in de cursus kennis van en inzicht in de historische ontwikkeling van vrijetijdscultuur in Nederland en andere westerse landen in de 'lange twintigste eeuw'; de belangrijkste ontwikkelingen in de historiografie; en de vragen, concepten en bronnen die u kunt inzetten voor een eigen (lokaal)historisch onderzoek. De cursus focust op negen vormen van (semipubliek) vertier: theater- en muzikaleven; de bioscoop; sport; evenementen en feesten/festivals; musea; winkels; parken en groen; cafés, horeca, dans- en muziekgelegenheden en restaurants; toerisme (dagjes uit). Uitdrukkelijk wordt geen aandacht besteed aan vrijetijdsbesteding in de privésfeer.

De reader biedt u een brede waaier van benaderingswijzen en onderzoeksperspectieven: vanuit een politieke invalshoek (subsidiëring, regulering of disciplineren), een (bedrijfs)economische invalshoek, vanuit klasseperspectief, vanuit genderperspectief of vanuit een identiteitsperspectief. Nadat u kennis hebt gemaakt met het onderwerp en de diverse onderzoeksperspectieven, gaat u de rol van onderzoeker uitoefenen.

In de tweede helft van de cursus voert u een kleinschalig onderzoek uit en schrijft u op basis daarvan een werkstuk/artikel dat een bijdrage biedt aan de bestaande literatuur.

Tentamen

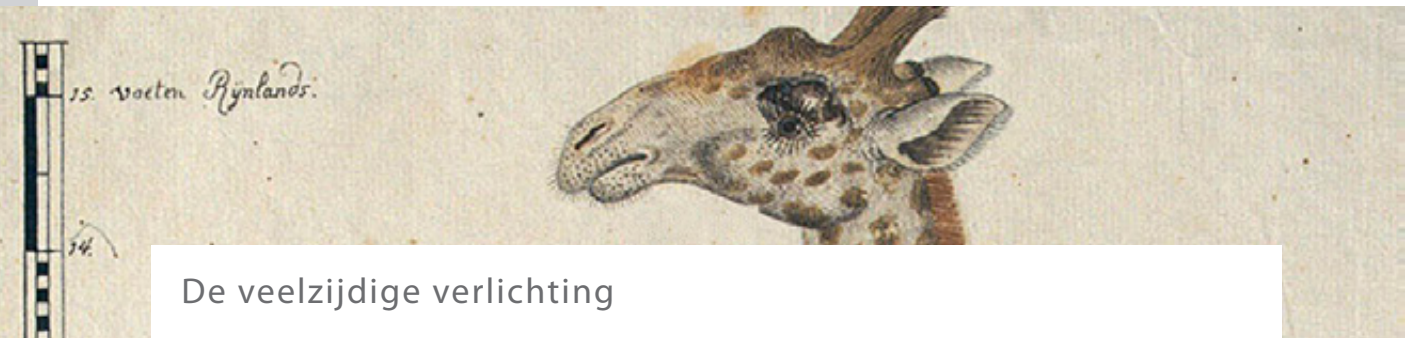
Iedere fase van de cursus kent een specifieke opdracht: een opdracht met betrekking tot de te lezen literatuur (toets van uw kennis van de reader), een opdracht met betrekking tot het praktische onderzoek en een opdracht met betrekking tot de mondelinge presentatie van uw onderzoek en het schrijven van een onderzoeksverslag. Alle onderdelen worden gewogen meegeteld in het eindcijfer.

Docenten

Examinator: dr. Frank Inklaar

Begeleiders: dr. Frank Inklaar en dr. Janny Bloembergen-Lukkes

www.ou.nl/studieaanbod/CM0003

De veelzijdige verlichting

Cursuscode: CM0903 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 1

De verlichting wordt vaak gezien als de bakermat van onze beschaving, omdat belangrijke waarden zoals tolerantie, emancipatie en de democratie er hun oorsprong vinden. Anderzijds zouden verlichtingsideeën zoals cultuurrelativisme, beheersing en technocratie juist de ondergang van de beschaving hebben ingeluid. Het lijkt wel alsof historici, filosofen en opiniemakers niet over dezelfde verlichting spreken. Dat is niet zo gek, want steeds meer onderzoekers verwerpen een eenduidige typering van de verlichting, bijvoorbeeld als tijdperk van de rede. In werkelijkheid was de verlichting zo veelzijdig, dat we misschien wel helemaal niet kunnen spreken over 'de' verlichting. Het rijke palet aan achttiende-eeuwse handelingen, ideeën en motieven zou daarom in al zijn verscheidenheid moeten worden onderzocht.

In deze cursus gaat de aandacht in de eerste plaats uit naar de verlichtingsfilosofie, dat wil zeggen, naar de denkers en ideeën uit de lange achttiende eeuw. Niet de actualiteitswaarde van verlichte filosofische ideeën, maar hun waarde in de achttiende-eeuwse debatten zelf staat daarbij centraal. U hebt enige keuzevrijheid in de te bestuderen thema's, zoals 'het probleem van de slavernij', 'verlichting en religie', 'verlichte vrouwen' of 'verlichting en wetenschap'. De cursus wordt afgesloten met een beknopt onderzoek naar een primaire bron uit (of over) de verlichting.

Tentamen

Mondelinge presentatie en een verslag van een onderzoek naar een primaire bron binnen een van de hoofdthema's van de cursus.

Docent

Examinator en begeleider: dr. Femke Kok

www.ou.nl/studieaanbod/CM0903

Kunsthistorisch ordenen. Orde en rangorde in geschiedschrijving en museale presentatie

Cursuscode: CM0503 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 1

Wie een kunsthistorisch handboek leest of een museum bezoekt, verwacht met bijzondere objecten te zullen worden geconfronteerd. Objecten die zich op die plek onderscheiden van alledaagse voorwerpen en in deze hoedanigheid in een samenhangende, begrijpbare ordening worden gepresenteerd. Aan dit verwachtingspatroon liggen twee fundamentele vooronderstellingen ten grondslag. Ten eerste dat de objecten een verwantschap bezitten, aangeduid met de term kunst, en ten tweede dat deze verwantschap het beste tot uiting komt, wanneer de objecten onderling worden gerangschikt met inachtneming van hun overeenkomsten en verschillen. Deze cursus gaat over dat ordenen en presenteren in woord en beeld van kunstvoorwerpen van 1800 tot heden. U reflecteert – aan de hand van het onderzoekspracticum 'Collectie in context' - Van Abbemuseum in Eindhoven – op de aannames die ten grondslag liggen aan de geschiedenis van de kunst en de museale presentaties. U analyseert de factoren die veranderingen hebben veroorzaakt in de ordening van de kunst en de criteria die aan de (her)ordening ten grondslag liggen. Tevens bestudeert u de effecten van de ordening: classificeren is immers nauw verbonden met kwalificeren, met in- en uitsluiting in de canon van de kunst. Elke deelnemer gaat aan de hand van een casestudy als onderzoeker aan het werk: doel is naast de verdieping van kennis en inzicht in het kunsthistorisch ordenen in de museale praktijk, de verdere ontwikkeling van onderzoekvaardigheden door middel van zelfstandig uit te voeren onderzoek. Houd rekening met een viertal individuele bezoeken aan bibliotheek en archief van het Van Abbemuseum.

Tentamen

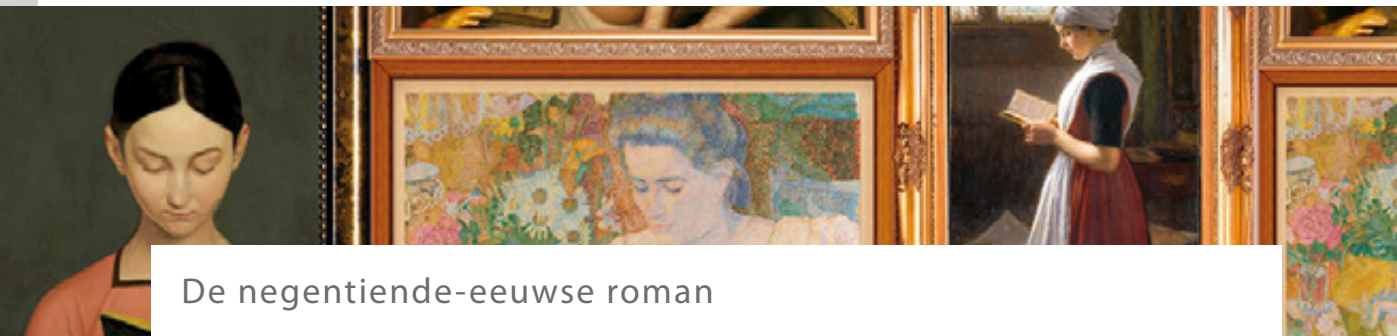
Iedere fase van het studietraject kent een specifieke opdracht: met betrekking tot de te lezen literatuur; met betrekking tot de museale praktijk van het kunsthistorisch ordenen, en twee met betrekking tot 'Collectie in context' - Van Abbemuseum. U presenteert de (deel)resultaten van uw onderzoek, alvorens u het schriftelijk eindresultaat ter beoordeling inlevert, mondeling en schriftelijk op de verplichte begeleidingsbijeenkomsten.

Docenten

Examinator: dr. Mieke Rijnders

Begeleiders: dr. Mieke Rijnders, prof. dr. Paul van den Akker en dr. Nathalie Zonnenberg

www.ou.nl/studieaanbod/CM0503

De negentiende-eeuwse roman

Cursuscode: CM0203 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 1

In de negentiende eeuw bloeide de realistische roman: auteurs als Balzac, Dickens en Zola hielden hun tijdgenoten een spiegel voor. In de twintigste eeuw werd dit realisme als een naïeve illusie ontmaskerd: de negentiende-eeuwse roman, heette het nu, droeg het stempel van een burgerlijke ideologie en was alles behalve objectief. De romans van Stendhal, Flaubert en George Eliot vertegenwoordigen echter nog steeds de standaard van het genre. Zelfs in de romanexperimenten van de twintigste en eenentwintigste eeuw klinkt de echo van de negentiende-eeuwse roman, als ging het om een archetype waaraan geen enkele auteur zich kan onttrekken.

Deze cursus is ontworpen om uw kennis van de negentiende-eeuwse roman (en daarmee van een nog immer invloedrijke literaire traditie) te vergroten. De cursus concentreert zich op de cultuurhistorische en (inter)nationale inbedding van het genre. De nadruk ligt op de tekst in zijn context, niet alleen omdat iedere tekst door zijn omgeving is beïnvloed, maar ook omdat negentiende-eeuwse romanciers zich vaak nadrukkelijk mengden in het publieke debat. U ontwikkelt inzicht in de flexibiliteit van het genre gedurende de (lange) negentiende eeuw.

In het kader van één van de twee deelthema's – 'Identiteiten in de 19e-eeuwse roman' en 'Toe-eigening en adaptatie van de 19e-eeuwse roman' – doet u onderzoek naar een door u zelf uitgekozen roman.

Tentamen

Iedere fase van de cursus kent een specifieke opdracht: een betoog naar aanleiding van de te lezen literatuur, een onderzoeksopzet, een mondelinge presentatie van uw onderzoeksresultaten en een werkstuk.

Docenten

Examinator: dr. Jan Oosterholt

Begeleiders: dr. Jan Oosterholt en prof. dr. Sarah de Mul

www.ou.nl/studieaanbod/CM0203

De koloniale ervaring vanuit letterkundig en cultuurhistorisch perspectief

Cursuscode: CM0803 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 1

Een leven in de kolonie was voor veel mensen een ingrijpende gebeurtenis. Velen voelden dan ook de behoefte om hun persoonlijke verhalen en ervaringen vast te leggen. Zo hebben bijvoorbeeld een groot aantal Indiëgangers hun ervaringen in den Oost opgetekend in romans, verhalen, fotoalbums, reisverhalen, films, 'oral history' of autobiografieën. De verzameling van persoonlijke getuigenissen noemt men binnen de cultuurwetenschap gebruikelijk 'egodocumenten'. In deze cursus staat het egodocument over het leven in de kolonie centraal. U maakt kennis met het egodocument als literair genre en als cultuurhistorische bron. We nemen recente cultuurwetenschappelijke debatten over het egodocument onder de loep en beantwoorden vragen zoals: Hoe onthullen egodocumenten informatie over het individu? Over het leven van vrouwen in de kolonie? Over het (post)koloniale erfgoed? Per jaar worden twee onderzoeksthema's aangeboden waardoor uw eigen onderzoek deel uitmaakt van een breder lopend onderzoeksproject.

Deze cursus is opgebouwd volgens een aantal stappen. Eerst leest u de reader en raakt u vertrouwd met het belang en de studie van het egodocument in de letterkunde en de cultuurgeschiedenis. Tevens zal de historiografie van de onderwerpen aan de orde komen. U beantwoordt hierover schriftelijke opdrachten in een tussentoets. Vervolgens start u uw eigen onderzoek naar een egodocument onder begeleiding van de docenten. U presenteert de onderzoeksresultaten mondeling aan uw medestudenten. Ten slotte schrijft u een werkstuk.

Tentamen

U dient eerst de tussentoets over de inhoud van de reader af te leggen. Een voldoende is noodzakelijk om verder te mogen gaan. De resultaten van uw onderzoek presenteert u mondeling (voldoende noodzakelijk) en schriftelijk.

Het resultaat voor het eindwerkstuk bepaalt uw eindcijfer.

Docenten

Examinator: prof. dr. Sarah de Mul

Begeleiders: prof. dr. Sarah de Mul en dr. Caroline Drieënhuizen

www.ou.nl/studieaanbod/CM0803

De natiestaat in transnationaal perspectief, ca. 1750-1950

Cursuscode: CM0113 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 2

Huidige natiestaten zijn het resultaat van twee samenhangende historische processen: staatsvorming en natievorming. Bestond Europa in de achttiende eeuw vooral uit multinationale staten, gedurende de negentiende eeuw werd de natiestaat de norm. Cultuurwetenschappers gaan er steeds meer van uit dat de verspreiding van natiestaten een grensoverschrijdende ontwikkeling is geweest. Ten eerste werden staten gevormd aan de hand van circulerende institutionele modellen, denk aan nationale constituties of onderwijssystemen. Via een proces van cultuur- en rechtstransfer werden dergelijke voorbeelden aangepast aan de nationale omstandigheden. Ten tweede was de verspreiding van ideeën over nationale identiteit een transnationale ontwikkeling. Intellectuelen, met hun eigen specialisme, stonden in contact met geestverwanten in andere landen, en versterkten zo elkaars ideeën.

Allerhande (sociale) netwerken hebben aan de basis gestaan van de transnationale natiestaat. Historici spreken sinds jaar en dag over 'netwerken' in metaforische zin, maar een systematischer onderzoek naar netwerken is lang uitgebleven. Sinds de eeuwwisseling is historisch netwerkonderzoek echter steeds meer in de belangstelling komen te staan, in het kielzog van de zogeheten *digital humanities*, oftewel de digitale geesteswetenschappen. Netwerken zijn veelvormig geweest: van tastbare correspondentienetwerken tot meer abstracte institutionele transfers. Om de wording van natiestaten te bestuderen, zal in deze cursus worden gebruikgemaakt van digitale onderzoeksmethoden voor historisch onderzoek. In lijn met de *digital humanities* wordt gewerkt met software voor historisch netwerkonderzoek. Het netwerkconcept biedt cultuurwetenschappers nieuwe perspectieven op hun onderzoeksobject. Dergelijke formele methoden zijn daarmee een goed voorbeeld van hoe digitale onderzoeksmethoden een aanvulling zijn op traditioneler kwalitatief onderzoek.

Tentamen

Combinatie van verschillende opdrachten

Docent

Examinator en begeleider: dr. Martijn van der Burg

www.ou.nl/studieaanbod/CM0113

Hedendaagse cultuuranalyses en cultuurkritieken

Cursuscode: CM0603 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 3

Cultuurkritiek is even oud als onze cultuur. Van oudtestamentische profeten als Jeremia en Ezechiël tot de grote 'arts van de cultuur' Nietzsche en hedendaagse denkers als Zizek, Gray en Sloterdijk en romanschrijvers als Houellebecq en Franzen: altijd is onze cultuur door filosofen en literatoren becommentarieerd en bekritiseerd. Het oordeel viel daarbij vaak niet erg gunstig uit. Ook in onze eigen tijd omschrijven vele auteurs het Westen als een cultuur in crisis. Als manifestaties van deze crisis noemen zij bijvoorbeeld de neergang van het onderwijs, de milieuvervuiling en klimaatproblematiek, de overwaardering van rationaliteit en technologie, de kloof tussen arm en rijk, de geestelijke armoede van de media, de commercialisering en het consumentisme en het ontbreken van enig kompas in het leven van de moderne westerse mens.

In deze cursus maakt u kennis met een aantal belangrijke hedendaagse westerse cultuurcritici. Het cursusmateriaal bestaat uit een reader met een bundeling van artikelen van vooraanstaande cultuurfilosofen en andere denkers. Tevens leert u in de cursus welke methoden en invalshoeken gebruikt worden bij cultuuranalyses en cultuurkritieken. Het analyseren hoe een cultuur er voor staat, is een vorm van filosofie die direct gerelateerd is aan actuele ontwikkelingen op sociaal, cultureel en maatschappelijk gebied. Het vermogen om kritisch te reflecteren op dergelijke ontwikkelingen en op de daarmee gepaard gaande culturele veranderingen, is voor elke cultuurwetenschapper van groot belang.

Tentamen

Gedurende het traject maakt u enkele opdrachten en verzorgt u twee presentaties. Het traject wordt afgesloten met een eindwerkstuk. Het cijfer wordt bepaald door een gewogen gemiddelde van de presentaties en het eindwerkstuk.

Docenten

Examinator: dr. Jeroen Vanheste

Begeleiders: dr. Herman Simissen en dr. Jeroen Vanheste

www.ou.nl/studieaanbod/CM0603

Kunst en identiteit in het Interbellum

Cursuscode: CM0403 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 3

Kunst en architectuur, maar ook moderne media zoals fotografie en film, hebben in de jaren twintig en dertig van de twintigste eeuw in belangrijke mate bijgedragen aan de constructie en verspreiding van collectieve beelden en aan de identiteitsvorming van sociale, politieke en religieuze groepen. In deze cursus leert u om die 'artistieke identiteiten' op te sporen, te beschrijven, te analyseren en tevens te positioneren binnen het wetenschappelijk discours. Er wordt aandacht besteed aan zowel identiteiten van grote gemeenschappen – socialisten, communisten, katholieken, nationalisten en regionalisten – als aan identiteiten van kleinere groepen zoals antroposofen en vrijmetselaars. De cursus onderzoekt de motieven en krachten die inwerkten op de totstandkoming van 'artistieke identiteit': opdrachtgever, kunstenaar, locatie, functie en publiek en hun rollen bij de gerealiseerde vormtaal en beeldprogramma's.

De cursus omvat drie delen die elk even belangrijk en noodzakelijk zijn:

- a) een kennisdeel met relevante wetenschappelijke literatuur. Dit deel fungeert als theoretisch kader.
- b) een onderzoeksdeel. U doet in aansluiting bij de artikelen uit de reader zelf onderzoek. U kiest daarbij voor één subthema. Inzichten uit het theoretisch deel moeten nadrukkelijk worden verwerkt in het onderzoek.
- c) een schrijfdeel. Op basis van de in het practicum verworven gegevens, schrijft u een wetenschappelijke rapportage c.q. publicabel artikel.

Tentamen

Elke van de drie fases van de cursus kent een specifieke opdracht. Als eindopdracht schrijft u een wetenschappelijk artikel.

Docent

Examinator en begeleider: dr. Jos Pouls

www.ou.nl/studieaanbod/CM0403

'De narcotische moderniteit'. Visies op drugs vanuit cultuurwetenschappelijk perspectief, 1850-2015

Cursuscode: CM1103 | Studielast: 210 uur (7,5 EC)

Start kwartiel 3

Volgens de Franse filosoof Jacques Derrida leven we in de periode van de 'narcotische moderniteit'. Niet alleen is er sinds 1850 wereldwijd een groeiende hoeveelheid nieuwe psychoactieve stoffen beschikbaar gekomen, van cocaïne tot heroïne; ook weerspiegelt en versterkt de negatieve visie op de luie, escapistische drugsgebruiker moderne waarden als productiviteit, zelfbeheersing en realiteitszin. Tegelijkertijd kent onze moderne cultuur een sterke fascinatie voor de wereld van de drugs, zoals niet alleen blijkt uit stijgende gebruikscijfers, maar ook uit verhalen, romans en autobiografieën, muziek, films en televisieseries over drugsgebruik en drugshandel. De perceptie van drugs is sterk afhankelijk van waarde en waardering binnen een gegeven culturele en temporele context. Volgens Derrida kan men drugs met de dubbele betekenis van het concept *pharmakon* verbinden zoals dat door Plato werd gedefinieerd: ze vormen zowel een geneesmiddel, als een vergif. In de literatuur is deze spanning zichtbaar in het werk van schrijvers zoals Charles Baudelaire, Thomas De Quincey, Antonin Artaud en William Burroughs. In recente televisieseries (Narcos) en bestsellers (Don Winslow) over het criminele drugsmilieu staat vooral de demonisering van drugs (en de associatie daarvan met Latijns-Amerika) centraal. In de cursus onderzoeken we de historische achtergronden en literaire en audiovisuele verbeeldingen van onze moderne drugscultuur, alsmede de duidingen die hiervan zijn gegeven door verschillende cultuurwetenschappers. Hoe reisden drugs over de wereld en verspreidden zij zich over westerse en niet-westerse culturen? Welke achtergronden had de drugswetgeving die in de twintigste eeuw ontstond? Waarom zijn sommige psychoactieve stoffen verboden geraakt, terwijl andere legaal bleven als medicijn of recreatiemiddel – en welke fluctuaties zien we hierin? Wat is de postkoloniale achtergrond van deze handel in en legalisering van drugs? Hoe spelen bepaalde stereotypen rond het Oosten (cf. de opium uit de Oriënt) of het Westen (cf. de cocaïne uit Colombia) een rol in de culturele beeldvorming over drugs door de eeuwen heen? Welke stromingen en retorische kenmerken kunnen we onderscheiden in de culturele representaties van drugscultuur, en hoe is hiertussen de wisselwerking?

Tentamen

Origineel bronnenonderzoek. De onderzoeksresultaten worden gepresenteerd in mondelinge en schriftelijke vorm.

Docenten

Examinator: prof. dr. Gemma Blok

Begeleiders: prof. dr. Gemma Blok en prof. dr. Brigitte Adriaensen

www.ou.nl/studieaanbod/CM1103

Masterclass Cultuurwetenschappen

'De toekomst van de democratische rechtsstaat'

Cursuscode: CM0502 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Start kwartiel 3

Het voortbestaan van de democratische rechtsstaat staat onder druk. De opkomst van populistische bewegingen die checks and balances (willen) verwijderen uit naam van de democratie; de vrees voor de teloorgang van zeggenschap door de verplaatsing van politieke en juridische besluitvorming naar transnationale en supranationale organisaties als de EU ('we want our country back'); de opkomst van technocratische bestuursstijlen en besluitvorming door experts; dit alles en meer leidt tot twijfel aan de levensvatbaarheid van de huidige democratische rechtsstaat. In deze cursus staan diagnoses van oorzaken, ideeën over mogelijke oplossingen en concrete experimenten om de democratische rechtsstaat te vernieuwen centraal. De masterclass kent vier 'kamers': (I) de theorievorming over de democratische rechtsstaat en de geschiedenis van de moderne westerse representatieve democratie, (II) een aantal kernproblemen waarmee hedendaagse democratieën met name in het Westen kampen, (III) mogelijke oplossingen en uitwegingen, (IV) eigen bijdragen aan het debat van de deelnemers aan de masterclass.

Ingangseis

Afgeronde bacheloropleiding Cultuurwetenschappen of Rechtsgeleerdheid

Begeleiding

Contactonderwijs

Tentamen

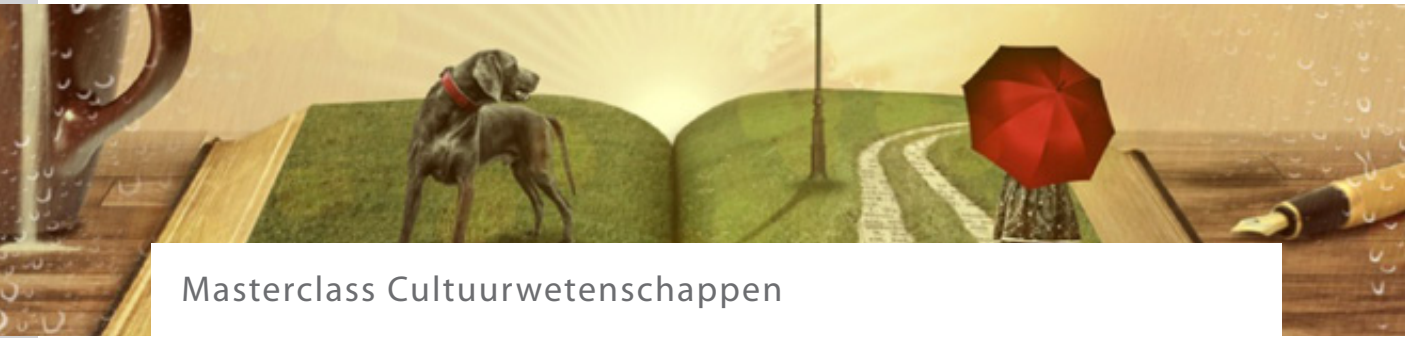
Schriftelijke opdrachten

Docent

Examinator en begeleider: prof. dr. Ronald Janse

www.ou.nl/studieaanbod/CM0502

Masterclass Cultuurwetenschappen

Cursuscode: CM0312 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Start kwartiel 4

Van ivoren toren tot burgerwetenschap ('citizen science'). Het wetenschappelijk onderzoek heeft de laatste decennia een grote evolutie doorgemaakt. Onderzoekers sluiten zich niet langer op in een ivoren toren, maar laten zich mee sturen door burgers (cf. de nationale wetenschapsagenda) in het bepalen van onderzoeksthema's die relevant zijn voor de hele maatschappij. Wat belangrijk is en aandacht verdient van onderzoekers is echter geen vanzelfsprekend of statisch gegeven. Cultuur zelf wordt in de loop van de geschiedenis telkens herijkt en opnieuw vormgegeven. De vraag vanwege de maatschappij om bepaalde thema's binnen onderzoek als 'relevant' te beschouwen, is in die zin dus ook ingegeven door de historische, politieke en ideologische conjunctuur.

Tijdens twee intensieve studiedagen biedt de Masterclass kunst- en cultuurwetenschappen u een kijkje in de interne keuken van een aantal cultuurwetenschappers van binnen en buiten de faculteit, die toelichten hoe en in welke mate hun onderzoek mede gestuurd wordt of wil worden door actuele vraagstukken. Welke concessies wil, kan of moet een onderzoeker maken wanneer kennis wordt ingezet voor een breder publiek? Wat is de specifieke rol van de geesteswetenschappen in relatie tot de verspreiding van wetenschappelijke kennis? In deze masterclass zullen onderzoekers niet alleen over hun wetenschappelijk onderzoek spreken, maar ook a.h.v. een aantal voorbeelden toelichten hoe ze hun onderzoek vertalen en verder ontwikkelen door het in te zetten voor tentoonstellingen, documentaires of debatten voor een breder publiek.

Begeleiding

Contactonderwijs

Tentamen

Wordt nader bepaald.

Docenten

prof. dr. Brigitte Adriaensen, dr. Martijn van der Burg, prof. dr. Eddo Evink, dr. Nathalie Zonnenberg

www.ou.nl/studieaanbod/CM0312

Onderzoeksplan

Cursuscode: CM0202 | Studielast: 140 uur (5 EC)

Variabele inschrijving

Het schrijven van een scriptie is voor de meeste studenten een lastige opgave. De ervaring leert dat veel problemen kunnen worden voorkomen als u werkt op basis van een goed doordacht en logisch samenhangend scriptie- of onderzoeksplan. Vanzelfsprekend schrijft u dit onder begeleiding van uw beoogde scriptiebegeleider. Allereerst moet u duidelijkheid krijgen over de vraag of het door u beoogde onderzoek aansluit bij onderzoek van de wetenschappelijke staf van de master Kunst- en cultuurwetenschappen (al zijn er onder strikte voorwaarden uitzonderingen mogelijk).

Vervolgens moet soms van tevoren onderzocht worden of uw onderzoek haalbaar is: zijn er genoeg bronnen? Zijn die toegankelijk? Is er genoeg literatuur? Is het onderzoek haalbaar binnen het tijdsbestek dat voor een masterscriptie staat (560 studie-uren)? In een goed scriptieplan is de structuur van uw onderzoek al duidelijk zichtbaar. Het plan moet u houvast bieden bij het doen van uw onderzoek en het schrijven van de scriptie, doordat het duidelijk aangeeft op basis van welke onderzoeksvragen u uw onderzoek structureert en welke bronnen en literatuur u ter beschikking staan.

Ingangseis

Minimaal drie mastercursussen van 7,5 EC afgerond, waaronder alle cursussen van de discipline waarin de masterscriptie geschreven wordt.

Begeleiding

Individueel

Tentamen

Schrijven van een onderzoeksplan

Docenten

Examinator en begeleider: zie de cursuswebsite van de masterscriptie. Het onderzoek dat u uitvoert bepaalt de naam van uw begeleider en examinator.

www.ou.nl/studieaanbod/CM0202

Masterscriptie

Cursuscode: CM9908 | Studielast: 560 uur (20 EC)

Variabele inschrijving

De masterscriptie is een schriftelijk onderzoeksverslag over een cultuurwetenschappelijk onderwerp. Het resultaat dient te voldoen aan de criteria en normen voor een wetenschappelijke publicatie zoals die in de eindkwalificaties voor de masteropleiding Kunst- en cultuurwetenschappen zijn vastgelegd.

Het onderwerp van uw onderzoek en scriptie moet in principe aansluiten bij lopend onderzoek van de wetenschappelijke staf van de master Kunst- en cultuurwetenschappen. U komt uw potentiële begeleiders tegen bij de bestudering van de inhoudelijke mastercursussen. U kunt hen dan al aanspreken over de mogelijkheden van begeleiding en over mogelijke onderzoeks- onderwerpen. Uitvoerige informatie over de onderzoeksthema's van de wetenschappelijke staf en derhalve over de scriptieonderwerpen vindt u op de cursuswebsite van de masterscriptie. Meer informatie over procedures en de criteria die aan de masterscriptie gesteld worden, leest u in de *Scriptiewijzer Masterscriptie* (te downloaden van de cursuswebsite). Indien u na het doorlezen van de *Scriptiewijzer* nog vragen hebt, kunt u die het beste voorleggen aan uw scriptiebegeleider.

Ingangseisen

U kunt met uw masterscriptie beginnen als u drie van de vijf mastercursussen hebt afgerond, dan wel door vrijstelling hebt verkregen. Hiertoe behoren in elk geval alle cursussen die tot dezelfde discipline behoren als het onderwerp van de scriptie. Het traject van de masterscriptie start met de cursus *Onderzoeksplan* (CM0202). Uw beoogd scriptiebegeleider en scriptie-examinator moeten beiden uw onderzoeksplan hebben goedgekeurd, alvorens u mag inschrijven voor de masterscriptie.

Begeleiding

Individueel

Tentamen

Masterscriptie

Docenten

Het onderzoek dat u uitvoert bepaalt de naam van de begeleider en examinator.

www.ou.nl/studieaanbod/CM9908

Alumni

Als u de eindstreep van uw bachelor- of masterstudie (bijna) hebt bereikt, betekent dat niet dat het contact met Cultuurwetenschappen en de Open Universiteit komt te vervallen. Als alumnus bent u graag gezien, u bent tenslotte ambassadeur van onze opleiding/universiteit. Wederzijds contact vinden wij belangrijk, omdat we iets voor elkaar kunnen betekenen. U bent voor ons een belangrijke ervaringsdeskundige als het gaat om de relevantie van de opleiding voor de samenleving. Daarom bent u van harte welkom op onze studiedagen, symposia en academische zittingen. Ook de meeste cursussen staan voor u open. Eenmaal per jaar wordt een CW-alumnidag georganiseerd op een bijzondere locatie.

Alumnus zijn betekent ook dat u in aanmerking komt voor het lidmaatschap van de algemene OU-Alumnivereniging. Deze vereniging is zelfstandig en voert haar eigen beleid. De alumnivereniging faciliteert het contact met andere afgestudeerden en het onderhouden van een netwerk. U kunt OU-cursussen bestellen (zonder tentamenrechten) tegen een gereduceerd tarief. De vereniging organiseert geregeld lezingen, excursies en bedrijfsbezoeken. www.avou.nl

Promoveren bij Cultuurwetenschappen

Wie een mastergraad heeft behaald op het gebied van de Kunst- en cultuurwetenschappen – aan de OU of aan een van de andere universiteiten – komt in principe in aanmerking voor een vervolgopleiding als buitenpromovendus bij de OU. U kunt promoveren op een cultuurwetenschappelijk onderwerp binnen de disciplines cultuurgeschiedenis, filosofie, kunstgeschiedenis en letterkunde, of vanuit een multidisciplinaire invalshoek.

Er bestaat geen lijst van onderwerpen voor proefschriften. U wordt geacht zelf een voorstel te doen. Per onderwerp wordt gekeken of dit aansluit bij de expertise van de hoogleraren.

Promovendi worden bij Cultuurwetenschappen begeleid door:

- prof. dr. Paul B.M. van den Akker (kunstgeschiedenis; oudere vroegmoderne kunst en geschiedenis van de kunsttheorie en (kunst)geschiedschrijving)
- prof. dr. Gemma Blok (moderne geschiedenis)
- prof. dr. Brigitte Adriaensen (westerse letterkunde)
- prof. dr. Eddo Evink (filosofie)
- prof. dr. Leo H.M. Wessels (geschiedenis).

Promoveren aan de OU kan voltijds, maar ook in deeltijd met een minimum van twee-en-een-halve dag per week. U kunt een promotietraject m.a.w. combineren met een baan. Zoals ook elders gebruikelijk, dient u naast het bezit van een master- of doctoraal diploma aan enkele andere inhoudelijke voorwaarden te voldoen alvorens met het eigenlijke promotietraject te kunnen starten. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met mw. Petra de Munnik: [E petra.demunnik@ou.nl](mailto:petra.demunnik@ou.nl). Op verzoek stuurt zij u het format voor een promotievoorstel toe. Daarmee kunt u zich een goed beeld vormen van deze voorwaarden en het verloop van een promotietraject. Een meer specifieke beschrijving van het traject, vanaf de eerste serieuze aanmelding tot en met de afronding van het proefschrift, vindt u op de website.

Wanneer uw promotievoorstel is geaccepteerd, krijgt u een aspirant-contract bij de Open Universiteit als 'buitenpromovendus'. Dit contract geeft u bepaalde rechten en faciliteiten die van pas komen bij het schrijven van een proefschrift. Na maximaal een jaar wordt beoordeeld of het voorstel voldoende wetenschappelijke kwaliteit bevat en het werkplan haalbaar is. Is aan deze voorwaarden voldaan, wordt het aspirant-contract omgezet in een definitief contract als buitenpromovendus.

Graduate School

De Graduate School van de OU biedt (buiten)promovendi faciliteiten om intern en 'op afstand' binnen de gestelde tijd te kunnen promoveren. De Graduate School is een thuishaven voor (buiten)promovendi, hun promotores en begeleiders. Ze informeert aankomende promovendi, faciliteert promovendi en biedt hun toegang tot de online promovendi-community. Voorbeelden van deze faciliteiten zijn gebruikmaking van de digitale bibliotheekvoorzieningen en individuele begeleiding bij het maken van een onderzoeksvoorstel. Ook organiseert de Graduate School jaarlijks een PhD-dag voor al haar promovendi. Voor interne en externe promovendi die formeel tot een promotietraject zijn toegelaten, biedt de Graduate School additioneel bijvoorbeeld gratis toegang tot enkele basiscursussen die relevant zijn voor promovendi, zoals academic writing en academic presenting. Ook stelt de Graduate School voor iedere promovendus een individueel scholingsbudget ter beschikking, dat in samenspraak met de faculteit kan worden ingevuld. Daarnaast is de Graduate School een communicatie- en ontmoetingsplatform voor promovendi, waar zij ervaringen en tips kunnen uitwisselen.

Informatie vindt u op www.ou.nl/promoveren.

Een e-mail sturen is ook mogelijk: **E** graduate.school@ou.nl

Cultuurwetenschappelijke Promovendidagen en landelijke Onderzoekscholen

Naast de activiteiten van de universiteitsbrede Graduate School organiseert Cultuurwetenschappen tweemaal per jaar een eigen promovendidag. Hier doen promovendi verslag van hun onderzoek in presentaties en levendige discussies en worden lezingen rondom een specifiek thema gehouden. Daarnaast kunnen promovendi gebruikmaken van een gevarieerd en wisselend aanbod aan symposia, seminars, masterclasses e.d. die verzorgd worden door de landelijke onderzoekscholen, waarin de vier deeldisciplines van Cultuurwetenschappen zijn vertegenwoordigd.

Bovengenoemde interne en externe activiteiten zijn van groot nut bij het verder ontwikkelen van zowel algemeen wetenschappelijke als vakspecifieke kennis, inzicht en vaardigheden. Bovendien bieden ze bij uitstek de gelegenheid voor het ontmoeten van medeonderzoekers en de opbouw van een wetenschappelijk netwerk.

Bijscholing voor docenten voortgezet onderwijs

Speciaal voor docenten in het voortgezet onderwijs biedt Cultuurwetenschappen drie kleine bijscholingscursussen aan. Elke cursus heeft een studielast van 28 uur (1 EC) en bestaat uit literatuur in de vorm van pdf-bestanden op yOUlearn. Na afronding ontvangt u een certificaat. Examinator voor de drie cursussen is dr. Pieter de Bruijn.

1. De dekolonisatie in perspectief

Deze cursus is met name relevant als vakinhoudelijke nascholing voor docenten Geschiedenis.

Nederlands-Indië en zijn dekolonisatie houden zelfs na ruim 65 jaar de gemoederen in Nederland nog steeds bezig. Hoe komt dat? Waarom is deze periode zo ingrijpend geweest? Waarom zijn de gevolgen daarvan op allerlei manieren een punt van discussie geworden? En hoe kijken historici ernaar? Deze cursus gaat over het verschijnsel dekolonisatie en hoe dat op dit moment wordt beschouwd door historici.

U zult hedendaagse discussies en politieke en sociale ontwikkelingen (zoals de recente financiële uitkering van de staat aan de weduwen van het Javaanse Rawagede) beter begrijpen en daarover beredeneerd een oordeel kunnen vormen. Daarvoor leest u wetenschappelijke artikelen, krantenartikelen en opiniestukken. Tevens bekijkt u delen van een documentaire en beluistert u interviews.

https://www.ou.nl/-/MINICC01_Certified-Professional-Course-De-dekolonisatie-in-perspectief

2. 'De Nederlander bestaat niet'? Nationale identiteitsvorming in cultuurwetenschappelijk perspectief

De cursus is bedoeld als vakinhoudelijke nascholing en is dankzij een interdisciplinaire invalshoek relevant voor docenten Geschiedenis, Maatschappijwetenschappen, Nederlands en Moderne vreemde talen.

Toen prinses Máxima op 24 september 2007 de woorden 'de Nederlander bestaat niet' in haar mond nam, kon zij niet bevroeden welke storm van kritiek zou losbarsten in de Nederlandse samenleving en politiek. Deze controverse toont aan dat discussies over nationale identiteit springlevend zijn. Aan de hand van cultuurwetenschappelijk onderzoek naar de historische ontwikkeling van nationale stereotyperingen wordt in deze cursus het concept 'nationale identiteit' ontleed. U raakt vertrouwd met recent onderzoek naar de vorming van nationale identiteiten vanaf de vroegmoderne tijd tot nu – in het bijzonder de Nederlandse identiteit – en leert deze kennis zelfstandig toe te passen.

https://www.ou.nl/-/MINICC02_Certified-Professional-Course-De-Nederlander-bestaat-niet-Nationale-identiteitsvorming-in-cultuurwetenschappelijk-perspectief

3. Goed en fout in de Tweede Wereldoorlog: historiografie en discussie

De cursus is bedoeld als vakinhoudelijke nascholing voor docenten Geschiedenis.

Deze cursus gaat over het debat van 'goed en fout' in de rol van Nederlanders tijdens de Tweede Wereldoorlog. Centraal staan onder andere het historiografische debat over het aandeel van de Joodse raad in de deportatie van Joodse mensen, en de discussie over wat de Nederlandse bevolking van de Jodenvervolgung wist. Het antwoord van Loe de Jong op deze vragen in zijn seriewerk *Het koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog, 1939-1945* is door historici zoals Hans Blom en Chris van der Heijden betwist, maar werd later weer gerehabiliteerd, onder andere door Bart van der Boom. Toch had ook Bart van der Boom niet het laatste woord in het debat over goed en fout in de Tweede Wereldoorlog. In deze cursus verdiept u zich in het werk van deze historici en de reacties daarop, om vervolgens zelf een gemotiveerd oordeel te kunnen vormen over dit debat.

https://www.ou.nl/-/MINICC03_Certified-Professional-Course-Goed-en-fout-in-de-Tweede-Wereldoorlog-historiografie-en-discussie

Studeren aan de Open Universiteit

Studeren aan de Open Universiteit (OU) betekent dat u zelf grotendeels de regie in handen hebt. Om te beginnen bieden wij onderwijs op afstand met een maximale gebruikmaking van de mogelijkheden die het internet biedt. Dat betekent dat u slechts zo nu en dan naar een bijeenkomst hoeft te gaan en grotendeels kunt studeren van huis uit of een andere plek die u schikt. En vervolgens studeert u bij ons zo veel mogelijk in het tempo dat u zelf bepaalt, in deeltijd, naast uw werk, gezin of andere bezigheden. Een deel van onze bachelor cursussen wordt in vaste periodes aangeboden, dit zijn de 'vaste' cursussen. De 'variabele' cursussen kunt u op ieder moment in het jaar starten. Door de combinatie van vaste en variabele cursussen is voor vrijwel iedereen een geschikt bachelorstudieprogramma samen te stellen. In de masteropleiding worden alle cursussen in vaste periodes aangeboden, maar ook in de masteropleiding bepaalt u uiteindelijk zelf uw eigen studietempo.

Algemene informatie

Toelating: 18 jaar, internet en Engels

Iedereen kan een bachelorstudie op academisch niveau starten bij de Open Universiteit. De enige toelatingseis is de leeftijd van 18 jaar of ouder. Zonder computer met een goede internetaansluiting is het niet mogelijk om een opleiding van de OU te voltooien. Houd er ook rekening mee, dat voor veel cursussen Engels op havo-niveau een vereiste is. Voor masteropleidingen gelden wel toelatingseisen en is verreweg het meeste studiemateriaal in het Engels.

Het adres van de website van de Open Universiteit is www.ou.nl. Alle algemene informatie over studeren aan de OU wordt op deze website gepubliceerd.

Opleidingen en cursussen

De opleidingen van de Open Universiteit zijn samengesteld uit cursussen. Die vormen de bouwstenen van het onderwijs. Een pakket van tekstboeken, werkboeken (veelal online aangeboden), een cursuswebsite en soms nog andersoortige informatiedragers vormen het studiemateriaal van een cursus. Elke cursus die u koopt, is afzonderlijk te bestuderen en wordt afgesloten met een tentamen. U krijgt standaard twaalf maanden om drie tentamenkansen te benutten. Als u slaagt, ontvangt u een cursuscertificaat. Vele cursussen samen vormen een wetenschappelijke opleiding.

Er zijn twee soorten cursussen:

- cursussen met een vast startmoment: zij worden één keer per jaar aangeboden en kennen begeleiding in één of twee kwartielen. Direct na de begeleidingsperiode doet u tentamen.
- cursussen met een variabel startmoment: voor deze cursussen kunt u zich elk moment aanmelden. Er is (meestal) geen vaste begeleidingsperiode. U bestudeert de cursussen geheel zelfstandig en doet (binnen de inschrijfperiode van 1 jaar) tentamen wanneer u er aan toe bent.

De cursusbeschrijvingen elders in deze studiegids geven een (globale) indruk van de inhoud van elke cursus die het wetenschapsgebied Cultuurwetenschappen aanbiedt. Bij elke cursusbeschrijving staat het webadres van de cursus op de website www.ou.nl/studieaanbod vermeld. Daar vindt u uitgebreidere informatie en kunt u ook cursussen online bestellen.

Studiepunten, studie-uren en kwartielen

Alle cursussen hebben een omvang van een veelvoud van 2,5 EC. (EC wordt ook wel aangeduid als 'studiepunt') EC is de afkorting van European Credit, waarbij 1 EC overeenkomt met 28 studie-uren. Dit betekent dat u bij een 5 EC-cursus rekening moet houden met een studiebelasting van 140 uur.

Onderwijs- en examenregeling (OER)

De cursussen waaruit de opleidingen van Cultuurwetenschappen (en de andere wetenschapsgebieden van de OU) bestaan, worden elk academisch jaar door het College van bestuur vastgesteld en gepubliceerd in de Onderwijs- en examenregeling (OER). De OER kent een 'Algemeen deel' met algemene regels aangaande het onderwijs en een 'Specifiek deel' waarin de cursussen waaruit het programma is opgebouwd worden opgesomd. Een belangrijk deel van de OER zijn verder de 'Uitvoeringsregels'. Hierin worden allerhande nadere regels aangaande cursussen en opleidingen omschreven. De complete OER kunt u vinden op www.ou.nl/documenten.

De begeleiding van cursussen met een vast startmoment wordt aangeboden in een kwartiel. Een kwartiel is een periode van tien weken + één tentamenweek (week 11). Het academisch jaar is ingedeeld in vier kwartielen en een zomervakantie van zeven weken. Er is verder een vaste vakantieweek rond Kerstmis en Nieuwjaar.

yOULearn

Elke cursus heeft een eigen website op yOULearn, de digitale leeromgeving van de Open Universiteit. De cursuswebsites zijn een integraal onderdeel van elke cursus. U dient deze cursuswebsite dan ook te raadplegen om op de hoogte te blijven van alle relevante informatie over uw cursus(sen). Vaak is bestudering van de cursus zonder de website niet mogelijk. Wie voor het eerst toegang tot yOULearn wil krijgen, gaat naar mijnOU en klikt vervolgens op yOULearn. Volg de instructies. Als u bent ingelogd staan de door u aangeschafte cursussen op uw werkplek.

Aanmelden, inschrijven en vrijstellingen

Aanmelden om ingeschreven te worden voor een opleiding of cursus, kan online door het invullen van uw gegevens. Bij de aanmelding geeft u aan of u voor een opleiding of een enkele cursus ingeschreven wilt worden.

www.ou.nl/aanmelden

Na inschrijving voor een opleiding of cursus van de Open Universiteit krijgt u een studentnummer en een eigen 'werkplek' op 'mijnOU' (zie hiernaast). Op die werkplek vindt u uw 'studiepad'. Aanmelden voor een volgende cursus kunt u via uw studiepad na inloggen op mijnOU.

Wanneer u eerder gestudeerd hebt bij de Open Universiteit of een andere instelling voor hoger onderwijs in Nederland of België, is het mogelijk dat u binnen de bacheloropleiding recht hebt op vrijstellingen.

www.ou.nl/vrijstelling

Kosten

Voor het volgen van opleidingen en cursussen wordt collegegeld in rekening gebracht. Volgens de wet op het hoger onderwijs is het wettelijk- of instellingscollegegeld afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Kijk op onze website welk collegegeld voor u van toepassing is. Gespreid betalen is mogelijk. Bij het OU-collegegeld is het studiemateriaal en het tentamen (inclusief herkansingen) inbegrepen.

Om studenten met een laag inkomen tegemoet te komen, hanteert de Open Universiteit in bepaalde situaties een kortingsregeling op het cursusgeld (KCOU). www.ou.nl/kosten

Wanneer u uw studie nodig hebt voor uw huidige of toekomstige baan, kunt u mogelijk uw studiekosten aftrekken van uw inkomstenbelasting. Kijk voor de exacte regelgeving hiervoor op de website van de Belastingdienst.

Een eigen werkplek, mijnOU, en een eigen e-mailadres

Via mijnOU, uw eigen 'werkplek' bij de Open Universiteit, hebt u als student toegang tot alle voor u beschikbare diensten. U kunt digitaal aanmelden voor nieuwe cursussen en voor tentamens en uw studiepad bekijken. Ook hebt u toegang tot de digitale leeromgeving van de OU 'yOULearn', tot OpenU, de digitale bibliotheek en de ICT-winkel SURFspot. Op mijnOU vindt u verder alle informatie over regelingen en procedures rond tentamens, over beroeps- en bezwaarregelingen, over de klachtenregeling en over vertrouwenspersonen die u kunt benaderen bij ongewenst gedrag. U logt in met uw zelfgekozen e-mailadres als gebruikersnaam en het wachtwoord dat u zelf hebt bedacht bij uw registratie voor mijnOU. www.ou.nl/mijnou

Studiepad en studieplan

Volgt u een bachelor- of masteropleiding (of een schakelprogramma), dan kunt u digitaal de actuele vorderingen van uw studie bekijken. Uw studiepad geeft een overzicht van het afgelegde, lopende en resterende studiepad van uw opleiding. U kunt via uw studiepad een studieplan aanvragen.

Hoewel de naam anders suggereert, geeft uw persoonlijk studiepad niet de volgorde van studeren weer, maar enerzijds het totale aanbod aan cursussen in de door uw gekozen opleidingsvariant en anderzijds uw studieresultaten.

Studiebegeleiding

Zelfstudie en afstandsonderwijs betekenen niet studeren zonder begeleiding. De Open Universiteit biedt begeleiding op een aantal manieren. Wanneer u besluit een academische opleiding aan de OU te volgen, kunt u contact opnemen met onze studieadviseurs. De studieadviseurs fungeren als vast en persoonlijk aanspreekpunt voor zaken als planning, aanpak en voortgang van de studie. **E** studieadvies.cultuur@ou.nl

Studiecentra

De Open Universiteit heeft diverse studiecentra in Nederland en Vlaanderen. In de studiecentra in Amsterdam, Eindhoven, Parkstad (Heerlen), Nijmegen, Rotterdam, Utrecht en Zwolle kunt u terecht voor onderwijs en tentaminering. Ook voordat u een studie begint, bent u welkom voor informatie of het inzien van studiemateriaal. Daarnaast worden hier regelmatig lezingen georganiseerd.

U kunt in onze studiecentra in Enschede, Groningen, Leeuwarden en Vlissingen tentamen afleggen.

www.ou.nl/studiecentra

Informatiekanalen

Welke informatie?	Ga naar...
Algemene informatie over studeren aan de Open Universiteit	www.ou.nl/studieinformatie www.ou.nl/directcontact - +31 (0)45-5762888 - info@ou.nl
Cultuurwetenschappen (organisatie, nieuws, agenda, medewerkers)	Deze studiegids www.ou.nl/cultuurwetenschappen Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen
Begeleiding (van cursussen)	Cursusbeschrijvingen in deze studiegids Hoofdstuk Studiebegeleiding in deze studiegids www.ou.nl/begeleiding www.ou.nl/cursussen www.ou.nl/studieaanbod Mailadressen docenten
Cursussen (algemene informatie, bestellen, tentamendata, begeleiders)	Cursusbeschrijvingen in deze studiegids www.ou.nl/studieaanbod www.ou.nl/cursussen
Cursussen: opgeven voor CW-debat, activiteiten, studiedagen, seminars, zomerscholen	stz.cenr@ou.nl
Cursussen (gedetailleerde informatie over gang van zaken, begeleiding, data bijeenkomsten, materialen, tentamen, bronnen, opdrachten)	De cursuswebsite op yOUlearn
Studieadvies voor bachelor- en masteropleiding	studieadvies.cultuur@ou.nl
Advies studeren met beperking	info@ou.nl drempelsweg@ou.nl
Studiecentra; ook voor: data en tijdstippen van begeleidingsbijeenkomsten en lezingen; tevens voor laatste informatie over het wel of niet doorgaan van bijeenkomsten	www.ou.nl/studiecentra
Studentenverenigingen	Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen
Tentamens	cursussite op yOUlearn www.ou.nl/tentamen

Voorzieningen voor studenten

Studentennieuwsbrief

Iedere week krijgt u als student van de Open Universiteit de studentennieuwsbrief in uw e-mailbox. Daarin wordt u geïnformeerd over allerlei studie- en onderzoeksnieuws binnen en buiten de OU en wordt u geattendeerd op bijeenkomsten, lezingen en workshops in de studiecetra. Alle nieuwsberichten zijn uitgebreid na te lezen via mijnOU. www.ou.nl/nieuws-agenda

Studentenblad Modulair

Voor u als student van de Open Universiteit bestaat het online-studentenmagazin *Modulair*. *Modulair* staat vol met achtergronden, human interest, opinie en debat. Studenten vertellen over hoe zij het doen met de studie, docenten en hoogleraren vertellen over interessante ontwikkelingen in hun vakgebied. www.ou.nl/modulair

Bibliotheken

Als OU-student hebt u rechtstreeks toegang tot een digitale bibliotheek met belangrijke informatiebestanden en/of zoeksystemen voor wetenschappelijke tijdschriften en artikelen. Handig zijn Google wetenschap en Worldcat. Verder kunt u kosteloos lid worden van een universiteitsbibliotheek of betalend lid van de Koninklijke Bibliotheek wanneer u boeken wilt lenen of artikelen wilt bestellen die niet in de eigen digitale bibliotheek te downloaden zijn. Inloggen in de bibliotheek kan via mijnOU. www.ou.nl/mijnou

Academia en SURFspot

De Open Universiteit is aangesloten op SURFconext, waardoor u als student gebruik kunt maken van de mediabibliotheek Academia en ook producten kunt bestellen via SURFspot. Het Academia-materiaal bevat een enorme collectie aan beeld- en geluidmateriaal over de Nederlandse geschiedenis, de medische wereld, mediageschiedenis, politiek en recht, natuur en milieu en zelfs over entertainment en curiosa. Er zijn polygonjournaals, amateurfilms, programma's van de publieke omroep, radiofragmenten, foto's en artikelen te vinden. www.ou.nl/mijnou

Studentenraad

Bij de Open Universiteit is de Studentenraad (SR) de wettelijke vertegenwoordiger van alle studenten. Elke twee jaar worden verkiezingen gehouden waarbij negen leden worden gekozen. **E** studentenraad@ou.nl De Studentenraad kan (ongevraagd) advies uitbrengen over o.a. collegegeld, digitale leeromgeving en het onderwijsmodel. Samen met de Ondernemingsraad heeft de Studentenraad instemmingsrecht over het instellingsplan, de hoofdlijnen van de begroting, kwaliteitszorg en het bestuurs- en beheersreglement. Maar ook inzake de meer overkoepelende onderdelen van de Onderwijs- en examenregeling (OER) zoals tentamining, studievoortgang en begeleiding. www.ou.nl/mijnou

Online studietoets, workshops en Endnote

Veel studenten merken dat een studie aan de OU een nieuwe aanpak van studeren vergt. Misschien bent u al een tijdje uit het studieritme en moet u er weer even inkomen. Een goed timemanagement is dan geen overbodige luxe! Maar ook een goede motivatie en studieplanning zijn dan belangrijk. Er zijn verschillende methoden om informatie op te nemen en te onthouden en er zijn ook veel manieren om hoofd- en bijzaken te onderscheiden. De OU-website Studietoets geeft u tips en suggesties om u actief te leren studeren. Daarnaast worden in de studiecetra regelmatig workshops georganiseerd waar u samen met andere studenten kunt werken aan het verbeteren van uw kwaliteiten en studievaardigheden, bijvoorbeeld de kwaliteit van uw Nederlands in woord en geschrift.

Via Studietoets kunt u ook Endnote downloaden, een softwarepakket voor het opslaan van bibliografische gegevens. Handig bij het maken van werkstukken en scripties. www.ou.nl/studietoets

Begeleiding per cursus

Standaardbegeleiding

Elke cursus heeft een docent bij wie u voor inhoudelijke vragen terecht kunt. Dit kan via e-mail of telefonisch. Bij de meeste cursussen heeft de docent op de cursuswebsite in yOUlearn een studieplanning gezet, waaruit u kunt aflezen hoe u de cursus in één (of twee) kwartiel(en) kunt bestuderen en wat u moet doen om u optimaal voor te bereiden voor het tentamen. Bij de cursusbeschrijvingen in deze studiegids en op de cursuswebsite in yOUlearn ziet u wie de docent is en hoe u haar/hem kunt bereiken. Op de cursuswebsite kunt u ook via de discussiegroep vragen stellen aan medestudenten en docenten.

Groepsbegeleiding

Voor een aantal cursussen worden in de studiecentra groepsbijeenkomsten georganiseerd. Het betreft vooral de inleidende cursussen in de propedeuse en dan met name de *Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen*, de eerste cursus van de bacheloropleiding. Voor sommige cursussen later in de opleiding worden bijeenkomsten belegd (in enkele studiecentra). Soms zijn bijeenkomsten 'digitaal': u logt thuis zittend achter uw computer net als uw medestudenten in via het programma Collaborate Ultra en volgt in de 'virtuele klas' het college van de docent. Tijdens de bijeenkomsten gaat u samen met de docent dieper in op de leerstof en bereidt u zich voor op het tentamen. Alle informatie rondom studiebegeleiding wordt gepubliceerd op de betreffende cursuswebsite. Tenzij anders aangegeven is deelname aan begeleidingsbijeenkomsten in de bachelor niet verplicht. Begeleidingsbijeenkomsten in de master zijn wél verplicht.

Studiedagen

Bij een aantal cursussen wordt in Nederland een studiedag georganiseerd. Zo'n studiedag heeft een ander karakter dan een begeleidingsbijeenkomst. Tijdens een studiedag maken docenten de inhoud van een cursus aanschouwelijk door bijvoorbeeld een bezoek aan een museum, door lezingen of door het samen lezen van oorspronkelijke teksten. De dagen hebben een 'plus-karakter'; inhoud van de cursus en tentamen komen slechts zijdelings ter sprake. Over data, locaties en inhoud van deze dagen wordt u tijdig geïnformeerd via de cursuswebsite, het Opleidingsportaal en de nieuwsbrief.

Individuele begeleiding bij de afstudeeropdracht

Bij het schrijven van de bachelorscriptie en sommige schriftelijke opdrachten wordt u (gedeeltelijk) individueel begeleid. U maakt samen met uw docent afspraken. De begeleiding van het scriptietraject van de master is geheel individueel.

Tentamens

Elke cursus wordt afgesloten met een tentamen. Een tentamen kan bestaan uit een of meer (deel)toets(en). Met welk soort tentamen of welke combinatie van tentamens u te maken krijgt, staat bij de cursusbeschrijvingen elders in deze gids of op de site waar u zich voor de cursus aanmeldt: www.ou.nl/studieaanbod.

Gaat het om een cursus met een vast startmoment, wordt de cursus getentamineerd aan het einde van het kwartiel waarin de begeleiding heeft plaatsgevonden. Bij onvoldoende resultaat kan het tentamen in ieder geval tweemaal herkanst worden binnen de inschrijfduur van twaalf maanden. Bij cursussen die niet staan ingeroosterd (dus variabel startmoment), gelden andere momenten waarop u tentamen kunt doen. Raadpleeg hiervoor de website alvorens een cursus te kopen.

Soorten tentamens en tentamenweken

De soorten tentamens staan omschreven in de legenda van het cursusoverzicht van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen. Veel tentamens worden driemaal per academisch jaar afgenomen op van tevoren vastgestelde dagen. Die dagen vallen altijd in de tentamenweken van de vier kwartielen, of in de tentamenweek van eind augustus. (Zie het overzicht van de kwartielen hieronder.)

Wanneer u in een lager tempo dan de tien weken met aansluitend de tentamenweek wilt studeren, kunt u bij cursussen met een vast startmoment de eerste tentamenkans uitstellen. Voor meer informatie zie www.ou.nl/tentamen.

Kwartielen 2019-2020

Kwartiel	Tentamenweek	Uiterste aanmelddatum tentamen	
1	1 september 2019 t/m 8 november 2019	12, 13, 14 en 18 november 2019	16 oktober 2019
2	18 november 2019 t/m 31 januari 2020	3 t/m 6 februari 2020	8 januari 2020
3	10 februari 2020 t/m 17 april 2020	20 t/m 23 april 2020	25 maart 2020
4	27 april 2020 t/m 3 juli 2020	6 t/m 9 juli 2020	10 juni 2020
		24 t/m 26 augustus 2020	29 juli 2020

Aanmelden voor tentamens

Voor alle tentamens, ongeacht de tentamenkans (eerste, tweede of derde) of de tentamenvorm en ongeacht of het tentamen deel uitmaakt van een cursus met een vast of variabel startmoment, geldt dat u zich tijdig dient aan te melden. Alleen als het tentamen bestaat uit een 'bijzondere verplichting' (een schriftelijk werkstuk of een andere opdracht) maakt u een aparte afspraak met de docent over inlevering.

U meldt zich aan voor een tentamen via mijnOU. De sluitingsdatum voor aanmelding wordt op het scherm getoond en ligt 24 dagen voor de tentamendatum. Voor meer informatie over aanmelden, afmelden, het vervallen van tentamenkansen en het verkrijgen van een geldige absentverklaring, zie www.ou.nl/tentamen. Kijk daar ook als u studeert in een bijzondere situatie (met beperking, in detentie, op zee, in het (verre) buitenland).

Uitslag tentamen

Afhankelijk van de tentamenvorm ontvangt u – nadat u het tentamen hebt afgelegd – eerst een voorlopige uitslagbrief. Zodra de Commissie voor de examens de uitslag formeel heeft vastgesteld, volgt uw definitieve uitslagbrief en een officieel certificaat als u geslaagd bent voor alle bij de cursus behorende tentamenverplichtingen. Bij schriftelijke tentamens wordt het antwoordmodel uiterlijk twee dagen na het tentamen op de cursuswebsite geplaatst. De voorlopige antwoordmodellen van geheime tentamens met open vragen worden niet gepubliceerd.

Voor alle regelingen en procedures voor inzage van een gemaakt tentamen en de mogelijkheid tegen de uitslag van een tentamen in beroep te gaan, zie www.ou.nl/procedures.

Vrijstellingen (voor de bacheloropleiding)

Iedereen van 18 jaar of ouder kan bij de Open Universiteit starten met een bacheloropleiding. Er is dus geen vooropleidingseis zoals bij andere universiteiten. Hebt u in het verleden een wo- of hbo-opleiding¹ afgerond, dan komt u altijd in aanmerking voor vrijstelling. De vrijstelling is ruimer naarmate er meer overeenkomst (verwantschap) bestaat tussen de door u afgeronde wo- of hbo-opleiding en de te volgen opleiding aan de Open Universiteit. Is er minder of geen verwantschap, dan is de vrijstelling beperkt. Hebt u de opleiding niet voltooid, dan wordt per afgerond vak bekeken of er sprake kan zijn van vrijstelling.

Aanvragen vrijstellingen

Bij de Open Universiteit beslist de Commissie voor de examens (CvE) over vrijstellingsaanvragen. De CvE heeft een subcommissie, de Commissie Vrijstelling en Toelating Cultuurwetenschappen (CVT-CW) opgericht om de vrijstellingsverzoeken te behandelen. Elke aanvraag wordt individueel bekeken aan de hand van hierboven genoemde beoordelingscriteria. Daarom is het van belang dat u een verzoek tot vrijstelling voor de bacheloropleiding ook daadwerkelijk indient. Alleen aan een officiële, persoonlijke beschikking van de CvE kunt u rechten ontlenuen.

Een verzoek tot vrijstelling voor de bacheloropleiding moet schriftelijk worden gedaan met een aanvraagformulier Vrijstellings- en/of toelatingsverzoek. Het aanvraagformulier bevat een toelichting en een overzicht van de vereiste bewijsstukken die u met uw aanvraag mee moet sturen.

Het formulier kunt u telefonisch aanvragen **T** + 31 (0)45 - 576 2888 of downloaden, www.ou.nl/vrijstelling.

Wanneer u vrijstelling aanvraagt, kunt u – in afwachting van de beschikking van de CvE – al starten met een cursus uit de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen waarvoor vrijstelling onwaarschijnlijk is.

Omdat elke aanvraag voor vrijstelling voor de bacheloropleiding afzonderlijk wordt beoordeeld, moet de tekst in deze studiegids gezien worden als een globale uiteenzetting van het door de Open Universiteit gehanteerde vrijstellingsbeleid. Sommige studieonderdelen, zoals de scriptie/afstudeeropdracht, zijn van vrijstelling uitgesloten.

Vrijstelling op basis van gelijkwaardige of verwante getuigschriften en vakken

Is er tussen de eerder gevolgde opleiding en de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen (ACW) verwantschap, dan wordt op grond van de inhoud, het niveau en de omvang van de gevolgde vooropleiding in onderling verband bepaald welke cursussen u krijgt vrijgesteld. Als gelijkwaardig aan de bacheloropleiding ACW gelden gelijknamige bacheloropleidingen Algemene cultuurwetenschappen gevolgd aan een andere Nederlandse of Belgische universiteit met een aantoonbaar vergelijkbaar programma. Hebt u bijvoorbeeld een propedeuse Algemene cultuurwetenschappen gehaald, krijgt u in principe de gehele propedeuse ACW van de OU vrijgesteld. Als verwant aan de bacheloropleiding ACW worden beschouwd wo-, mo- en hbo-opleidingen op het gebied van geschiedenis, filosofie, letterkunde (ook andere talen dan

¹ Waar in deze tekst gesproken wordt over hbo- of wo-opleiding, wordt bedoeld een Nederlandse hogere-beroeps- of wetenschappelijke opleiding die is opgenomen in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO). Vlaamse hogere en wetenschappelijke opleidingen worden op dezelfde voorwaarden behandeld. Voor het bepalen van het niveau van de opleidingen wordt gebruikgemaakt van de methodiek Waardering Buitenlandse Getuigschriften van NUFFIC.

Nederlands) en kunstgeschiedenis. Dit geldt ook voor opleidingen met een sterke verwantschap met ACW, zoals opleidingen 'kunsten, cultuur en media'. Bij een verwante vooropleiding hangt de omvang van uw vrijstelling af van de inhoud, het bereikte niveau en van uw eventuele keuze voor een educatieve minor. Hebt u bijvoorbeeld een propedeuse filosofie behaald, dan zal (zullen) de inleidende cursus(sen) filosofie in de propedeuse worden vrijgesteld, bij een propedeuse Nederlands (of een andere taal) de cursus *Inleiding letterkunde*, enz. Bij een voornamelijk praktijkgerichte opleiding als bijvoorbeeld hbo-beeldende kunst (kunstacademie) beperkt de vrijstelling zich tot enkele specifieke (kunsthistorische) cursussen. Op het niveau van een specifiek elders gevolgd vak wordt gekeken naar het aantal studiepunten waarmee dat vak in de eerdere opleiding wordt gehonoreerd en het niveau waarop het is gegeven. Hiernaar zal met extra aandacht worden gekeken als u kiest voor een bacheloropleiding met een educatieve minor. Losse vakken behaald binnen een verwante hbo-opleiding leiden vrijwel nooit tot een vrijstelling van een gelijksoortige cursus in de bachelor ACW.

Vrijstelling vrije ruimte

De algemene variant van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen heeft een vrije ruimte van 30 EC, die u in principe naar eigen keuze met cursussen van de Open Universiteit of met elders gevolgd onderwijs kunt invullen. Hiermee wordt het belang van de breedte van een universitaire opleiding onderstreept. Hebt u 30 of meer EC in een andere hbo- of wo-opleiding gehaald, dan wordt aangenomen dat aan die breedte voldaan is. U komt dan, ook als die opleiding verder geen verwantschap heeft met Algemene cultuurwetenschappen, in aanmerking voor vrijstelling van de vrije ruimte.

Vrijstelling op grond van praktijkervaring/educatieve minor

De Commissie voor de examens heeft een procedure opgesteld op basis waarvan het mogelijk is vrijstelling aan te vragen op basis van praktijkervaring. Zie www.ou.nl/vrijstelling. Beschikt u over aantoonbare praktijkervaring in het voortgezet onderwijs, hebt u meestal recht op vrijstellingen in de educatieve minor.

Vrijstellingsprofielen bij enigszins of niet-verwante opleidingen

Voor een aantal veelvoorkomende vooropleidingen bestaan vrijstellingsprofielen. In onderstaand schema kunt u zien voor welke cursussen uit de bacheloropleiding ACW u met de genoemde (enigszins of niet-verwante) opleidingen vrijstelling kunt krijgen. Aangezien de vrijstellingsprofielen bijgesteld kunnen worden, betreft het een indicatief overzicht waaraan u géén rechten kunt ontleen. Rechtsgeldig is alleen een beschikking van de Commissie voor de examens.

Opleiding	Vrijstellingen	Aantal EC
Enigszins verwante 4-jarige HBO-opleidingen		
Drama	Inleiding letterkunde Vrije ruimte	10 30
Muziek	Vrije ruimte	30
Beeldende kunst	Inleiding kunstgeschiedenis 1 en 2 Moderne kunst Vrije ruimte	10 5 30
Journalistiek, Communicatie	Academisch schrijven Vrije ruimte	5 30
Bibliotheekopleiding	Vrije ruimte	30
Niet-verwante opleidingen		
WO-doctoraal WO-master MO-B	Academisch schrijven Vrije ruimte	5 30
WO-kandidaats, WO-bachelor	Vrije ruimte	30
MO-A	Vrije ruimte	30
Prof. bachelor 4-jarig HBO	Vrije ruimte	30
Propedeuse WO	Vrije ruimte	30
Propedeuse HBO	Vrije ruimte	15

Service en informatie

Hebt u vragen over uw studie of wilt u informatie over het dichtstbijzijnde studiecentrum? Neem dan contact op met een van onze medewerkers of kijk op de website voor onze bereikbaarheid.

T +31 (0)45 - 576 2888

www.ou.nl/directcontact

www.ou.nl/studiecentra

Colofon

Open Universiteit
Faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen
Afdeling Gemeenschappelijke serviceorganisatie

Valkenburgerweg 177, 6419 AT Heerlen - NL
Postbus 2960, 6401 DL Heerlen - NL

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Redactie

Dick Disselkoen

Vormgeving en omslagontwerp

Monique Vossen en Janine Cranshof

Illustratie omslag

Jacob-und-Wilhelm-Grimm-Zentrum te Berlijn

© Iain Masterton/Alamy/Imageselect

Foto's Bibliotheken

Trinity College Dublin (Ierland), p. 20

Lázně Kynžvart (Tsjechië), p. 56

Bibliothèque Sainte-Geneviève, Parijs (Frankrijk), p. 81

Juli 2019

Overige wetenschapsgebieden van de Open Universiteit

psychologie

informatica

managementwetenschappen

rechtswetenschappen

onderwijswetenschappen

natuurwetenschappen